

ഇസ്‌ലാം, ഈമാൻ അടിസ്ഥാന ശിലകൾ

മുഹമ്മദ്ബ്നു ജമീൽ സൈനു

വിവർത്തനം

മുഹമ്മദലി ഇബ്രാഹിം സുല്ലേമി

MALBARI - 273

The Co-operative office for Call & foreigners Guidance at Sultanah
Under the supervision of Ministry of Islamic Affairs and
Endowment and Call and Guidance

Tel. 4240077 Fax 4251005 P O Box 92675 Riyadh 11663 E-mail: Sultanah22@hotmail.com

ഇസ്‌ലാം, ഈമാൻ അടിസ്ഥാന ശിലകൾ

മുഹമ്മദ്ബ്നു ജമീൽ സൈനു

വിവർത്തനം

മുഹമ്മദലി ഇബ്രാഹിം സുല്ലമി

പ്രസിദ്ധീകരണം

ഇസ്‌ലാമിക് പ്രൊപ്പഗേഷൻ സെന്റർ.

സുൽത്താന, റിയാദ്, സ.അറേബ്യ

Tel.4240077.Fax:4251005. PO.Box:92675 Riyadh 11663.K.S.A.

٢١١
المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بسلطنة، ١٤١٦هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

زينو ، محمد جميل

أركان الإسلام والايمان - الرياض.

٨٢ ص : ١٢ × ١٧ سم

ردمك ٧ - ١٠ - ٨٢٨ - ٩٩٦٠

النص باللغة الميلبارية

١. الإسلام - مبادئ عامة ٢. الايمان (الإسلام) أ. العنوان

١٦/٢٩٣٣

ديوي ٢١١

رقم الايداع : ١٦/٢٩٣٣

ردمك : ٧ - ١٠ - ٨٢٨ - ٩٩٦٠

ردمك : ٧ - ١٠ - ٨٢٨ - ٩٩٦٠

ഇസ്ലാമിന്റെ സത്തുങ്ങൾ

الإسلام

നബി(സ) പറഞ്ഞു:

ഇസ്ലാം അഞ്ചുകാര്യങ്ങളിൽ സ്ഥാപിതമാണ്.

1. അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനക്ക് അർഹമില്ലെന്നും മുഹമ്മദ് (സ) അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണെന്നും സാക്ഷ്യം വഹിക്കുക.
അഥവാ അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റാലും തന്നെ ആരാധനക്ക് അർഹനല്ല. മുഹമ്മദ് (സ) യെ അനുസരിക്കൽ ഓരവിക ഉത്തരവിൽ നിർബന്ധമാണ്.

2. തമസ്കാരം നിലനിറുത്തുക: തമസ്കാരം ഭക്തിയോടെ അതിന്റെ നിർബന്ധവും അനിവാര്യവുമായ കാര്യങ്ങൾ പാലിച്ചുകൊണ്ട് നിർവ്വഹിക്കുക.

3. സകാത്ത് തല്കുക: 87 ഗ്രാം സ്വർണ്ണമോ, അതിന്റെ മൂല്യമുള്ള നാണയങ്ങളോ, കൈവശമുള്ളവൻ വർഷംതന്നെ ഒന്നര ശതമാനം സകാത്ത് തല്കുക : നാണയങ്ങൾ വശമുള്ളവന്റെ നിർണ്ണയിച്ചായ സകാത്താണ്.

4. ഹജ്ജ് നിർവ്വഹിക്കുക: സാമ്പത്തികമായും മറ്റും യാത്ര ചെയ്യാൻ സാധ്യമുള്ളവരാണ് അത് നിർവ്വഹിക്കേണ്ടത്.

5. റംസാൻ വ്രതം അനുഷ്ഠിക്കുക : സോദശശൃംഗ പ്രഭാതം മുതൽ സൂര്യോസ്തമനം വരെ അന്ന പാനീയങ്ങളും വ്രതത്തിന് ഭംഗം വരുത്തുന്ന എല്ലാ കാര്യങ്ങളും ഉപേക്ഷിക്കുക. (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

വിശ്വാസ കാര്യങ്ങൾ الإيمان

1. അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കുക: അല്ലാഹുവിന്റെ ആസ്തികൃതിയും വിശേഷണങ്ങളിലും ആരാധനയിലുമുള്ള അവന്റെ ഏകത്വത്തെ അംഗീകരിക്കുക.

2. ലലക്കുകളിൽ വിശ്വസിക്കുക: പ്രകാശംകൊണ്ട് സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടവരാണ് അവർ. അല്ലാഹുവിന്റെ ആജ്ഞകൾ നടപ്പിലാക്കുകയാണ് അവരുടെ ഉത്തരവാദിത്തം.

3. ഓരവിക ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ വിശ്വസിക്കുക: തൗറാത്ത്, ഇഞ്ചിൽ, സബുർ, ഖുർആൻ എന്നിവയാണ് ഓരവിക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ, ഖുർആനാണ് അവയിൽ ഏറ്റവും ഉത്തമം.

4. അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതന്മാരിൽ വിശ്വസിക്കുക: നൂഹ് (അ) മാണ് ഒന്നാമത്തെ ദൂതൻ. മുഹമ്മദ്(സ) യാണ് അവസാനപ്രവാചകൻ.

5. അന്ത്യനാളിൽ വിശ്വസിക്കുക: കർമ്മങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായി അന്ന് മനുഷ്യർ വിചാരണ ചെയ്യപ്പെടും.

6. നന്മ തിന്മകൾ നിർണ്ണയിതമാണെന്ന് വിശ്വസിക്കുക: പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതോടൊപ്പം നന്മ സംഭവിച്ചാലും തിന്മ ബാധിച്ചാലും തൃപ്തിപ്പെടുക. കാരണം അവ അല്ലാഹുവിന്റെ തിരുമാനം അനുസരിച്ചാണ് ഭവിക്കുക.

ഇസ്‌ലാം - ഈമാൻ - ഇഹ്‌സാൻ

ഉമർ (റ) വിൽനിന്ന് നിവേദനം: ഒരിക്കൽ ഞങ്ങൾ നബി(സ) യുടെ സദസ്സിൽ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. ശുഭ വസ്ത്രധാരിയായ കുറുത്ത കേശങ്ങളുള്ള ഒരാൾ സദസ്സിലേക്ക് കടന്നുവന്നു. ഞങ്ങൾക്ക് ആർക്കും പരിചിതനല്ലായിരുന്ന അയാളിൽ യാത്രാക്ഷീണം പ്രകടമായിരുന്നില്ല. നബി(സ) യുടെ കാൽമുട്ടുകളിലേക്ക് തന്റെ കാൽമുട്ടുകളെ ചേർത്തുവെച്ചുകൊണ്ട് അയാൾ നബി(സ)ക്ക് അഭിമുഖമായി ഇരുന്നു. അയാൾ തന്റെ കരങ്ങൾ കാൽമുട്ടുകളിൽ വെക്കുകയും ചെയ്തു. അയാൾ പറഞ്ഞു. മൂഹമ്മദ്, താങ്കൾ ഇസ്‌ലാമിനെക്കുറിച്ചു എനിക്ക് പറഞ്ഞുതരു. നബി (സ) പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനയ്ക്ക് അർഹനില്ലെന്നും, മൂഹമ്മദ് അല്ലാഹുവിന്റെ സന്ദേശവാഹകനാണെന്നും നി സാക്ഷ്യം വഹിക്കുക, നമസ്കാരം നിലനിർത്തുക, നിർബുന്ധ ദാനം നല്കുക, റംസാനിൽ വ്രതം അനുഷ്ഠിക്കുക, യാത്രാ ശേഷിയുണ്ടെങ്കിൽ കഅബാലയത്തീകളേക്ക് ഹജ്ജ് ചെയ്യുക. ഇതാണ് ഇസ്‌ലാം. ആഗതൻ പറഞ്ഞു. താങ്കൾ പറഞ്ഞത് ശരി ചോദിക്കുകയും പിന്നീടയാൾ തന്നെ അത് ശരിയാണെന്ന് പറയുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ ഞങ്ങൾ ആശ്ചര്യഭരിതരായി.

അയാൾ പറഞ്ഞു: വിശ്വാസത്തെ (ഈമാനിനെ) സംബന്ധിച്ച് എന്നോട് പറയൂ. നബി(സ) പറഞ്ഞു. അല്ലാഹുവിലും, അവന്റെ മലക്കുകളിലും, അവന്റെ ശ്രന്ഥങ്ങളിലും അവന്റെ ദൂതരിലും വിശ്വസിക്കുക. നന്മ തിന്മകൾ നിർണ്ണയിതമാണെന്നും വിശ്വസിക്കുക. അയാൾ പറഞ്ഞു: താങ്കൾ പറഞ്ഞതു യാഥാർത്ഥ്യം തന്നെ.

ഇഹ്‌സാൻ എന്താണെന്ന് എന്നോട് പറയൂ. അയാൾ പറഞ്ഞു, അല്ലാഹുവിനെ ആരാധിക്കുക. നി അവനെ കാണുന്നപോലെ. നി അവനെ കാണുന്നില്ലെങ്കിലും അവൻ നീനെ കാണുന്നുണ്ടല്ലോ.

അയാൾ പറഞ്ഞു. അന്ത്യനാൾ എന്നാണെന്ന് എന്നോട് പറയൂ, നബി (സ) പറഞ്ഞു. അതിനെ സംബന്ധിച്ച് ചോദ്യകർത്താവിനെക്കാൾ ചോദിക്കപ്പെട്ടവന് കൂടുതലായി ഒന്നും അറിയില്ല.

അയാൾ പറഞ്ഞു: ഏകിൽ അതിന്റെ അടയാളങ്ങൾ എന്നോട് പറയൂ, നബി (സ) പറഞ്ഞു: അടിയ സ്ത്രീ അവളുടെ യജമാനയെ പ്രസവിക്കും, പാദരക്ഷയണിയാത്ത നഗ്നരും ദരിദ്രരുമായ ആട്ടിടയന്മാർ കെട്ടിട നിർമ്മാണത്തിൽ മത്സരിക്കുന്നത് നി കാണും.

അനന്തരം ആഗതൻ പോയി. കുറെ കഴിഞ്ഞ് നബി(സ) എന്നോട് ചോദിച്ചു, ഉമർ, ചോദ്യ കർത്താവ് ആരാായിരുന്നുവെന്ന് നിനക്കറിയാമോ? ഞാൻ പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിനും അവന്റെ ദൂതനും അറിയാം. നബി(സ) പറഞ്ഞു: അത്

ജിബീലായിരുന്നു, നിങ്ങൾക്ക് നിങ്ങളുടെ മതം പാഠിപ്പിക്കാനായി അദ്ദേഹം വന്നു. (മുസ്ലിം).

آلِیَّیَا ۤاِیُّهَا

(അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനക്കർഹനല്ല എന്ന വചനത്തിന്റെ വിവക്ഷ)

അല്ലാഹുവിനു മാത്രം ദിവ്യത്വം അംഗീകരിക്കുന്ന ഈ വചനം മറ്റുള്ളവരുടെ ദിവ്യത്വം നിരാകരിക്കുന്നു.

1. അല്ലാഹു പറയുന്നു: **أَلَمْ یَکُنْ أَهْلًا بِآلِیَّیَا**
"അറിയുക, അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനക്ക് അർഹനല്ല" (47 : 19)

2. നബി(സ) പറയുന്നു:

"നിഷ്കളങ്കനായി 'ലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ്' എന്നു പ്രഖ്യാപിച്ചവൻ സർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു." (അൽബസ്താർ. അൽബാനി ഈ ഹദീസ് അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്). അതിന്റെ ആശയം ഗ്രഹിക്കുകയും അതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുക, മറ്റേത് കാര്യത്തെക്കൊളും പ്രബോധന രംഗത്ത് ഇതിനു മുൻഗണന നൽകുക. അവനാണ് നിഷ്കളങ്കൻ. (മുഖ്ലിസ്). ഈ തൗഹിദിനു വേണ്ടിയാണ് മനുഷ്യരെയും ജീനുകളെയും അല്ലാഹു സൃഷ്ടിച്ചത്.

3. മരണാസന്നനായിരുന്ന തന്റെ പിതൃവുൻ അബൂതാലിബിനോട് നബി (സ) പറഞ്ഞു: പിതൃവുരെ "അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനക്ക് അർഹനല്ല" എന്നു പ്രഖ്യാപിക്കൂ, ആ വചനം മൂലം താങ്കൾക്കായി അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ ഞാൻ വാദിക്കുന്നതാണ്. എങ്കിലും അയാൾ "ലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ്" എന്ന് പ്രസ്താവിക്കാൻ സമ്മതിച്ചില്ല. (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

4. പതിമൂന്ന് സംവത്സരം നബി(സ) മക്കയിൽ പ്രബോധനം നടത്തി. "അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനക്ക് അർഹനല്ല" എന്ന് അംഗീകരിക്കാൻ അദ്ദേഹം ബഹുദൈവ വിശ്വാസികളോട് ആഹ്വാനം ചെയ്തു. അവരുടെ പ്രതികരണം ഖുർആൻ ഉദ്ധരിക്കുന്നു.

وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا صَاغِبٌ كَذَّابٌ . أَجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ . وَانْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ افْشَوْا وَأَصْبِرُوا عَلَى آلِهَتِكُمْ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ . مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ إِنْ هَذَا إِلَّا خِلَاقٌ (ص : 4 - 7)

"അവരിൽനിന്നു തന്നെയുള്ള ഒരു താക്കീതുകാരൻ അവരുടെ അടുത്തു വന്നതിൽ അവർക്ക് ആശ്ചര്യം തോന്നിയിരിക്കുന്നു, സത്യനിഷേധികൾ പറഞ്ഞു, ഇവൻ കള്ളവാദിയായ ഒരു ജാലവിദ്യക്കാരനാവുന്നു. ഇവൻ പല ദൈവങ്ങളെ മൊറ്റ ദൈവമാക്കിയിരിക്കയാണോ ? തീർച്ചയായും ഇത് ഒരു അത്ഭുതകരമായ കാര്യം തന്നെ. അവരിലെ പ്രധാനികൾ (ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞുകൊണ്ട്) പോയി, 'നിങ്ങൾ മുന്നോട്ട് പോയ്ക്കൊള്ളുക, നിങ്ങളുടെ ദൈവങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ നിങ്ങൾ ക്ഷമാപൂർവ്വം ഉറച്ചു നിലക്കുകയും ചെയ്യുക, തീർച്ചയായും ഇത് ഉദ്ദേശപൂർവ്വം ചെയ്യപ്പെടുന്ന ഒരു കാര്യംതന്നെയാകുന്നു. അവസാനത്തെ മതത്തിൽ ഇതിനെപ്പറ്റി ഞങ്ങൾ കേൾക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. ഇത് ഒരു കൃത്രിമ സൃഷ്ടി

മാത്രമാകുന്നു." (38: 4-7)

സത്യവചനത്തിന്റെ ആശയവും, അത് പ്രഖ്യാപിച്ചവൻ അല്ലാഹുവോടല്ലാതെ പ്രാർത്ഥിക്കാവതല്ലെന്നും അറബികൾ ഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. അതിനാൽ ആ വചനം പ്രഖ്യാപിക്കാൻ അവർ തയ്യാറായില്ല. അതിനെ അവർ തിരസ്കരിച്ചു. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

إِنَّمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ . وَيَقُولُونَ إِنَّا نَقَارِكُوا إِلَهُينَا يُشَاعِرُ مَخْنُونٌ . بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَخَلَقَ الْمُرْسَلُونَ (الصافات 35-37)

"അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനക്കർഹനല്ല എന്നവരോട് പറഞ്ഞാൽ അവർ അഹങ്കരിക്കുമായിരുന്നു. ഭ്രാന്തനായ ഒരു കവിക്ക് വേണ്ടി അങ്ങൾ അങ്ങനെയൊരു ഉപേക്ഷിക്കുകയോ എന്ന ചോദ്യം ചെയ്യുകയും ചെയ്തതായിരുന്നു." (വിഖ്യാ. 37: 35-37)

നബി(സ) പറയുന്നു:

അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനക്ക് അർഹനല്ലെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കുകയും, അല്ലാഹുവേതര ആരാധ്യരെ അവിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തവന്റെ മനവും, രക്തവും പാവനമാണ്. അവന്റെ വിചാരണയാവട്ടെ, അല്ലാഹുവിങ്കൽ അർപ്പിതവുമാണ്. (മുസ്ലിം)

മരിച്ചുപോയവരോടും മറ്റുമുള്ള പ്രാർത്ഥനപോലുള്ള അല്ലാഹുവേതരരീതികളെ എല്ലാതരം ആരാധനകളും ഉപേക്ഷിക്കണം. അവയെ എല്ലാം നിന്ദിക്കുകയും ചെയ്യുക. അത് ശഹാദത്ത് (സത്യസാക്ഷ്യം) പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതിന്റെ അനിവാര്യതാലക്ഷ്യമാണെന്ന് ഈ വചനം പഠിപ്പിക്കുന്നു.

അത്ഭുതകരമെന്നു പറയേണ്ട, ചില മുസ്ലിംകൾ തങ്ങളുടെ നാവുകളിലൂടെ ഈ വചനം ഉരുവിടുന്നു. അല്ലാഹുവേതരരോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിലൂടെയും തങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങളിലൂടെയും അതിന് കടകവിരുദ്ധമായത് പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു!

5. ചിന്തിച്ചിട്ട് (അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനക്ക് അർഹനല്ല) എന്ന വചനം ഇസ്ലാമിന്റെയും തൗഹിദി (ഏകദൈവ വിശ്വാസത്തി) ഒരുകൂട്ടം അടിസ്ഥാനമാണ്. മിമ്പിതങ്ങൾക്ക് അങ്ങനെയു സമ്പൂർണ്ണ വ്യവസ്ഥയാണ്. എല്ലാതരം ആരാധനകളും അല്ലാഹുവിങ്കലേക്ക് സമർപ്പിച്ചുകൊണ്ടാണത്. സകലാർത്ഥ്യതയോടെ. മുസ്ലിം അല്ലാഹുവിന് കീഴ്വണങ്ങിക്കൊണ്ട് അവരോട് മാത്രം പ്രാർത്ഥിക്കുകയും അവന്റെ നിയമ സംഹിതയെ മാത്രം അവലംബിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിലൂടെയത്രെ അത്.

6. ഇബ്നു റജബ് പറയുന്നു.

അബ് ഇബ്രാഹ് (സാക്ഷാൽ ദൈവം), അവനെയാണ് മഹത്വം കൽപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അനുസരിക്കേണ്ടത്, അവനെ യിക്കരിക്കാവുന്നതല്ല. സന്തോഷം, ഭയം, പ്രതിഷേധരൂപീകരണം, ഭരണരൂപീകരണം, യാചന, പ്രാർത്ഥന തുടങ്ങിയവയെല്ലാം അവൻ മാത്രമാകണം. അവനെല്ലാത്തവർക്ക് അവയൊന്നും അർപ്പിക്കാവതല്ല. ദൈവത്തിനു മാത്രമേകാശപ്പെട്ട ഈ സവിശേഷതകളിൽ സൃഷ്ടിയെ പങ്കുചേർത്തവൻ "ഇബ്രാഹ് ഇബ്രാഹ്" എന്ന പ്രഖ്യാപനത്തിന്റെ നിന്ദകളിൽ പൊരുലേൽപ്പിക്കുന്നു. തന്മൂലമാകട്ടെ സൃഷ്ടിവിധേയതയും

അയാളിലുണ്ടാവുകയും ചെയ്യും.

7. നബി (സ) പറയുന്നു: നിങ്ങളിൽ നിന്ന് മരണമാസനമായവരോട് "ലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ്" എന്നു പറയാൻ ആവശ്യപ്പെടുക, അവസാനം "ലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ്" എന്നു ചുമച്ചവർ എന്നെങ്കിലും ഒരിക്കൽ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കും. അതിനുമുമ്പ് അയാൾ പ്രയാസങ്ങൾ അനുഭവിച്ചാലും ശരീ (ഇബ്)നു ഹിബ്ബാൻ. അൽബാനി ഇത് പ്രബലമാണെന്ന് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പലരും ധരിച്ചപോലെ മരണാസനന്റെ അടുത്തടുത്തു ശ്വാസത്തോടെ മൊഴിയുകയല്ല ചെയ്യേണ്ടത്. അയാളോട് ചൊല്ലാൻ കല്പിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. അനസ് (റ) ൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിക്കുന്നു: "അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതൻ (സ) രോഗഗ്രസ്തനായ ഒരു അൻസാരിയെ സന്ദർശിച്ചു. അദ്ദേഹത്തോട് പറഞ്ഞു. അമ്മാവോ "ലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ്" എന്നു പറയൂ, അയാൾ ചോദിച്ചു: ഞാൻ നിങ്ങളുടെ അമ്മാവനോ അതോ പിതൃവുനോ? നബി(സ) പറഞ്ഞു: അമ്മാവൻ തന്നെ; അയാൾ പറഞ്ഞു: "ലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ്" എന്നു പറയുന്നത് എനിക്ക് പ്രയോജനകരമാണോ? നബി (സ) പറഞ്ഞു: "അതെ" (ഇമാം അഹ്മദ് ഇമാം മുസ്ലിമിന്റെ നിബന്ധനകൾ അനുസരിച്ച് ഉദ്ധരിച്ച പ്രബലമായ ഹദീസ്- അൽബാനി)

8. "ലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ്" എന്ന വചനം പ്രഖ്യാപിച്ചവർ അത് അവന്റെ ജീവിതത്തിൽ പാലിച്ചാൽ അവർ പ്രയോജനപ്പെടും, മരിച്ചവരോടും മരണാവസ്ഥാടും പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതുപോലുള്ള ശീർക്കുകൾക്കൊണ്ട് അതിനെ ലംഘിക്കാതിരിക്കുകയും വേണം. വ്യസ്യ മറിയുന്ന കാര്യങ്ങൾ ശുദ്ധിയെ ഹനിക്കുന്നപോലെ ശീർക്കുകൾ ശ്വാസത്തിനെ നശിപ്പിക്കുന്നതാണ്. നബി(സ) പറയുന്നു "ലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ്" എന്നു പറഞ്ഞവനെ ആ വചനം എങ്ങനെയും ഒരിക്കൽ ക്ഷമപ്പെടുത്തും, അതിനു മുമ്പ് അവൻ സംഭവിച്ചത് സംഭവിക്കുകയും ചെയ്യും." (ഖൈറഹഖി ഉദ്ധരിച്ചത്, അൽബാനി പ്രബലമാണെന്ന് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്).

മുഹമ്മദ് (സ) അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണ് എന്നതിന്റെ വിവക്ഷ:-

അദ്ദേഹം ദൈവികയാഗ്തിനാണെന്ന് നാം വിശ്വസിക്കുക. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞത് അംഗീകരിക്കുക. അദ്ദേഹം ആജ്ഞാപിച്ചത് അനുസരിക്കുക, അദ്ദേഹം നിരോധിച്ചത് വർജ്ജിക്കുക. അദ്ദേഹം നിശ്ചയിച്ചപോലെ അല്ലാഹുവെ ആരാധിക്കുക.

അബൂൽ ഹസൽ നദ്വി തന്റെ "പ്രവാചകത്വ" എന്ന കൃതിയിൽ എഴുതുന്നു. "അല്ലാഹുവിലുള്ള വിശ്വാസത്തെ നിർമ്മലീകരിക്കാനും മനുഷ്യനും തന്റെ നാഥനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെ കരുങ്ങുറ്റതാക്കാനുമായിരിക്കുന്നു പ്രവാചകന്മാർ തങ്ങളുടെ പ്രബോധനത്തിൽ പ്രാമുഖ്യം നൽകിയിരുന്നത്. സ്ഥലകാല ഭേദമെന്തെങ്കിലും അവരുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യവും എപ്പോഴും അതുതന്നെയായിരുന്നു. മതത്തെ അല്ലാഹുവിനു നിഷ്കളങ്കമാക്കുക, അല്ലാഹുവെ മാത്രം ആരാധിക്കുക. അവനാണ് ഉപദേവവും ഉപകാരവും ചെയ്യുന്നവൻ, ആരാധനക്കും പ്രാർത്ഥനക്കും

അയോർത്ഥനക്കും ബലികൾ അർപ്പിക്കാനും അവൻ മാത്രമാണ് അർഹൻ അതായിരുന്നു അവരുടെ സന്ദേശം.

വിഗ്രഹങ്ങളെയും പ്രതിഷ്ഠകളെയും, ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവരും മരിച്ചവരുമായ പരിശുദ്ധരെയും ആരാധിക്കുക, എന്നതിലൂന്നി നിന്നിരുന്നു അവരുടെ കാലഘട്ടങ്ങളിലെ ബഹുദൈവത്വം. അതിനെ കേന്ദ്രീകരിച്ചായിരുന്നു അവർ പ്രബോധിച്ചിരുന്നത്.

2. അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനോട് തന്റെ നാഥൻ പറയുന്നു.

قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا لَا تَدْرِىَ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ (الأعراف: 188)
 "(നബിയേ) പറയുക: എന്റെ സ്വന്തം ദേഹത്തിന്നു തന്നെ ഉപകാരമോ ഉപദ്രവമോ വരുത്തൽ എന്റെ അധീനത്തിൽ പെട്ടതല്ല. അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചതാണിത്. എന്നിരിക്കും അദ്ദേശ്യകാര്യമറിയാമായിരുന്നെങ്കിൽ ഞാൻ ധാരാളം ഗുണം നേടിയെടുക്കുമായിരിന്നു. തീർത്തു എന്ന ബാധിക്കുകയുമില്ലായിരുന്നു. ഞാനൊരു അക്കീതുകാരനും വിശ്വസിക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്ക് സന്തോഷമറിയിക്കുന്നവനും മാത്രമാണ് (വി.ഖു. 7: 188)

നബി(സ) പറയുന്നു: "ഖൈകസ്"തവർ മറിയമിന്റെ പുത്രനെ പ്രകീർത്തിച്ചപ്പോലെ തങ്ങൾ എന്നെ പുകഴ്ത്തരുത്. ഞാൻ ഒരു ദൈവ ഭാസൻ മാത്രം. അതിനാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമയും ദൂതനുമായവൻ എന്ന് എന്തെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞുകൊൾക (ബുഖാരി)

ഖൈകസ്തവർ മറിയമിന്റെ പുത്രൻ ഈസാ (അ)യോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നപ്പോലെ നാം നബി(സ) യോട് പ്രാർത്ഥിക്കാവതല്ല. തത്ഫലമായാണല്ലോ അവർ ബഹുദൈവത്വത്തിൽ (ശിർക്കിൽ) നിപതിച്ചത്. "മുഹമ്മദ് അല്ലാഹുവിന്റെ ഭാസനും ദൂതനുമാണ്" എന്ന് പറയാനാണ് അദ്ദേഹം നമ്മോട് ആജ്ഞാപിച്ചത്.

3. അല്ലാഹുവോട് മാത്രം പ്രാർത്ഥിക്കുക. അല്ലാഹുവേതരർ പ്രവാചകനോ വലിയോ ആണെങ്കിലും ശരി, അവരോട് പ്രാർത്ഥിക്കരുത്; അങ്ങിനെ പ്രവാചകനെ അനുധാവനം ചെയ്യുന്നതിലാണ് പ്രവാചക സ്നേഹം നിലകൊള്ളുന്നത്. നബി(സ) പറയുന്നു :

നി ചോദിക്കുമ്പോൾ അല്ലാഹുവോട് ചോദിക്കുക. നി സഹായമർത്ഥിക്കുമ്പോൾ അവനോട് സഹായം തേടുക. (തിർമ്മുദി).

തനിക്ക് എന്തെങ്കിലും ദുഃഖമോ മനഃപയാസമോ അനുഭവപ്പെട്ടാൽ നബി (സ)

ഇപ്രകാരം പ്രാർത്ഥിച്ചിരുന്നു. يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيْثُ
 നിത്യ ജീവനുള്ള നാഥാ, സർവ്വ നിയന്താവേ, നിന്റെ അനുഗ്രഹത്തെ മുൻനിർത്തി ഞാൻ സഹായം തേടുന്നു." (തിർമ്മുദി)

"നിന്റെ സ്നേഹത്തിൽ നി ആത്മാർത്ഥതയുള്ളവനായിരുന്നെങ്കിൽ നി അദ്ദേഹത്തെ അനുസരിക്കുമായിരുന്നു. സ്നേഹിക്കുന്നവൻ തന്റെ സ്നേഹഭാജനത്തെ അനുസരിക്കുന്നവനായിരിക്കും" എന്ന ആശയത്തിലുള്ള

അറബി കവിത സങ്കേതമായാണ്.

പ്രവാചകൻ പ്രഥമമായി ക്ഷണിച്ച സന്ദേശത്തെ (താഹിദിനെ)യും അതിന്റെ പ്രബോധകരെയും സന്തോഷിപ്പിക്കുക, ബഹുദൈവതത്തെയും അതിന്റെ പ്രചാരകരെയും വെറുക്കുക. അതാണ് പ്രവാചക സന്തോഷത്തിന്റെ ചിഹ്നം.

അല്ലാഹു എവിടെ?

മുആവിയ ബിൻ ഹകീം അസ്ലബിയിൽ നിന്ന് നിവേദനം: എതിർക്കുവാൻ അടിയപ്പെടുന്ന കൂട്ടിയുണ്ടായിരുന്നു. ഉഹദിലും ജവാനിയ്യയിലും അവൾ എന്റെ ആടുകളെ മേച്ചിരുന്നു. ഒരു ദിവസം അവയിൽനിന്ന് കൊടിയെ ചെറുത്തു പടിച്ചതായി എതിർക്കുവാൻ മോശപ്പെട്ടു. മറ്റു മനുഷ്യർ വേദവാദിപ്പെടുന്ന പോലെ ഞാനും വേദവാദിപ്പെട്ടു. ഞാൻ അവൾക്ക് കൊടുത്തു കൊടുത്തു. നബി(സ) വിവരമറിഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ ചെയ്തത് ഗൗരവരഹിത ഒരു കാര്യമാണെന്ന് ഏതെങ്കിലും മോശപ്പെട്ടതായി അവളെ ഞാൻ മോചിപ്പിക്കട്ടെയോ? ഞാൻ പ്രവാചകനോട് ആരാഞ്ഞു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: അവളെ എന്റെ ആടുകളിൽ കൊണ്ടുവരി. അവൾ ആഗതയായപ്പോൾ നബി (സ) അവളോടു ചോദിച്ചു: അല്ലാഹു എവിടെ? അവൾ പറഞ്ഞു: ആകാശത്തിൽ. നബി(സ) ചോദിച്ചു: ഞാൻ ആരാണ്? അവൾ പറഞ്ഞു: അവിടുന്ന് അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണ്. അപ്പോൾ നബി(സ) ഏതോട് പറഞ്ഞു: അവളെ മോചിപ്പിക്കൂ. അവൾ വിശ്വാസിനിയായി. (മുസ്ലിം, അബു ഓവൂദ്.)

ഈ ഹദീസ് നൽകുന്ന പാഠങ്ങൾ:

1. തങ്ങളെ ആലീഖികരിക്കുന്ന പ്രശ്നം അതേ തനിസ്താമാണെങ്കിലും ശരി അതിലെ ദൈവിക നിയമങ്ങൾ അറിയാനായി നബി (സ) യുടെ അനുചരർ പ്രവാചക സന്നിധിയിലെത്തുമായിരുന്നു.

2. **فَلَا رَبَّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُعْجِبُوكَ بِمَا شَجَرٌ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجْعَلُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرْجًا**

مِمَّا أَفْقَيْتَ وَيُسْتَبْرَأُ تَلْبِيًا (النساء: 65)

"ഈ തിന്റെ മക്ഷിതാവിനെ തന്നെയാണ് സത്യം, അവർക്കിടയിൽ ഭിന്നതയുണ്ടായ കാര്യത്തിൽ അവർ നിന്നെ വിധികർത്താവാക്കുകയും, നീ വിധികല്പിച്ചതിനെപ്പറ്റി പിന്തിയെടുക്കുന്ന കേസുകളിൽ ഒരു വിഷയവും തോന്നാതിരിക്കുകയും, അത് പൂർണ്ണമായി സങ്കീർണ്ണ അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുവരെ അവർ വിശ്വാസികളാവുകയില്ല.

(വി. ബു. 4: 65)

എന്ന മുദ്രാങ്കിതങ്ങളുടെ പ്രായോഗിക രൂപമാണ് ഈ സംഭവം.

3. അടിമപണികൂട്ടിയെ അടിച്ച സഹാബിയെ നബി(സ) ആക്ഷേപിക്കുകയും അത് ഗൗരവമായെടുക്കുകയും ചെയ്തു.

4. സത്യ വിശ്വാസിനിയെയാണ് മോചിപ്പിക്കേണ്ടത്. അവിശ്വാസിനെയല്ല. നബി

(സ) അവളെ പരീക്ഷിക്കുകയും അവളുടെ വിശ്വാസം ബോധ്യമാകുകയും ചെയ്തപ്പോൾ അവളെ മോചിപ്പിക്കാനാവശ്യപ്പെട്ടു. അവൾ സത്യ നിഷേധിനിയായിരുന്നെങ്കിൽ അങ്ങിനെ ചെയ്യുമായിരുന്നില്ല.

5. തൗഹീദിനെ (ഏകദൈവ വിശ്വാസത്തെ) സംബന്ധിച്ച് അനേകങ്ങൾ നിർബന്ധമാണ്. അല്ലാഹു തന്റെ സിംഹാസനത്തിൽ ആരോഹിതനാണ് എന്ന വിശ്വാസം തൗഹീദിൽ പെട്ടതാണ്. അതിനാൽ അതറിയാൻ നിർബന്ധമാണ്.

6. അല്ലാഹു എവിടെ എന്നു ചോദിക്കൽ അംഗീകൃതമാണ്. അത് പ്രവാചക ചര്യയിൽ പെട്ടതുമാണ്.

7. അല്ലാഹു ആകാശത്തിനു മുകളിലാണ് എന്ന മറുപടി സ്വീകാര്യമാണ്. അതിനാലാണ് പ്രവാചകൻ (സ) പെൺകുട്ടിയുടെ മറുപടി അംഗീകരിച്ചത്.

(17: الْمَلِكُ) : **أَمْتَمْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ**
 "ആകാശത്തിലുള്ളവൻ നിങ്ങളെ ഭൂമിയിൽ ആഴ്ത്തിക്കളയുന്നതിനെപ്പറ്റി നിങ്ങൾ നിർഭയരോടേനോ," (അൽ മുൽക്ക് 16) എന്ന ഖുർആൻ സൂക്തവും അതിന് തെളിവാണ്. "ആകാശത്തിലുള്ളവൻ" എന്നത് കൊണ്ട് അല്ലാഹുവെയാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നതെന്ന് ഇബ്നു ആബ്ദുസ്സം (റ) പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. "ആകാശത്തിൽ" എന്നതുകൊണ്ട് അതിന്റെ ഉപരിയിൽ എന്നർത്ഥം.

8. മുഹമ്മദ്(സ)യുടെ പ്രവാചകത്വം സാക്ഷികരിക്കുന്നത് വിശ്വാസം സാധുവാകുന്നതിന് ആവശ്യമാണ്.

9. ഈമാൻ (വിശ്വാസം) ശരിയാകണമെങ്കിൽ അല്ലാഹു ആകാശത്തിലാണെന്ന് വിശ്വസിക്കണം, എല്ലാ വിശ്വാസികൾക്കും അത് നിർബന്ധമാണ്.

10. ദൈവിക സത്ത സർവ്വ വ്യാപിയാണെന്ന ചിലരുടെ വാദത്തെ ഈ ഹദീസ് നിരാകരിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ ജ്ഞാനമാണ് നമ്മോടൊപ്പമുള്ളത്. അവന്റെ സത്തയല്ല.

11. പെൺകുട്ടിയെ പരീക്ഷിക്കാൻവേണ്ടി ഹാജറാകാൻ നബി(സ) കല്പിച്ചു. പ്രവാചക(സ) ന്നു അദ്യശ്യം അറിഞ്ഞുകൂടാ എന്നതിന്റെ തെളിവാണ്. നബി(സ)ക്ക് മറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ അറിയുമെന്ന സൂഫികളുടെ (അന്ധവിശ്വാസികൾ) വാദത്തെ അത് ദുർബ്ബലപ്പെടുത്തുന്നു.

നമസ്കാരങ്ങളുടെ ശ്രേഷ്ഠത, ഉപേക്ഷിക്കുന്നവന് താക്കീത്

1. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(35: الْآرَافِ) : **وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ أُولَئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ**
 "അവർ തങ്ങളുടെ നമസ്കാരങ്ങൾ നിഷേധ്യമാക്കുന്നവരാണ്. അവർ സർവ്വത്തോപ്പുകളിൽ ആദരിക്കപ്പെടുന്നവരാണ്." (വിഖ്യാ. :70 : 35)

2. وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ (الْعَنْكَبُوتُ : 45)

"നമസ്കാരം കൃത്യമായി നിർവ്വഹിക്കുക. തീർച്ചയായും നമസ്കാരം നിഷ്ഠൂരതയിൽ നിന്നും നിഷ്ഠൂര കർമ്മത്തിൽ നിന്നും തടയുന്നു. (വി.ഖ. 29: 45)

3. قَوْلٌ لِلْمُصَلِّينَ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ (الْمَاعُونُ : 4)

"തങ്ങളുടെ നമസ്കാരത്തെപ്പറ്റി ശ്രദ്ധയില്ലാത്ത നമസ്കാരക്കാർക്ക് നാശം. (വി.ഖ. 107: 4, 5)

4. قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ (الْمُؤْمِنُونَ : 2)

"വിശ്വാസികൾ വിജയിച്ചിരിക്കുന്നു. അവർ തങ്ങളുടെ നമസ്കാരത്തിൽ ഭക്തിയുള്ളവരാണ്." (23: 1, 2)

5. (تَنَزَّلُ مِنْ بَيْنِهِمْ خَلَفَ امْأَمَرَا الصَّلَاةَ وَابْتَمَرَا الْغَيْبَاتِ فَسُتُفَ بِالْقُرْآنِ قِيَا)

(مريم : 59)

"അവർക്കുശേഷം പകരം മറ്റൊരു തലമുറ വന്നു. അവർ നമസ്കാരം പഠിക്കുകയും തങ്ങളുടെ ഇച്ഛകളെ പിന്തുടരുകയും ചെയ്തു. ദുർമ്മർദ്ദത്തിന്റെ ഫലം അവർ കണ്ടെത്തുകതന്നെ ചെയ്തു" (വി.ഖ. 19: 59)

6. നബി (സ) പറയുന്നു:

"നിങ്ങൾ ചിന്തിച്ചിട്ടുണ്ടോ? നിങ്ങളുടെ വീടുകളുടെ കവാടത്തിലൂടെ ഒരു നദി ഒഴുകുന്നു. നിങ്ങളിലൊരാൾ അതിൽ നിന്ന് ദീനേന അഞ്ചു പ്രാവശ്യം കുളിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അയാളുടെ ദേഹത്തിൽ മാലിന്യം അവശേഷിക്കുമോ?

നബി (സ) പറഞ്ഞു: അഞ്ചു സമയങ്ങളിലെ നമസ്കാരങ്ങൾ അപ്രകാരമാണ്. അവ മൂലം അല്ലാഹു ഫലങ്ങൾ മാർച്ചു കളയുന്നു. (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

7. നമ്മുടെയും അവരുടെയും (അവിശ്വാസികൾ) ഭയംകൊണ്ടുള്ള ഉടമ്പടി നമസ്കാരമാണ്, അതുപേക്ഷിച്ചവൻ അവിശ്വാസിയായി

8. ഒരു മനുഷ്യന്റെയും കുഹ്ബ് (അവിശ്വാസം) ശീർക്കു (ബഹുദൈവവിശ്വാസം) കളുടെയും മദ്ധ്യത്തുള്ള (അകലം) നമസ്കാരം ഉപേക്ഷിക്കലാണ്.

വുളുവും നമസ്കാരവും !

"ബിസ്മില്ല" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ആരംഭിക്കുക.

1. മൂന്നു പ്രാവശ്യം വീതം മുൻകൈകൾ കഴുകുകയും കുപ്ളിക്കുകയും നാസികയിൽ ജലം പ്രവേശിപ്പിച്ച് ചീറ്റിക്കളയുകയും ചെയ്യുക.
2. മുഖവും വലതു, ഇടതു കൈകൾ മുട്ടുവരെയും മൂന്നു പ്രാവശ്യം വീതം കഴുകുക.
3. തല മുഴുവനും, ചെവികളും (ഒരു തവണ) തടവുക.
4. വലതു, ഇടതു കാലുകൾ ഞെരിയാണിവരെ മൂന്നു പ്രാവശ്യം വീതം കഴുകുക.
5. ജലം ലഭ്യമാകാതിരിക്കുകയോ, രോഗം മൂലം ജലം ഉപയോഗിക്കാൻ സാധിക്കാതിരിക്കുകയോ ചെയ്തെന്നിരിക്കട്ടെ, അപ്പോൾ മുൻകൈകൾ മണ്ണിൽ അടിക്കുക. അവകൊണ്ട് മുഖവും മുൻകൈകളും തടവുക. തുടർന്ന് നമസ്കരിക്കുക.

1. വുളുവെ വൃത്തിയാക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ സംഭവിച്ചാൽ വീണ്ടും വുളു ചെയ്ത ശേഷമേ നമസ്കരിക്കാവൂ. മല മുതലായ വിശുദ്ധജന്മനീയങ്ങളിലൂടെ വളയും പുറപ്പെടുക. ഉറക്കം ബുദ്ധിമുട്ടോ മോശമായോ തുടങ്ങിയ കാരണങ്ങളാൽ വിശുദ്ധിമുട്ടാവാവുക. ഉള്ളാ കൈകൾ കൊണ്ട് വെളംഗികാവതവങ്ങൾ സ്പർശിക്കുക. വെളംഗികാവതവങ്ങൾ തുടങ്ങിയ കാരണങ്ങളാൽ വുളു മുറിയുന്നതാണ്. ഒട്ടകമാംസം ഭക്ഷിക്കുക. വികാരത്തോടെ പുറപ്പെടുന്ന സ്ത്രീയെയോ സ്ത്രീ പുരുഷന്മാരോ സ്പർശിക്കുക എന്നീ കാരണങ്ങളാലും വുളു നടക്കുകയുണ്ടാകുന്നു. (വിവ.)
2. കൂട്ടി നിൽക്കുമ്പോഴോ കാര്യങ്ങളാണെന്നാൽ നമസ്കരിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് കൂട്ടിക്കുക. വെളംഗികാവതവം, സ്പർശനം, ആർത്തവം, പ്രസവം തുടങ്ങിയവയാണവ. ആർത്തവവും പ്രസവംകഴിഞ്ഞുവെങ്കിൽ സ്ത്രീകൾ അവ അവസാനിക്കുന്നതുവരെ നമസ്കരിക്കാവരുത്. അവിശ്വാസി ഇസ്ലാം സ്വീകരിച്ചാൽ കൂട്ടിക്കണം.
3. നമസ്കരിക്കുന്നവൻ തന്റെ ശരീരം, വസ്ത്രം, സ്ഥലം മുതലായവ മാലിന്യ (നജസ്)ങ്ങളിൽ നിൽക്കുമ്പോഴോ, മദ്യം, മദ്യം, മദ്യം തുടങ്ങിയവ മാലിന്യങ്ങളാണ്.
4. കാൽമുട്ടുകൾക്കും പൊക്കിളിനാടിയുമുള്ള ഭാഗങ്ങൾ പുറപ്പെടുന്ന മറയോടെ ന്യായം (ഐന)യാണ്. പുറപ്പെടുന്ന നമസ്കാര വേളയിൽ പിടികൂടി ഭാഗങ്ങളെ നിയമമില്ലാത്ത ഭാഗങ്ങളോടോ നബി വചനങ്ങളോ. സ്ത്രീ മുഖവും മുൻകൈകളും ഒഴികെയുള്ള ഭാഗങ്ങൾ നമസ്കാരവേളയിൽ മറയോടെയാണ്.
5. ഒരേത്തരം സ്ഥിതിയിൽ വസിക്കുന്നവൻ നമസ്കാരങ്ങൾ അവയുടെ കൃത്യ സമയത്തു നിർവ്വഹിക്കണം. യാത്രക്കാരെല്ലാമുൾപ്പെടെ, അസർ നമസ്കാരങ്ങൾ നേരിട്ടു ഏതെങ്കിലും നേരിന്റെ സമയത്തു നിർവ്വഹിക്കാം. മൗനം ഇല്ലാത്ത നേരിട്ടു അപ്രകാരം ചെയ്യാം.

പ്രഭാത നമസ്കാരം

"സുബ്ഹ് നമസ്കാരം ഒരു റക്ഷണമാണ്"
നിയുണ്ട്: മനസ്സിൽ കരുതുകയാണ് വേണ്ടത്.

1. ഖിബിലക്കുമുഖമായിനിന്ന് ചെവികൾക്ക് നേരെ കൈകൾ ഉയർത്തുക.
"അല്ലാഹു അകമ്പട്" എന്നു പറയുക.

2. വലതു കൈ ഇടതിനു മുകളിൽ പിടിച്ചു നെഞ്ചിൽ വെക്കുക.
"സുബ്ഹാനക്കല്ലാഹു"യ്ക്കു വബീഹംദിക്കു വതബാറകസ്മുക്കു വതആലാ ജദ്ദുക്കു വലാഇലാഹ ഗൈറുക്കു".

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

"അല്ലാഹുവെ നീ പരിശുദ്ധൻ, നിനക്കു സത്തോത്രം, നിന്റെ നാമം അനുഗ്രഹിതം, നിന്റെ ജ്ഞാനം അത്യുന്നതം, നീയല്ലാതെ ആരാധനക്കു അർഹനല്ല." എന്ന പ്രാർത്ഥനയോ, നബിചര്യയിൽ സാധിക്കപ്പെട്ട ഇതര പ്രാർത്ഥനകളോ ചൊല്ലുക.

ആദ്യ റക്ഷണത്:-

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ . بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ . إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ
إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ . صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ .
غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ . آمِينَ

അയ്യോ ബില്ലാഹിനീൻ ശൈത്താനിൽ റജിം.
ബിസ്മില്ലാഹി റഹ്മാനിൽറഹീം.
അൽഹംദുലില്ലാഹി റബ്ബിൽ ആലമീൻ.
അർറഹ്മാൻറഹീം.
ലാലികി യാമിദ്ദീൻ.
ഇയ്യാക്കനഅബ്ബാദു വഇയ്യാക്കനസത്തഹാൻ.
ഇഹദിന സിറാതൽ മുസതഖിം.
സിറാതല്ലാദീന അർഅത്ത അലൈഹിം.
ഗൈറിൽ മഗ്സൂബി അലൈഹിം. വലുളാല്ലാൻ.

സാരം :
ശപിക്കപ്പെട്ട പിശാചിൽനിന്ന് ഞാൻ അല്ലാഹുവിലേയ്ക്കു തേടുന്നു.
പരമ കാര്യണികനും കരുണാ നിധിയുമായവന്റെ നാമത്തിൽ (ആരംഭിക്കുന്നു)
സർവ്വ സത്തുതീയും ലോക രക്ഷിതാവായ അല്ലാഹുവിനാണ്.
പരമ കാര്യണികനും കരുണാ നിധിയുമായവൻ.
പ്രതിഫല നാളിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ.
ഞങ്ങൾ നിന്നെ മാത്രം ആരാധിക്കുകയും നിന്നോടു മാത്രം സഹായം

അർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഞങ്ങളെ നേർ മാർഗ്ഗത്തിൽ ചേർക്കേണമേ.

നീ അനുഗ്രഹിച്ചവരുടെ മാർഗ്ഗത്തിൽ. കോപവിധേയരുടെയും മാർഗ്ഗഭ്രംശികളുടെയും പാപമായല്ല.

നീ ഞങ്ങളുടെ പ്രാർത്ഥന സ്വീകരിക്കേണമേ.

സുറത്തുൽ ഇഖ്ലാസ്.

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفْرًا أَحَدٌ

"ഖുൽ ഹുവല്ലാഹു അഹദ്. അല്ലാഹുസ്സമദ്. ലംയലിദ്. വലം യുലദ്. വലം യകുൻലഹു കുഫ്രാഹു അഹദ്."

"(നബിയേ) പറയുക, കാര്യം അല്ലാഹു ഏകനാണ് എന്നതാകുന്നു. അല്ലാഹു എല്ലാവർക്കും ആശ്രയമായിട്ടുള്ളവനാകുന്നു. അവൻ (ആർക്കും) ജനം നൽകിയിട്ടില്ല (ആരുടെയും സന്തതിയായി) ജനിച്ച്യിട്ടില്ല. അവൻ തുല്യനായി ആരുമില്ല."

ഖുർആനിൽനിന്ന് മനഃപാഠമുള്ള മറ്റേതെങ്കിലും ഭാഗങ്ങൾ പാരായണം ചെയ്താലും മതി)

1. കൈകൾ ചുമലിനു നേരെ ഉയർത്തി, അല്ലാഹു അക്ബർ (الله أكبر) എന്ന് ചൊല്ലി കുന്നിയുക. കൈകൾ കാൽമുട്ടുകളിൽ വെക്കുക. സുസ്ഥാന റബ്ബിയൽ അദ്ലീം سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى (മഹോന്നതനായ എന്റെ നാഥൻ പരിശുദ്ധൻ) എന്ന് മൂന്ന് പ്രാവശ്യം ചൊല്ലുക.

2. കൈകൾ ചുമലിനു നേരെ ഉയർത്തി നിവർന്നു നിൽക്കുക. ഉയരുമ്പോൾ اَسْمِعْ اللَّهُ لِمَنْ حَیْتُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ 'സമീഅള്ളാഹു ലിമൻ ഹമീദഹു' (തന്നെ സ്തുതിച്ചവന്റെ പ്രാർത്ഥന അല്ലാഹു കേട്ടിരിക്കുന്നു) എന്നു പറയുക. ശേഷം اَسْمِعْ رَبِّيَ الْاَعْلَى അല്ലാഹുജ്ജ റബ്ബനാ ലകൽ ഹംദ് (ഞങ്ങളുടെ നാഥാ നീനക്ക് സ്തുതി) എന്നു പറയുക.

3. അല്ലാഹു അക്ബർ എന്നു ചൊല്ലി സാഷ്ടാംഗം ചെയ്യുക. മുൻകൈകളും കാൽമുട്ടുകളും നെറ്റിയും മുകളും കാൽ വിരലുകളും നിലത്തുവെച്ചു വീണ്വെക്കുന്നേരെ സാഷ്ടാംഗം ചെയ്യുക. അപ്പോൾ سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى സുസ്ഥാന റബ്ബിയൽ അഅ്ലാ (ഉന്നതനായ എന്റെ രക്ഷിതാവ് പരിശുദ്ധൻ) എന്ന് മൂന്നു പ്രാവശ്യം പറയുക.

4. സുഷുദിയിൽ നിന്ന് തല ഉയർത്തുകയും തക്ബീർ ചൊല്ലുകയും ചെയ്യുക.

കൈകൾ കാൽ മുട്ടുകളിൽ വെക്കുക. അപ്പോൾ

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَأَمْلِكْ لِي وَأَعِزَّنِي وَأَرْزُقْنِي

റബ്ബി ഗ്ഫിർലീ വർഹമനീ വഹ്ദനീ വആമിനീ വർസുഖ്നീ

(എന്റെ നാമാ എനിക്ക് പൊറുത്തു തരണമേ. എന്നോട് കരുണ കാണിക്കുകയും എന്തെ സന്തോഷത്തിലാക്കുകയും എനിക്ക് സൗഖ്യവും ആഹാരവും നല്കുകയും ചെയ്യേണമേ) എന്നു പറയുക.

5. വീണ്ടും സുജൂദ് ചെയ്യുകയും അല്ലാഹു അക്ബർ എന്ന് ചൊല്ലുകയും ചെയ്യുക. അപ്പോഴും سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى എന്ന് ചൊല്ലുക.

6. ഒന്നാം സുജൂദിൽ നിന്ന് തല ഉയർത്തി നിവർന്നു ഇടതു കാലിൽ ഇരിക്കുക. വലതു കാൽ വീശുകൾ പരത്തിവെക്കുക. (ഇതിന് ഇസ്തിറാഹത്താന്റെ ഇരുത്തം എന്നു പറയുന്നു.) പിന്നീട് ഒന്നാം റക്അത്തിലേക്ക് എഴുന്നേൽക്കുക.

രണ്ടാം റക്അത്തത്:

1. അളുദ്ദും ബിസ്മിയും ചൊല്ലുക. ഫാതിഹയും ഖുർആനിൽ നിന്ന് ചെറിയ ഭാഗമായോ സൗകര്യപ്രദമായ ഭാഗമായോ പഠയ്ക്കണം ചെയ്യുക.

2. നേരത്തെ ഗ്രഹിച്ച പോലെ വീണ്ടും സുജൂദ് ചെയ്യുക. ഒന്നാമത്തെ സുജൂദിനു ശേഷം ഇരിക്കുക. അപ്പോൾ ചുണ്ടുവിരുത്ത് ഒഴികെയുള്ള വലതു കൈവീശുകൾ മടക്കിപ്പിടിക്കുക. ചുണ്ടുവിരുത്ത് ഉയർത്തിവെക്കുക. താഴെ പറയുന്ന പ്രാർത്ഥന ചൊല്ലുക. അത്തഹിയ്യാത്തു ലില്ലാഹി വസ്സുലവാത്തു വത്തായ്യിബാത്തു അസ്സലാമു അല്ലെക്ക അയ്യുഹന്നബിയ്തു വറഹമത്തുള്ളാഹി വബറക്കാത്തുഹു അസ്സലാമു അല്ലെക്ക വഅലാ ഇബാദില്ലാഹി സ്സാലിഹിൽ. അശ്ഹദു അൻലാഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹു വഅശ്ഹദു അന്ന മുഹമ്മദൻ അബ്ദുഹു വറസുലുഹു. അല്ലാഹുജ് സ്വാല്ലി അലാ മുഹമ്മദിൽ വഅലാ ആലി മുഹമ്മദിൽ കമാ സ്വല്ലത്ത്ത അലാ ഇബ്റാഹിമ വഅലാ ആലി ഇബ്റാഹിമ ഇനക്ക ഹമീദുൻ മജീദ്. അല്ലാഹുജ് ബാരിക്ക് അലാ മുഹമ്മദിൽ വഅലാ ആലി മുഹമ്മദിൽ കമാ ബാറക്ത അലാ ഇബ്റാഹിമ വഅലാ ആലി ഇബ്റാഹിമ ഇനക്ക ഹമീദുൻ മജീദ്. അല്ലാഹുജ് ഇന്നി അളുദ്ദുബിക്ക മിൽ അദാബി ജഹന്നമ വമിൽ അദാബിൽ ഖബരി വമിൽ ഫിത്തനത്തിൽ മഹ്യാ വൽ മമാത്തി വമിൽ ഫിത്തനത്തിൽ മസഹി ദുജ്ജാൽ.

التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَاةُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْكَ
وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ
اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ
مَجِيدٌ اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ

حَمِيدٌ مَجِيدٌ
اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ لَذَّةِ الْمَخَيَا وَالْمَمَاتِ وَمِنْ لَذَّةِ النَّاسِ
الدَّجَالِ

എല്ലാ അടിവാരങ്ങളും പ്രാർത്ഥനകളും പുണ്യകർമ്മങ്ങളും അല്ലാഹുവിനാണ്. അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നുള്ള ശാന്തിയും കാരുണ്യവും അനുഗ്രഹങ്ങളും പ്രവാചകരെ അങ്ങയുടെ മേൽ ഉണ്ടാവട്ടെ. അങ്ങലിലും സർവ്വത്തരം ദൈവിക ദാസന്മാരിലും അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നുള്ള ശാന്തിയുണ്ടാവട്ടെ. അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനക്ക് അർഹനില്ലെന്ന് ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. മുഹമ്മദ് (സ) അല്ലാഹുവിന്റെ ദാസനും ദൂതനുമാണെന്നും ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു.

അല്ലാഹുവെ, ഇബ്രാഹീം (അ)നും കുടുംബത്തിനും നി നന്മചെയ്തപോലെ മുഹമ്മദി (സ)നും കുടുംബത്തിനും നി നന്മചെയ്യണമേ. നി സ്തുത്യർഹനും ഭഗവാനുമാണ്. നിശ്ചയം.

അല്ലാഹുവെ, ഇബ്രാഹീം(അ)നും കുടുംബത്തിനും നി അനുഗ്രഹം ചെയ്തപോലെ മുഹമ്മദ്(സ)നും കുടുംബത്തിനും നി അനുഗ്രഹം ചെയ്യണമേ. നി സ്തുത്യർഹനും ഉത്കൃഷ്ടനുമാണ്.

അല്ലാഹുവേ, നരകശിക്ഷയിൽ നിന്നും ഖബർ ശിക്ഷയിൽ നിന്നും ജീവിതത്തിലെയും മരണത്തിലെയും പരീക്ഷണങ്ങളിൽ നിന്നും മസിഹുദ്ദിനാലിന്റെ വിപത്തിൽ നിന്നും ഞാൻ നിന്നോടേയ്ക്ക് തേടുന്നു.

4. വലതു ഭാഗത്തേക്കും പിന്നീട് ഇടതു ഭാഗത്തേക്കും മൂഖം തിരിക്കുക.

അപ്പോഴെല്ലാം അസ്സലാമു അലൈക്കും വറഹ്മത്തുള്ള اللام عليكم ورحمة الله എന്നു പറയുക.

നമസ്കാരം : ചില നബിവാചനങ്ങൾ.

1. സംഘടിത നമസ്കാരത്തിൽ പങ്കെടുത്തു ഒരാൾ ഫജർ നമസ്കരിക്കുന്നു. അനന്തരം സൂര്യോദയം വരെ അല്ലാഹുവെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പിന്നീട് രണ്ട് റക്അത്തു നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്താൽ അയാൾക്ക് ഹജ്ജും ഉറയും നിർവ്വഹിച്ചത്ര പ്രതിഫലം പൂർണ്ണമായും ലഭിക്കും. (തിർമിദി)

2. ഒരാളുടെ നമസ്കാരം ന്യൂനതയുള്ളതാണെങ്കിൽ ഐക്യരീതി നമസ്കാരങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ച് അവനത് പൂർത്തീകരിക്കട്ടെ. (തബറാനി)

3. ആരെങ്കിലും ഇഹ്റീസ് മുന് നാലു റക്അത്തും ശേഷം നാലും റക്അത്തുകൾ നമസ്കരിച്ചാൽ അയാൾക്ക് നരകം അല്ലാഹു നിഷിദ്ധമാക്കും. (തിർമിദി)

നമസ്കാരം : ചില വിധികൾ

1. നമസ്കാരത്തിന് മുമ്പും ശേഷവും ഉള്ള സുന്നത്തുകൾ നിർവ്വഹിക്കുക.
2. നമസ്കാരത്തിൽ അവധാനത പുലർത്തുക. നോട്ടം സൂക്ഷ്മ ചെയ്യുന്ന സ്ഥാനത്തേക്കൊക്കുക. തിമിഞ്ഞു നോക്കരുത്.
3. ഇമാമിന്റെ ശബ്ദം കേൾക്കാത്ത നമസ്കാരങ്ങളിൽ പതുക്കെ വൂർത്തുൻ പാരായണം ചെയ്യുക. ഉച്ചത്തിൽ ഇമാം പാരായണം ചെയ്യുന്ന നമസ്കാരങ്ങളിലും ഫാതിഹ ഓതണം.
4. ജുമുഅ നമസ്കാരം രണ്ടു റക്അത്താണ്. പള്ളിയിൽ വച്ച് വൃത്തുസ്കൾ ശേഷം മാത്രമെ അത് നമസ്കരിക്കാവൂ.
5. മഗ്ദിബ് നമസ്കാരം മൂന്നു റക്അത്താണ്. സുബ്ഹി നമസ്കാരം പോലെ ആദ്യത്തെ രണ്ടു റക്അത്തുകൾ നിർവ്വഹിക്കുക. അത്തഹിയ്യാത്തിന് ശേഷം മൂന്നാമത്തെ റക്അത്തിനായി എഴുന്നേൽക്കുക. കൈകൾ ചുമലിനുനേരെ ഉയർത്തുക. തക്ബീർ ചൊല്ലുക. ഫാതിഹ മാത്രം (നിശ്വബ്ദമായി) പാരായണം ചെയ്യുക. തുടർന്ന് നമസ്കാരം പൂർത്തിയാക്കി വലത്തോട്ടും ഇടത്തോട്ടും സലാം ചൊല്ലുക.
6. ഉപ്പഹർ, അസ്ഥർ, ഇശാഅ് എന്നീ നമസ്കാരങ്ങൾ നാലു റക്അത്തുകളുള്ളവയാണ്. സുബ്ഹി നമസ്കാരം നിർവ്വഹിച്ച പോലെ ആദ്യത്തെ രണ്ടു റക്അത്തുകൾ (നിശ്വബ്ദമായി) പാരായണം ചെയ്തുകൊണ്ട് നിർവ്വഹിക്കുക. രണ്ടാമത്തെ റക്അത്തിൽ അത്തഹിയ്യാത്തിനു ശേഷം എഴുന്നേൽക്കുക. (പതുക്കെ) ഫാതിഹ മാത്രം പാരായണം ചെയ്തുകൊണ്ട് മൂന്നും നാലും റക്അത്തുകൾ പൂർത്തിയാക്കുക. നമസ്കാരം അവസാനിക്കുമ്പോൾ വലതു കൈത്തോളം ഇടത്തോളം മൂലം തിരിച്ചുകൊണ്ട് സലാം ചൊല്ലുക.
7. വിൽർ നമസ്കാരം മൂന്നു റക്അത്തുകളാണ്. ആദ്യം രണ്ടു റക്അത്ത് നമസ്കരിച്ച സലാം ചൊല്ലുക. പിന്നെ ഒരു റക്അത്ത് നിർവ്വഹിക്കുക. വുകുഇനു മുമ്പാ ശേഷമോ കൈകൾ ഉയർത്തി താഴെ പറയുന്ന പ്രാർത്ഥന ചൊല്ലുക.

لَهُمَّ اِنِّدُنِي فِيمَنْ هَدَيْتَ ! وَاعَلَّنِي فِيمَنْ غَايَبْتَ ! وَتَرْتَلْنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ ! وَتَرْكِبْنِي لِي فِيمَا اَعْلَيْتَ
وَقِي شَرَّ مَا قَضَيْتَ لَكَ تَغِيْبِي وَلَا يُقْضَى عَلَيْكَ وَتَا لَا يَدُلُّ مِنْ وَاَيْتٍ وَلَا يُغَيِّرُ مِنْ عَادَتٍ تَبَارَكْتَ
وَبَّارَعَاتٍ

അല്ലാഹുവേ നി സന്മാർഗ്ഗത്തിലാക്കിയവരോടൊപ്പം എന്നെയും സത്പാത്മാവിലേക്ക് നയിക്കണമേ. നി സൗഖ്യം നല്കിയവരോടൊപ്പം എനിക്കും സൗഖ്യം നൽകേണമേ. നി സംരക്ഷണം എന്തെടുത്തവരോടൊപ്പം എന്നെയും സംരക്ഷിക്കേണമേ. നി തൽകിയവയിൽ എന്നെ അതുഗ്രഹിക്കുകയും നി വിധിച്ച നാശത്തിൽ നിന്ന് എന്നെ രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യേണമേ. നി വിധിക്കുന്നു, നിന്റെ അങ്ങ് വിധിക്കപ്പെട്ടവ. നി ഉത്തരക്കിയവൻ നിന്ദുനാവില്ല. നി ശത്രുവാക്കിയവൻ പ്രതാപിയാവില്ല. താമാ, നി അതുഗ്രഹിക്കുന്നു. ഉണക്കതാണ് നി വിധിച്ചതിൽ നിനക്ക് സ്തോത്രം. ഞാൻ നിനോട് ഫലപ്രദമാകണം ചോദിക്കുന്നു. നിന്നിനേക്ക് വേദിച്ചു മടങ്ങുന്നു. (അബൂദാവൂദ്)

8. നമസ്കാരം ആരംഭിച്ച ശേഷം ഇമാമിനെ പിന്തുടരുന്നവൻ നിന്നു കൊണ്ട് അല്ലാഹു അക്ബർ എന്നു പറയട്ടെ. ഇമാം റുക്നുള്ളാണെങ്കിലും ശരി. പിന്നീട് ഇമാമിനോടൊപ്പം ചേരുക. ഇമാം റുക്നുള്ളൻ നിന്ന് ഉയരുന്നതിന് മുമ്പ് ഇമാമിനോട് ചേർന്നവന്റെ റകഅത്ത് എണ്ണപ്പെടും. അല്ലാത്തപക്ഷം കണക്കാക്കപ്പെടില്ല²

9. നമസ്കാരത്തിൽ അമിത വേഗത കാണിക്കരുത്. അത് നമസ്കാരത്തെ അസാധുവാക്കും. "ഒരാൾ വേഗത്തിൽ നമസ്കരിക്കുന്നത് ഒരിക്കൽ നബി(സ) കണ്ടു. അപ്പോൾ അയാളോട് പറഞ്ഞു നീ നമസ്കരിച്ചിട്ടില്ല. വീണ്ടും നമസ്കരിക്കൂ. മൂന്നു പ്രാവശ്യം ഇതാവർത്തിച്ചു. മൂന്നാമത്തെ പ്രാവശ്യം അയാൾ പറഞ്ഞു: പ്രവാചകരെ, എനിക്ക് പാഠിച്ചിട്ടുതമു. അപ്പോൾ നബി(സ) പറഞ്ഞു. "നീ റുക്നുള്ളൻ ചെയ്യുക. അതിൽ ശാന്തത കൈകൊള്ളുക. പിന്നീട് റുക്നുള്ളനിന്ന് ഉയർന്ന് ശാന്തമായി നിൽക്കുക. പിന്നീട് സുജൂദ് ചെയ്യുക. അതിലും സാമാധാനം സ്വീകരിക്കുക. പിന്നീട് സുജൂദിൽ നിന്ന് ഉയർന്ന് ശാന്തനായോടെ ഇരിക്കുക. (ബുഖാരി - മുസ്ലിം)

10. ആദ്യത്തെ അത്തഹിയ്യാത്തു പോലെ ഏതെങ്കിലും നിർബന്ധ കാര്യങ്ങൾ മറന്നുപോയാൽ നമസ്കാരം അവസാനിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് രണ്ട് സുജൂദുകൾ ചെയ്യുക. നമസ്കാരത്തിലെ റക്അത്തുകളുടെ കാര്യത്തിൽ സന്ദേഹിയായാൽ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞതാണെന്ന് പരിഗണിച്ച് ബാക്കി നമസ്കരിക്കുക. നമസ്കാരത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ രണ്ടു സുജൂദുകൾ ചെയ്ത് സലാം ചൊല്ലുക. ഇവക്ക് സഫ്വിന്റെ സുജൂദുകൾ എന്നു പറയുന്നു.

11. നമസ്കാരത്തിൽ അധികം ഇളകരുത്. അത് ഭയഭക്തിക്ക് ഭംഗം വരുത്തുന്നതാണ്. ചിലപ്പോൾ നമസ്കാരത്തെ അസാധുവാക്കാനും ഇടവരുത്തും. ചലനങ്ങൾ അത്യാവശ്യങ്ങൾ അല്ലാതിരിക്കുമ്പോൾ വിശേഷിച്ചും.

12. പാതിരാത്രിവരെയാണ് ഇശാ നമസ്കാര സമയം. വിൽർ പ്രഭാതോദയം വരെ ആകാവുന്നതാണ്.

നമസ്കാരം : ചില നബി മൊഴികൾ

1. ഞാൻ നമസ്കരിക്കുന്നതായി നിങ്ങൾ കണ്ടപോലെ നമസ്കരിക്കുക. (ബുഖാരി).

2. പള്ളിയിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ ഇരിക്കുന്നതിനു മുൻപ് നിങ്ങൾ രണ്ടു റകഅത്ത് നമസ്കരിക്കുക. (ബുഖാരി)

3. ഖബറുകളിൽ ഇരിക്കരുത്. അവയിലേക്ക് തിരിഞ്ഞു നമസ്കരിക്കുകയും അരുത്. (മുസ്ലിം)

4. നമസ്കാരത്തിന് ഇമാമുൽ വിളിച്ചാൽ പിന്നീട് നിർബന്ധ നമസ്കാരമല്ലാതെ മറ്റൊരു നമസ്കാരവുമില്ല. (മുസ്ലിം)

2 ഫാത്തിഹ മാതാൻ കഴിഞ്ഞവനുമാത്രമേ റക്അത്ത് ലഭിക്കുകയുള്ളൂ എന്ന് ചില പണ്ഡിതന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.(വിവ.)

4. നമസ്കാരത്തിന് ഇലാമത്ത് വിളിച്ചാൽ പിന്നീട് നിർബന്ധ നമസ്കാരമല്ലാതെ മറ്റൊരു നമസ്കാരവുമില്ല. (മുസ്ലിം)

5. വസ്ത്രം ഉയർത്തരുതെന്ന് ഏന്നോട് കല്പിക്കപ്പെട്ടു. (മുസ്ലിം)

6. നിങ്ങളുടെ അണികൾ ചൊല്ലാക്കുക. ചേർന്നു നിൽക്കുക. അനസ് (റ) പറഞ്ഞു: അങ്ങൾ ചുമലുകളും കാൽ മടമ്പുകളും തൊട്ടടുത്തു നിൽക്കുന്നവനോട് ചേർന്നു വെച്ചിരുന്നു. (ബുഖാരി)

7. നമസ്കാരം ആരംഭിച്ചാൽ നിങ്ങൾ മാടിയടക്കുന്നത്. സാവധാനം നടന്നു വരിക. നിങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമായത് നമസ്കരിക്കുക. നഷ്ടമായത് പുർത്തിയാക്കുക. (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

8. നുകുളൽ ശാന്തനായി കുന്നിയുക. പിന്നീട് സമാധാനത്തോടെ ഉയർന്നു നിൽക്കുക. പിന്നീട് ശാന്തമായ വിധം സൂജൂദ് ചെയ്യുക. (ബുഖാരി)

9. സൂജൂദ് ചെയ്യുമ്പോൾ മുൻകൈകൾ നിലത്ത് വെക്കുക. കൈമുട്ടുകൾ ഉയർത്തപ്പെടിക്കുക. (മുസ്ലിം)

10. ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഇമാമാണ്. നുകുളം സൂജൂദം ഞാൻ ചെയ്യുന്നതിന് മുമ്പ് നിങ്ങൾ ചെയ്യരുത്. (മുസ്ലിം)

11. അന്ത്യനാളിൽ മനുഷ്യൻ തന്റെ നമസ്കാരത്തെ സംബന്ധിച്ചാണ് ആദ്യം ചോദിക്കപ്പെടുക. അത് സാധുവാണെങ്കിൽ അവന്റെ മറ്റു കർമ്മങ്ങളും സ്വീകാര്യമാവും. അത് സ്വീകാര്യമല്ലെങ്കിൽ അവന്റെ ഇതര കർമ്മങ്ങളും ഫലശൂന്യങ്ങളാവും. (തബറാനി)

സംഘടിത നമസ്കാരങ്ങളും ജുമുഅയും

പുരുഷന്മാർക്ക് സംഘടിത നമസ്കാരവും ജുമുഅയും നിർബന്ധമാണ്.

1. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ
ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (الجمعة : 9)

"സത്യവിശ്വാസികളെ വെള്ളിയാഴ്ച നമസ്കാരത്തിന് വിളിക്കപ്പെട്ടാൽ ദൈവിക സ്മരണയിലേക്ക് വേഗം വരി. വ്യാപാരം ഒഴിവാക്കുക. അതാണ് നിങ്ങൾക്ക് ഉത്തമം. നിങ്ങൾ അറിയുന്നവരെങ്കിൽ." (വി.ഖു. 62 : 9)

2. നബി(സ) പറഞ്ഞു:

"ആർ മൂന്നു ജുമുഅകൾ അലാഭാവത്താൽ നഷ്ടപ്പെടുത്തിയോ, അവന്റെ ഹൃദയത്തിന്മേൽ അല്ലാഹു മൂദ്ര പതപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു." (അഹ്മദ്)

3. നബി (സ) അരുൾ ചെയ്യുന്നു:

നമസ്കാരത്തിനായി കല്പിക്കുകയും നമസ്കാരമാരംഭിച്ചശേഷം സന്നിഹിതരാവാത്തവരെ അവരുടെ വീടുകൾക്കുള്ളിലിട്ട് കത്തിച്ചു കളയാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിച്ചു. (ബുഖാരി)

4. നബി (സ) പറഞ്ഞു:

"ബാങ്ക് വിളി കേട്ടവൻ നമസ്കാരത്തിന് സന്നിഹിതനായില്ല. (ഭയം, രോഗം തുടങ്ങിയ) ന്യായമായ കാരണങ്ങൾ ഇല്ലെങ്കിൽ അവൻ നമസ്കാരമില്ല." (മുസ്ലിം)

5. നബി(സ) യുടെ സമീപം ഒരു അന്ധൻ വന്നു. അയാൾ പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവിന്റെ ദയയെ, പള്ളിയിലേക്ക് തയ്യാറാക്കി ഒരു വഴികാട്ടിയും എനിക്കില്ല. അതിനാൽ തനക്ക് ഇളവ് നൽകണം. അയാൾ നബി(സ)യോട് അപേക്ഷിച്ചു. ഇളവ് നൽകയും ചെയ്തു. അയാൾ തിരിഞ്ഞു പോകാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ പ്രവാചകൻ (സ) അദ്ദേഹത്തോട് ചോദിച്ചു. നീ ബാങ്ക് കേൾക്കുന്നുണ്ടോ? അതെ അയാൾ പ്രതിവചിച്ചു. അപ്പോൾ നബി(സ)പറഞ്ഞു. എങ്കിൽ നീ അതിന് ഉത്തരം ചെയ്യണം" (മുസ്ലിം)

6. അബൂദാവൂഹിബിൻ ജസ്ളമ് (റ) പറയുന്നു:

മുസ്ലിമാനായ അവസ്ഥയിൽ നാളെ അല്ലാഹുവിനെ കണ്ടുമുട്ടുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവൻ ഈ അഞ്ചു നമസ്കാരങ്ങളുടെ കാര്യം സൂക്ഷിക്കട്ടെ. അതിന് വിളിക്കുന്നിടത്ത് അവൻ എത്തട്ടെ. നിങ്ങളുടെ പ്രവാചകൻ അല്ലാഹു നിശ്ചയിച്ച സന്ദർഭം ചരുകളുണ്ട്. അവയിൽ പെട്ടതാണ് നമസ്കാരം. നമസ്കാരത്തിന് പള്ളിയിൽ എത്താതെ പിന്തി തിരിയുന്നവർ അങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ വെച്ച് നിർവ്വഹിക്കുന്നപോലെ നിങ്ങളുടേതാണ് നിങ്ങളുടെ പ്രവാചകന്റെ നിങ്ങൾ ഉപേക്ഷിച്ചവരായിത്തീരും. പ്രവാചക ചര്യ കൈവെടിഞ്ഞാൽ നിങ്ങൾ മാർഗ്ഗഭ്രംശത്തിലാവും. കപട വിശ്വാസിയെന്ന് വ്യക്തമായി അറിയപ്പെട്ടിരുന്നവരുടെയെല്ലാം മറ്റാരും അങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ (ജമാഅത്ത് നമസ്കാരത്തിൽ) വിഷ്ണു വരുത്തുമായിരുന്നില്ല. (രോഗം കാരണം) അങ്ങളിൽ ചിലരെ മറ്റു രണ്ടുപേർ അങ്ങിപ്പിടിച്ച് പള്ളിയിൽ കൊണ്ടുവന്ന് അണിയിൽ നിറുത്താറുണ്ടായിരുന്നു. (മുസ്ലിം)

ജുമുഅ, ജമാഅത്തുകളുടെ ശ്രേഷ്ഠത:

1. നബി(സ) അരുൾ ചെയ്തു:

"മരാൾ കൂട്ടിപ്പി ജുമുഅക്ക് എത്തി, നിശ്ചിത റക്അത്തുകൾ സ്വന്നത്ത് നമസ്കരിച്ചു. അനന്തരം ഇലാം മുഅത്തുബയിൽ നിന്ന് വിരമിക്കുന്നതുവരെ ശ്രദ്ധിച്ചു കേട്ടു, തുടർന്നു ഇലാമിന്റെ കൂടെ രണ്ടു റക്അത്ത് നമസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ അടുത്ത ജുമുഅക്ക് ഇടയിലുള്ള അവന്റെ പാപങ്ങൾ പൊറുക്കപ്പെടും. മൂന്നു ദിവസം അതിനു പുറമെയും പൊറുക്കപ്പെടും. (മുസ്ലിം)

2. നബി(സ) പറഞ്ഞു:

സംഘടിതമായി ഇശാ നമസ്കാരം നിർവ്വഹിച്ചവൻ മാത്രിയുടെ അർദ്ധഭാഗം നിന്നു നമസ്കരിച്ചതുപോലെയാണ്. പ്രഭാത നമസ്കാരം ജമാഅത്തായി നിർവ്വഹിച്ചവൻ രാവു മുഴുവനും നമസ്കരിച്ചതിനു തുല്യമാണ്. (മുസ്ലിം)

3. നബി(സ) പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

"സംഘടിത നമസ്കാരം ഒരുതായ നമസ്കാരത്തെക്കാൾ ഇരുപത്തേഴു മടങ്ങ് ഉൽകൃഷ്ടമാണ്". (ബുദ്ധാരി, മുസ്‌ലിം)

4. നബി(സ) പറയുന്നു:

"വലിയ അശുദ്ധിയുള്ളവൻ കൂട്ടിക്കുന്നപോലെ ഒരാൾ വെള്ളിയാഴ്ച നേരത്തെ കൂട്ടിച്ചു പള്ളിയിൽ എത്തിയാൽ അവൻ ഒരു ഒട്ടകത്തെ ബലിയറുത്ത പോലെയാണ്. രണ്ടാം നാഴികയിൽ പോയവൻ ഒരു പശുവിനെ അറുത്തപോലെയാണ്. മൂന്നാമത്തെ മണിക്കൂറിൽ പോയവൻ ഒരു മുട്ടനാടിനെ അർപ്പിച്ചതിനു തുല്യമാണ്. നാലാമത്തെ നാഴികയിൽ പോയവൻ ഒരു കോഴിയെ ബലികൊടുത്ത പോലെയാണ്. അഞ്ചാമത്തെ നാഴികയിൽ പോയവൻ ഒരു മുട്ട അർപ്പിച്ചതു പോലെ. ഇതാം ഉത്സോധന മാർഗ്ഗമായി മലക്കുകൾ അത് ശ്രവിക്കാൻ സന്നിഹിതരായും" (മുസ്‌ലിം)

വെള്ളിയാഴ്ചയും ജുമുഅയും

1. വെള്ളിയാഴ്ച ഞാൻ കൂട്ടിക്കും, നഖം മുറിക്കും, വുളുവിനു ശേഷം ഞാൻ സുഗന്ധം പുശും. നല്ല വസ്ത്രങ്ങൾ അണിയുകയും ചെയ്യും.

2. ഞാൻ ഉള്ളിയോ വെള്ളത്തുള്ളിയോ കേടിക്കില്ല. അവ ദുർഗന്ധം വമിപ്പിക്കുന്നവയാണ്. പുകവലിക്കുകയുമില്ല. മിസ്വാകോ, പേസ്റ്റും ബ്രഷുമോ ഉപയോഗിച്ച് ഞാൻ ദന്ത ശുചീകരണം നടത്തും.

3. പള്ളിയിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ രണ്ടു റക്അത്ത് നമസ്കരിക്കും. അപ്പോൾ ഇമാം മിമ്പറിൽ പ്രസംഗിക്കുകയുള്ളെന്നകിലും ശരി. നബി(സ)യുടെ ആജ്ഞാനുസരിച്ചാണ് ഞാൻ ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത്. അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു: "ഇതാം പ്രസാഗിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കെ ജുമുഅക്ക് എത്തിയവൻ ലഘുവായ രണ്ടു റക്അത്ത് നമസ്കരിക്കട്ടെ" (ബുദ്ധാരി, മുസ്‌ലിം)

4. ഇമാമിന്റെ പ്രസംഗം ഞാൻ ശ്രദ്ധിച്ചു കേട്ടിരിക്കും. അതിനിടെ സംസാരിക്കുകയില്ല.

5. ഇമാമിനെ അനുധാവനം ചെയ്ത് ഞാൻ ജുമുഅയുടെ നിർബ്ബന്ധമായ രണ്ടു റക്അത്തുകൾ നമസ്കരിക്കും. നിത്യത്ത് മനസ്സിലാണ് കരുതുക.

6. ജുമുഅക്ക് ശേഷം നാലു റക്അത്തുകൾ സുന്നത്തായി നമസ്കരിക്കും. അല്ലെങ്കിൽ വീട്ടിൽ വെച്ചു രണ്ട് റക്അത്തുകൾ നമസ്കരിക്കും. അതാണല്ലോ ഏറ്റവും ഉത്തമം.

7. മറ്റു നാളുകളെക്കാൾ ഈ ദിവസം നബി(സ)യുടെ മേൽ സ്വലാത്ത് വർദ്ധിച്ചിരിക്കും.

8. വെള്ളിയാഴ്ച പ്രാർത്ഥനയുടെ കാര്യത്തിൽ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധിക്കുക. "വെള്ളിയാഴ്ച ഒരു സമയമുണ്ട്. അന്നേരം ഒരു മുസ്‌ലിം അല്ലാഹുവോട് നന്മ ചോദിക്കുന്നതായാൽ അത് അവൻ നൽകപ്പെടാതിരിക്കില്ല" (ബുഖാരി, മുസ്‌ലിം) എന്ന നബി വചനം ശ്രദ്ധേയമാണ്.

രോഗിയുടെ നമസ്കാരം

സഹോദര,

രോഗാവസ്ഥയിലും നമസ്കാരം ഉപേക്ഷിക്കുന്നത് സൂക്ഷിക്കുക. നമസ്കാരം നിർബന്ധ ബാധ്യതയാണ്. അടർക്കളത്തിൽ പോരാടുന്ന യോദ്ധാക്കളോടു യുദ്ധരംഗത്തു പോലും അത് അല്ലാഹു നിർബന്ധമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. നമസ്കാരം രോഗിക്ക് മനസ്സമായാനും നൽകുന്നു. അതവന്റെ രോഗ ശമനത്തിന് കാരണമാവുന്നു.

അല്ലാഹു പറയുന്നു: (40 : البقرة وَالصَّالِرِ وَالصَّلَاةِ)

"നിങ്ങൾ സഹനവും നമസ്കാരവും കൊണ്ട് സഹായമർത്ഥിക്കുക". (വി.ഖു.2:45)

നബി(സ) പറയാറുണ്ടായിരുന്നു:

"ബിലാൽ, നമസ്കാരം ആരംഭിക്കൂ. അതുവഴി നമുക്ക് ശാന്തത വരട്ടെ".

(അബൂദാവൂദ്. ഇതിന്റെ പരമ്പര സ്വീകാര്യമാണെന്ന് അബ്ബാനി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്)

രോഗിയുടെ അന്ത്യം എത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ നമസ്കരിക്കുന്നവനായി മരിക്കുന്നതാണല്ലോ അവൻ ഉണ്ടാകും. നമസ്കാരം ഉപേക്ഷിക്കുന്ന യിക്കാരിയായി അവൻ മരിക്കാനിടവരരുത്. രോഗിക്ക് പ്രയാസങ്ങൾ അല്ലാഹു ലഘൂകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. വുജുവിനും വലിയ അശുദ്ധിയുടെ വേളയിലും ജലം ഉപയോഗിക്കാൻ വിഷമമാണെങ്കിൽ അവൻ തയ്യിലും ചെയ്യാം. നമസ്കാരം ഉപേക്ഷിക്കാതിരിക്കാനാണ് അല്ലാഹു ഇതനുവദിച്ചത്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَأِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ (المائدة : 6)

"നിങ്ങൾ രോഗികളാവുകയോ, യാത്രയിലാവുകയോ ചെയ്താൽ, അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങളിലൊരാൾ മലമുത്ര വിസർജ്ജനം കഴിഞ്ഞ് വരികയോ നിങ്ങൾ സത്രികളുമായി സംസർഗ്ഗം നടത്തുകയോ ചെയ്തിട്ട് നിങ്ങൾക്ക് വെള്ളം കിട്ടിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ ശുദ്ധമായ മണ്ണു കൊണ്ട് 'തയ്യിം' ചെയ്യുക. നിങ്ങളുടെ മുഖവും കൈകളും അതുകൊണ്ട് തടവുക. അല്ലാഹു നിങ്ങൾക്ക് ഒരു പ്രയാസവും ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ നിങ്ങളെ ശുദ്ധീകരിക്കണമെന്നും തന്റെ അനുഗ്രഹം നിങ്ങൾക്ക് പൂർത്തിയാക്കിത്തരണമെന്നും അവൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ കൃതജ്ഞരായേക്കാം. (വി.ഖു. 5 : 6)

രോഗിയുടെ ശുദ്ധീകരണം

1. സാധാരണ ഗതിയിൽ രോഗി ജലം കൊണ്ട് ശുദ്ധീകരണം വരുത്തണം. ചെറിയ അശുദ്ധിയുള്ളപ്പോൾ വലുതായപ്പോൾ വലിയ അശുദ്ധിയിൽ നിന്ന് കൂട്ടിച്ചു ശുദ്ധീയാക്കണം.
2. രോഗം മുർച്ഛിക്കുമെന്ന ഭയം, ശരണമെടുക്കുമെന്ന കൂറിച്ച ആശങ്ക, ബലഹീനത തുടങ്ങിയ കാരണങ്ങളാൽ ജലം ഉപയോഗിക്കാൻ സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ അയാൾക്ക് തയച്ചും ചെയ്യാം.
3. ശുദ്ധമായ നിലത്ത് കൈകൾ ഒരടി അടിക്കുക. അതുകൊണ്ട് മുഖം പൂർണ്ണമായി തുടയ്ക്കുക. മുൻകൈകൾ ഒന്ന് മറ്റേതുകൊണ്ട് പരസ്പരം തടയുക. ഇതാണ് തയച്ചുമിന്റെ രൂപം.
4. രോഗിക്ക് സ്വയം ശുദ്ധീകരിക്കാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ മറ്റൊരാൾ രോഗിയെ വൃന്ദ എടുപ്പിക്കുകയോ തയച്ചും ചെയ്യ്യിപ്പിക്കുകയോ വേണം.
5. ശുദ്ധിയാക്കേണ്ട ഏതെങ്കിലും അവയവത്തിൽ മുറിവുണ്ടെങ്കിൽ അത് കഴുകി ശുദ്ധീയാക്കണം. കഴുകിക്കൊണ്ടുള്ള ശുദ്ധീകരണം മുറിവിനെ ബാധിക്കുമെങ്കിൽ കൈ വെള്ളത്തിൽ നനച്ച് അതുകൊണ്ട് അവിടം തടവിയാൽ മതി. തടവാനും പ്രയാസകരമാണെങ്കിൽ അതിനു പകരമായി തയച്ചും ചെയ്യുക.
6. രോഗിയുടെ അവയവങ്ങളിൽ തുണികൊണ്ടുള്ള കെട്ടോ ബാൻഡേജോ ഉണ്ടെങ്കിൽ ജലം കൊണ്ടോ അതിന്മേൽ തടവിയാൽ മതി. തടവൽ കഴിക്കുന്നതിന് പകരമായതിനാൽ പിന്നെ തയച്ചും ചെയ്യേണ്ടതില്ല.
7. ചുമരിന്മേലും പൊടിയുള്ള ശുദ്ധമായ മറ്റു വസ്തുക്കളിലും കൈ അടിച്ചുകൊണ്ട് തയച്ചും ചെയ്യാം. മണ്ണല്ലാത്ത വസ്തുക്കൾകൊണ്ട് തേച്ച ചുമരിന്മേൽ തയച്ചും ചെയ്യാവതല്ല. അതിനാൽ പെയിന്റ് പോലുള്ള വസ്തുക്കൾ തേച്ച ചുമരിന്മേൽ പൊടിയുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ തയച്ചും ചെയ്യാവൂ.
8. നിലത്തോ ചുമരിലോ പൊടിമണ്ണുള്ള വസ്തുവിലോ തയച്ചും ചെയ്യുന്നില്ല എങ്കിൽ ഒരു പാത്രത്തിലോ തുവാലയിലോ മണ്ണെടുത്ത് തയച്ചും ചെയ്യുന്നതിൽ വിരോധമില്ല.
9. ഒരു നമസ്കാരത്തിനു തയച്ചും ചെയ്ത വ്യക്തിയുടെ ശുദ്ധി അടുത്ത നമസ്ക്കാരം വരെ അവശേഷിക്കുകയാണെങ്കിൽ ആ നമസ്ക്കാരവും അയാൾക്ക് നിർവ്വഹിക്കാം. അതിന് മറ്റൊരു തയച്ചും ചെയ്യേണ്ടതില്ല. അയാളുടെ ശുചിയെ അസാധുവാക്കുന്ന ഒന്നും സംഭവിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ,
10. രോഗി മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്ന് ശരീരം ശുദ്ധീയാക്കണം. അതിന് ഒരിക്കലും സാധ്യമായില്ലെങ്കിലും അയാൾക്ക് നമസ്ക്കരിക്കാം. രണ്ടാമത് അതി

മടക്കേണ്ടതുമില്ല

11. രോഗിയും ശുചിയുള്ള വസ്ത്രം ഉപയോഗിച്ചാണ് നമസ്കരിക്കേണ്ടത്. വസ്ത്രത്തിൽ മാലിന്യമുണ്ടെങ്കിൽ അത് കഴുകണം. അല്ലെങ്കിൽ ആ വസ്ത്രം മാറ്റണം. അതിനു സാധ്യമായില്ലെങ്കിൽ അയാൾക്കരിൽത്തന്നെ നമസ്കരിക്കാം. പിന്നീട് ആ നമസ്കാരം വീണ്ടും നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതുമില്ല.

12. ശുദ്ധമായ വസ്തുവിലാണ് രോഗിയും നമസ്കരിക്കേണ്ടത്. അത് അശുദ്ധമാണെങ്കിൽ കഴുകി ശുചിയാക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ ശുദ്ധമായ മറ്റൊരു വസ്തുവിൽ നമസ്കരിക്കണം. അതുമല്ലെങ്കിൽ മാലിന്യമുള്ള വസ്തുവിന്റെ മുകളിൽ ശുദ്ധമായത് എന്തെങ്കിലും വരിക്കണം. ഒന്നിനും സാധ്യമായില്ലെങ്കിൽ അതേ അവസ്ഥയിൽത്തന്നെ നമസ്കരിക്കുക. ആ നമസ്കാരം സാധ്യമായിരിക്കും. പിന്നീടത് മടക്കേണ്ടതുമില്ല.

13. ശുദ്ധീകരിക്കാൻ സാധ്യമല്ലാത്തതിന്റെ പേരിൽ രോഗി നമസ്കാര സമയം തെറ്റിക്കാവതല്ല. സാധിക്കുന്ന രൂപത്തിൽ ശുദ്ധീകരണത്തിന് കൃത്യ സമയത്തുതന്നെ നമസ്കരിക്കണം. ദേഹത്തിലോ വസ്ത്രത്തിലോ നമസ്കാര സമയത്തോ അയാൾക്ക് നിൽക്കുകയാൽ സാധിക്കാത്ത മാലിന്യം ഉണ്ടെങ്കിലും ശരി.

രോഗി എങ്ങിനെ നമസ്കരിക്കണം ?

1. നിർബന്ധ നമസ്കാരങ്ങൾ രോഗി നിന്നു നമസ്കരിക്കണം. കുമ്പിഞ്ഞു നിൽക്കാനോ ചുമരോ വടിയോ അവലംബിച്ചു നിന്നുകൊണ്ടോ ആണെങ്കിലും ശരി.

2. നിൽക്കാൻ സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ ഇരുന്നു നമസ്കരിക്കുക. നിർത്തത്തിന്റെയും റുക്നത്തിന്റെയും സ്ഥാനത്ത് പടിഞ്ഞാറ് ഇരിക്കലാണ് ഉത്തമം.

3. ഇരുന്ന് നമസ്കരിക്കാൻ കഴിയില്ലെങ്കിൽ ഖിബ്ലയുടെ ഭാഗത്തേക്ക് ചെരിഞ്ഞു കിടന്നു നമസ്കരിക്കുക. വലതു പാർശ്വത്തിൽ കിടക്കുന്നതാണ് ഉത്തമം. ഖിബ്ലയുടെ ഭാഗത്തേക്ക് തിരിഞ്ഞുകിടക്കാൻ സാധിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ സാധ്യമായ ഭാഗത്തേക്കു കിടന്നു നമസ്കരിക്കട്ടെ. അവന്റെ നമസ്കാരം ശരിയാണ്. പിന്നീട് മടക്കി നമസ്കരിക്കേണ്ടതുമില്ല.

4. പാർശ്വ ഭാഗത്തേക്ക് ചെരിഞ്ഞു കിടക്കാൻ സാധിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ മലർന്നു കിടന്ന് നമസ്കരിക്കുക. അപ്പോൾ കാലുകൾ ഖിബ്ലയുടെ ഭാഗത്തേക്ക് നിട്ടി വെക്കുക. ഖിബ്ലയുടെ ഭാഗത്തേക്ക് തിരിയാൻ വേണ്ടി തല അത്പം ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുന്നത് ഉത്തമമാണ്. കാലുകൾ ഖിബ്ലയുടെ ഭാഗത്തേക്ക് വെക്കാൻ സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ കഴിയുന്ന രൂപത്തിൽ നമസ്കരിക്കുക. പിന്നീട് വീണ്ടും നമസ്കരിക്കേണ്ടതുമില്ല.

5. നമസ്കരിക്കുന്ന രോഗി റുക്നം-സുജൂദുകളും ചെയ്യണം. അതിന് സാധിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ തലകൊണ്ട് ആംഗ്യം കാണിക്കുക. റുക്നത്തേക്കാൾ സുജൂദിൽ തല കുനിക്കുക. റുക്നം ചെയ്യാൻ കഴിയുകയും സുജൂദ് ചെയ്യാൻ

സാധ്യമല്ലാതിരിക്കുകയും ചെയ്താൽ റൂക്യൂക്ക് ചെയ്യുക. സുജുദിനു പകരം ആംഗ്യം കാണിക്കുക. സുജുദ് ചെയ്യാൻ സാധിക്കുകയും റൂക്യൂക്ക് കഴിയാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരിൽ സുജുദിന്റെ സമയത്ത് സുജുദ് ചെയ്യുക. റൂക്യൂക്ക് പകരം ആംഗ്യം കാണിക്കുക. സാഹ്യാംഗം ചെയ്യാൻ തലയിണ ആവശ്യമില്ല.

6. റൂക്യൂക്ക്, സുജുദുകളിൽ ശിരസ്സുകൊണ്ട് ആംഗ്യം കാണിക്കാൻ സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ കണ്ണുകൊണ്ട് ആംഗ്യം കാണിക്കുക. റൂക്യൂക്ക് കണ്ണ് അല്പം അടക്കുക. സുജുദിൽ അതിനേക്കാളും അടക്കുക. ചില രോഗികൾ ചെയ്യാനുള്ളപോലെ വിലയ്ക്കൊണ്ടുള്ള ആംഗ്യം ശരിയല്ല. അതിന് ഖുർആനിന്റെയോ നബിചര്യയുടേയോ പിൻബലമില്ല. പണ്ഡിതരും അത് അടിപാതപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

7. ശിരസ്സുകൊണ്ടും കണ്ണുകൊണ്ടും ആംഗ്യം കാണിക്കാൻ സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ മനസ്സിൽ നമസ്കരിക്കുക. തകബീർ ചൊല്ലുക. പാരായണം ചെയ്യുക. റൂക്യൂം സുജുദും നില്ക്കലും ഇരുത്തവുമെല്ലാം മനസ്സിൽ കരുതുക.
"ഓരോരുത്തർക്കും താനുയ്യുശിപ്പാൻ ലഭിക്കും."

8. എല്ലാ നമസ്കാരങ്ങളും രോഗി അവയുടെ നിർദ്ദിത സമയത്ത് നിർവ്വഹിക്കണം. അവയിലെ നിർബന്ധ കാര്യങ്ങൾ സാധിക്കുന്ന വിധം ചെയ്യുക. കൃത്യ സമയത്ത് നമസ്കരിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ ഉപഹർ- അസർ കൃത്യ സമയത്ത് നമസ്കരിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ ഒരുമിച്ചും സമസക്കാരുടെ ഒരുമിച്ചും മഗ്ദിബ്-ഇശാ നമസ്കാരങ്ങൾ ഒരുമിച്ചും നിർവ്വഹിക്കാം. അങ്ങനെ നമസ്കരിക്കുമ്പോൾ ഉപഹറിന്റെ സമയത്ത് തന്നെ അസറും, മഗ്ദിബിന്റെ സമയത്ത് തന്നെ ഇശായും നമസ്കരിക്കാം. ഇതിനു 'ജംഉത്തതഖ്ദീ' എന്നു പറയുന്നു. അയാൾക്ക് അസറിന്റെ സമയത്തേക്ക് ഉപഹറിനെയും ഇശാഇന്റെ സമയത്തേക്ക് മഗ്ദിബിനെയും പിന്തിരിപ്പിച്ചും നിർവ്വഹിക്കാം. ഇതിനു 'ജംഉത്തതഖ്ദീ' എന്നു പറയുന്നു. ഫജർ നമസ്കാരം കൃത്യ സമയത്തുതന്നെ നിർവ്വഹിക്കണം. മുന്നോട്ടോ പിന്നോട്ടോ മാറ്റി വെക്കാവതല്ല.

9. ദൂര ദേശങ്ങളിൽ ചികിത്സക്ക് പോകുന്ന രോഗിക്ക് നാലു റക്അത്തുകളുള്ള നമസ്കാരങ്ങൾ ചുരുക്കി നിർവ്വഹിക്കാം. ഉപഹർ, അസർ, ഇശാ എന്നിവ ഒണ്ടു വീതം നമസ്കരിച്ചാൽ മതി യാത്രയുടെ കാലം ദീർഘിച്ചാലും ഇല്ലെങ്കിലും ശരി.

മയിത്ത് നമസ്കാരം.

മയിത്തിനു വേണ്ടി നമസ്കരിക്കുകയാണെന്ന് മനസ്സിൽ കരുതുക. നാലു പ്രാവശ്യമാണ് തക്ബീർ ചൊല്ലേണ്ടത്. അവയുടെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം താഴെ ചേർക്കുന്നു.

1. ഒന്നാമത്തെ തക്ബീറിനു ശേഷം അജ്വാദും ബിസ്മിയും ചൊല്ലിയ ശേഷം ഹാത്തിഹ പാഠയെന്നും ചെയ്യുക.

2. രണ്ടാമത്തെ തക്ബീറിനു ശേഷം ഇസ്നാഹിതി സലാത്ത് ചൊല്ലുക.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ ..... حَبِيبٍ مُجَبَّبٍ
(പൂർണ്ണരൂപം ശൈഖ് കാണിച്ചതു നോക്കുക)

3. മൂന്നാമത്തെ തക്ബീറിനു ശേഷം നബി(സ) യിൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ട പ്രതിമതമന ചൊല്ലുക. അതിപ്രകാരമാണ്.

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِيرِنَا
وَكَبِيرِنَا وَذَكَرْنَا وَأَنْتَانَا اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْبِبْهُ عَلَى
الْإِسْلَامِ وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَقَّهِ عَلَى الْإِيمَانِ اللَّهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا
أَجْرَهُ وَلَا تَفْتِنَا بَعْدَهُ

"അല്ലാഹുവേ ഹിബ്ബിൽ ജീവിയുന്നവരെയും വെച്ചുപോയവരെയും വശാഹിദിൽ വശാജ്ജബീനാ വശഗിരിനാ വകബിനീനാ വദകരിനാ വളർത്താനാ. അല്ലാഹുവേ നൽ അഹ്ലെയെത്തഹ്ലി കിന്നാ ഹഅഹ്ലയിഹി അലൽ ഇസ്ലാമാ. വലൽ തവാഹ്ലെയെത്തഹ്ലി കിന്നാ ഹഅഹ്ലയിഹി അലൽ ഇറാഹ്ലി. അല്ലാഹുവേ ലാ ത്വാഹ്ലെയെത്തഹ്ലി വലൽ തഹ്ലിനാ ബഅഹ്ലി."

(അല്ലാഹുവേ, ഞങ്ങളിലെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവർക്കും, മരിച്ചവർക്കും സന്നിഹിതരായവർക്കും ഫിരുഷന്മാർക്കും സ്ത്രീകൾക്കും, വലിയവർക്കും ചെറിയവർക്കും, നീ ഹാവുത്തു കൊടുക്കണമേ അല്ലാഹുവേ, ഞങ്ങളിൽ ജീവിക്കുന്നവരെ ഇസ്ലാമിൽ ജീവിപ്പിക്കുകയും മരിപ്പിക്കുന്നവരെ സത്യ വിശ്വാസത്തോടെ മരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണമേ. (അഹ്ലിൽ, തിരിച്ചറി നാഥ ഈ പ്രാർത്ഥനയുടെ പ്രതിഫലം ഞങ്ങൾക്ക് നീ തടയരുതേ. അദ്ദേഹത്തിനു ശേഷം ഞങ്ങളെ നാശത്തിൽ അകപ്പെടുത്തരുതേ).

4. നാലാം തക്ബീറിനു ശേഷം ഇഷ്ടമുള്ള മറ്റു പ്രാർത്ഥനകളാവാം. അനന്തരം വലതു ഭാഗത്തേക്ക് മുഖം തിരിച്ചുകൊണ്ട് സലാം ചൊല്ലുക.

മരണത്തെക്കുറിച്ച് അല്പം:

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

"ഏതൊരു ദേഹവും മരണം ആസ്വദിക്കുന്നതാണ്. നിങ്ങളുടെ പ്രതിഫലങ്ങൾ പുനരുത്ഥാന നാളിൽ ലാഭമെ സമ്പൂർണ്ണമായി

നിങ്ങൾക്കു ലഭിക്കയുള്ളൂ. ആർ നമകത്തിൽ നിന്ന് അകറ്റി നിർത്തപ്പെടുകയും സർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നുവോ അവൻ വിജയം നേടി. ഐഹിക ജീവിതം ഒരു വഞ്ചനയുടെ വിഭവം മാത്രമാണ്." (വി.വ്യ. 3: 185)

ഒരു അറബിക്കവിതയുടെ ആശയം നോക്കുക:-
 ഒരുങ്ങുക നീ അനിവാര്യ യാത്രക്ക്.
 മൃത്യു മർത്ത്യന്റെ വാഗ്ദാന സമ്മതം.
 ജീവിച്ചിരിക്കെത്തന്നെ നീ സ്വ പാപങ്ങളിൽ പശ്ചാത്തപിക്കൂ.
 മെടക്കിപ്പൊക്ക യാത്ര ചെയ്താൽ നീ ചോദിക്കും.
 മൃത്യുവിൻ നാദം നിന്നെ വിളിക്കുമ്പോൾ നീ ദർശാഗ്രാമനാവും.
 യാത്രാസന്നാഹര്യമുള്ള ജനതയോടൊത്ത്.
 ഒന്നുമില്ലാതെ ചരിക്കാൻ നിനക്ക് ആശയമുണ്ടോ?

പെരുന്നാൾ നമസ്കാരം

1. ഈദ്യൽ ഫിത്ഹ് ന്യും ബലിപെരുന്നാളിന്യും നബി(സ) മൈതാനിയിലേക്ക് പുറപ്പെട്ടിരുന്നു. നമസ്കാരമായിരുന്നു ആദ്യം നിർവ്വഹിച്ചിരുന്നത്. (ബുഖാരി)
2. നബി (സ) പറഞ്ഞു:
 ചെയ്ത പെരുന്നാളിന്റെ ആദ്യ റക്അത്തിൽ ഏഴു തക്ബീറുകളും രണ്ടാമത്തെതിൽ അഞ്ചു തക്ബീറുകളുമാണുള്ളത്. അവർ ശേഷമായിരിക്കണം ഖുർആൻ പാരായണം ചെയ്യേണ്ടത്. (അബുദാവൂദ്)
3. ഈദ്യൽ ഫിത്ഹ് ന്യും ഈദ്യൽ അസ്ഹറാക്കും യുവതികളേയും കുന്യകകളേയും ആർത്തവകാലികളേയും പുറപ്പെട്ടറിവിന്റെ നബി(സ) ഞങ്ങളോടൊത്ത്യാപിച്ചു. ജ്വരമതികൾ നമസ്കാരത്തിൽ നിന്ന് വിട്ടു നില്ക്കട്ടെ. മുസ്ലിംകളുടെ പ്രാർത്ഥനയിലും പുണ്യത്തിലും അവരും സന്നിഹിതരാവട്ടെ. ഞാൻ (ഉമ്മു അത്ഥിയ്യ) (റ) ചോദിച്ചു. 'അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനും : ഞങ്ങളിലൊരുവർക്ക് മുടുപടം ഇല്ലെങ്കിലോ അറിവു സമ്പന്നരും അവളുടെ സഹോദരി തന്റെ മുടുപടത്തിൽ നിന്ന് (മെഴുപ്പും നൽകി) അവളെ ധരിപ്പിക്കട്ടെ'. (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

ഹദീസുകൾ നൽകുന്ന പാഠങ്ങൾ:

1. പെരുന്നാൾ നമസ്കാരങ്ങൾ രണ്ടു റക്അത്തുകളാണ്. ആദ്യ റക്അത്തിന്റെ പ്രാരംഭത്തിൽ ഏഴു തക്ബീറുകളും രണ്ടാമത്തെതിന്റെ തുടക്കത്തിൽ അഞ്ചു തക്ബീറുകളും ചൊല്ലണം. പിന്നീട് ഫാതിഹയും സൗകര്യ പ്രദമായ സുറത്തുകളും പാരായണം ചെയ്യുക.
2. പെരുന്നാൾ നമസ്കാരം മൈതാനിയിലാണ് നടത്തിയിരുന്നത്. മദീനയുടെ സമീപത്തുള്ള മൈതാനിയിലേക്ക് നബി(സ) രണ്ടു പെരുന്നാൾ നമസ്കാരങ്ങൾക്കും പുറപ്പെട്ടിരുന്നു. കൂട്ടികളും സ്ത്രീകളും ആർത്തവകാരികൾ പോലും അവിടെക്ക് പോകാറുണ്ടായിരുന്നു.

ഈ ഹദീസിനെ വിശദീകരിച്ച ഹാഫിസ് ബിൻ അസ്ഖലാനി ഫൽഹുൽ

ബാരിയിൽ പറയുന്നു:

"പെരുന്താൾ നമസ്കാരം ദൈതാനിയിലാണ് നമസ്കരിക്കേണ്ടതെന്ന് ഈ ഹദീസ് വ്യക്തമാക്കുന്നു. അതിവാദ്യ സന്ദർഭങ്ങളിലല്ലാതെ അത് പള്ളിയിൽ വെച്ചാകാവരുത്."

ഈദ്യൽ അജ്ഹായിലെ ബലി

1. നസുൽ (സ) പറയുന്നു:

ഇന്ന് നമസ്കാരമായിരിക്കും നാം ആദ്യം ചെയ്യുക. പനിങ് ബലി നടത്തും. അങ്ങിനെ ചെയ്തവർ നമ്മുടെ ചടുതയ പിന്തുടർന്നു. നമസ്കാരത്തിന് മുമ്പ് അറുത്തവർ ബലികർമ്മമല്ല നടത്തിയത്. അയാൾ തന്റെ വിട്ടുകാർക്ക് മാംസം നൽകി എന്നു മാത്രം. (ബുഖാരി മുസ്ലിം)

2. നബി(സ) പറഞ്ഞു:

"ഒരുങ്ങട്ടെ, ഓരോ വിട്ടുകാരും ബലി നടത്താൻ ബാധ്യസ്ഥമാണ്" (അഹ്മദ്)

3. നബി(സ) അരുൾ ചെയ്തു:

ബലിനടത്താൻ ഒരാൾക്ക് ശേഷിയുണ്ടായി. അയാൾ ബലിയർപ്പിച്ചുതുടിച്ചു. എന്നാൽ അവർ നമ്മുടെ നമസ്കാര സ്മലത്ത് സമീപിക്കാവരുത്. (അഹ്മദ്)

മഴക്കു വേണ്ടിയുള്ള നമസ്കാരം.

1. മഴക്ക് വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കാൻ നബി(സ) നമസ്കാര സ്മലത്തേക്ക് (ദൈതാനിയിൽ) പുറപ്പെട്ടു. മഴക്ക് വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിച്ചു. പിന്നീട് ഖിബ്ലയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞു ഒരു റകഅത്ത് നമസ്കരിച്ചു. തന്റെ മേൽമുണ്ട് വലതുഭാഗം ഇടത്തേക്കായി മാറ്റിയിട്ടു. (ബുഖാരി)

2. അനസ് ബിൻ മാലിക് (റ) പറയുന്നു:

വശിച്ചുയറുവാവുമ്പോൾ ഉമർ(റ) അബ്ബാസ് (റ)വിനെയൊണ്ട് മഴക്ക്വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവെ നിന്റെ പ്രവാചകനെ മുൻ നിറുത്തി മഴക്കുവേണ്ടി ഞങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിച്ചിരുന്നു. അന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് നീ മഴ നൽകുകയും ചെയ്തു. ഇപ്പോൾ നിന്റെ പ്രവാചകന്റെ പിതൃവൃന്ദ മുൻ നിർത്തി ഞങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. നീ ഞങ്ങൾക്ക് മഴ നൽകേണമേ. അപ്പോഴവർക്ക് മഴ ലഭിച്ചു. (ബുഖാരി)

പ്രവാചക (സ)ന്റെ ജീവിതകാലത്ത് മഴക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തോടാണ് മുസ്ലിംകൾ ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നത്. നബി(സ) ഇഹലോകവാസം വെടിഞ്ഞ ശേഷം അവർ അദ്ദേഹത്തോട് പ്രാർത്ഥന ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. പ്രവാചക (സ)യുടെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന പിതൃവൃന്ദ അബ്ബാസി (റ) നോടാണ് പിന്നീടവർ പ്രാർത്ഥന നടത്താൻ ആവശ്യപ്പെട്ടത്. അപ്പോൾ അവർക്ക് വേണ്ടി അല്ലാഹുവോട് അബ്ബാസ് (റ) പ്രാർത്ഥിച്ചു.

ഗ്രഹണ നമസ്കാരങ്ങൾ.

1. ആയിരം (റ)യിൽ നിന്ന് നിലവേ:

റസൂൽ(സ)യുടെ കാലത്ത് സൂര്യഗ്രഹണമുണ്ടായി. അപ്പോൾ "സംഘടിത

നമസ്കാരം എന്ന് വിളിച്ചു പറയാൻ ഒരാളെ നിയോഗിച്ചു. അനന്തരം നബി(സ) രണ്ടു റക്അത്ത് നമസ്കരിച്ചു. അതിൽ നാലു റുക്നുകളും നാലു സുജ്റകളും ഉണ്ടായിരുന്നു. (ബുഖാരി).

2. ആയിരം (റ) പറയുന്നു:

നബി(സ) യുടെ കാലത്ത് സൂര്യഗ്രഹണമുണ്ടായി. അവർക്ക് സംഘടിത നമസ്കാരം നടത്തി. അതിൽ സുജ്റാലോയ്ക്ക് ഖുർആൻ പാരായണം ചെയ്തു. പിന്നീട് ദിർഘമായ ഒരു റുക്നാൽ ചെയ്തു. അനന്തരം ശിരസ്സ് ഉയർത്തി. ദിർഘമായി ഖുർആൻ പാരായണം ചെയ്തു. അത് ആദ്യത്തെതിനെക്കാൾ കുറവായിരുന്നു. വീണ്ടും തിണ്ട ഒരു റുക്നാൽ ചെയ്തു. അത് ആദ്യത്തെതിനെക്കാൾ വേഗതയായിരുന്നു. പിന്നെ അവ ഉയർത്തി, അനന്തരം രണ്ടു സുജ്റകൾ ചെയ്തു. പിന്നീട് ആദ്യത്തെ റക്അത്തിനെ പോലെ രണ്ടാമത് ഒന്ന് കൂടി നിർവ്വഹിച്ചു. അനന്തരം സ്ഥലം മാറ്റി. അപ്പോഴേക്ക് സൂര്യഗ്രഹണം അവസാനിച്ചിരുന്നു. അനന്തരം ജനങ്ങളോട് അവർക്ക് പ്രസംഗിച്ചു.

"സൂര്യഗ്രഹണാൽ അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂഷ്ഠതയുണ്ടാകുന്നു. ഒരാളുടെ മരണമോ ജീവിതമോ കാരണം അവർക്ക് ഗ്രഹണം വായിക്കില്ല. അത് നിങ്ങൾ കണ്ടാൽ നമസ്കാരത്തിലേക്ക് വേഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കുക. അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കുക. ദാനം ചെയ്യുക. മൃഗങ്ങളിന്റെ സമീപമായതെ, തന്റെ ദാസനോ ദാസിയോ വ്യഭിചരിക്കുന്നതിൽ അല്ലാഹുവോളം വെറുപ്പുള്ളവൻ ഉറപ്പില്ല."

അല്ലാഹുവാണ് സത്യം. ഞാൻ അറിയുന്നത് നിങ്ങൾ അറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ ! നിങ്ങൾ കുറച്ചൊക്കെ ചിരിക്കുകയും കൂടുതൽ കരയുകയും ചെയ്യുമായിരുന്നു ! ഞാൻ എന്റെ ദൗത്യം നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുണ്ടോ ? (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

സ്വലാത്തുൽ ഇസ്തിഖാര:

(നന്മയെ തേടുന്ന നമസ്കാരം)

ജാബർ(റ)ൽ നിന്ന് നിവേദനം:

എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും നന്മയോടാൻ നബി(സ) ഞങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. ഖുർആനിലെ സൂറത്തുകൾ പഠിപ്പിക്കുന്ന പോലെ. അദ്ദേഹം പറയുന്നു: ആരെങ്കിലും ഒരു സുപ്രധാന തീരുമാനമെടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ അവൻ നിർബന്ധമല്ലാത്ത രണ്ടു റക്അത്ത് നമസ്കരിക്കട്ടെ. അനന്തരം ഇപ്രകാരം പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ.

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعَمَلِكَ . وَأَسْتَغْفِرُكَ بِغُفْرَتِكَ وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَلَا أُقْبِرُ
وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ وَأَنْتَ عَالِمُ الْغُيُوبِ . اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَتِي
أَمْرِي فَقُدْرَةٍ لِي وَسَعَةٍ لِي ثُمَّ يَأْمُرُ لِي بِهِ وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَتِي
أَمْرِي . فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْنِي عَنْهُ وَاقْدِرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ . ثُمَّ رَغِمَتْ يَدَايَ (رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ)

അല്ലാഹുവേ, നിന്നോട് ഞാൻ നിന്റെ മഹത്വം കൊണ്ട് നന്മയെ തേടുന്നു. നിന്റെ ശക്തികൊണ്ട് ഞാൻ നിന്നോട് ശേഷി തേടുന്നു നിന്റെ ദയയായ അനുഗ്രഹത്തിൽ നിന്ന് ഞാൻ ചോദിക്കുന്നു. നിശ്ചയമായും നി എല്ലാറ്റിനും കഴിവുള്ളവനാണ്. എന്തെങ്കിലും കഴിവില്ല. നി അറിയുന്നു. ഞാൻ അറിയുന്നില്ല. നി അയ്യംഗമുണ്ടാകുന്നവനാണ്. അല്ലാഹുവേ ഈ കാര്യം എനിക്ക് ഏതെങ്കിലും മതത്തിലും ഭൗതിക ജീവിതത്തിലും പരമവസാനത്തിലും (അല്ലെങ്കിൽ ഇഹത്തിലും

പരഞ്ഞിലും ഉത്തമമാണെന്ന് നീ അറിയുന്നുവെങ്കിൽ അതെനിക്ക് വിധിക്കേണ്ടതല്ല. അതെനിക്ക് സുഗമമാക്കുകയും അതിൽ എന്തെങ്കിലും ഗുഹിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതല്ല. ഈ കാരുണികൻ എന്റെ മതത്തിലും ഭൗതിക ജീവിതത്തിലും പരമവസാനത്തിലും (അല്ലെങ്കിൽ ഇഹത്തിലും പരത്തിലും എന്നു പറയുക) തിന്മയാണെന്ന് നീ അറിയുന്നുവെങ്കിൽ എന്തെങ്കിലും നിന്നും അതിനെ എനിക്ക് നിന്നും തിരിച്ചു വിടേണ്ടതല്ല. എല്ലായിടത്തും എനിക്ക് നന്മ വിധിക്കുകയും അതിൽ എന്തെങ്കിലും തുല്യതയായും ചെയ്യേണ്ടതല്ല. (ബുദ്ധാരി)

താൻ നന്മ യാചിച്ചിട്ടുള്ള നാഥൻ, തന്നെ ഉത്തമമായതിലേക്ക് നയിക്കും എന്ന ദൃഢവിശ്വാസത്തോടെ ഓരോ നടത്തുന്ന ഈ നമസ്കാരവും പ്രാർത്ഥനയും ഒരു ഔഷധം കണക്കാക്കേണ്ടതല്ല. പ്രയോജനകരമാണ്. തേടിയ കാര്യം സൗകര്യ പ്രദമാകട്ടെ അത് നന്മയാണെന്നതിന്റെ അടയാളം.

ഈ മംഗളമുള്ള അനാചാരങ്ങളെ കരുതിയിരിക്കുക. സ്വപ്ന ദർശനം, ജാതക നോട്ടം തുടങ്ങിയവയാണ് അവയുടെ അവലംബം. അതിനൊന്നും തന്നെ മതത്തിൽ യാതൊരു രേഖയുമില്ല.

നമസ്കരിക്കുന്നവന്റെ മുമ്പിലൂടെയുള്ള നടത്തം സൂക്ഷിക്കുക:

നമസ്കരിക്കുന്നവന്റെ മുമ്പിലൂടെ നടക്കുന്നവൻ അവന്റെ (പാപം) അറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ താൻപത് നിൽക്കുന്നതാണ്. നമസ്കരിക്കുന്നവന്റെ മുമ്പിലൂടെ നടക്കുന്നതിനോടുകൂടി അവൻ ഉത്തമം. അബ്ദു നദ്ദീ (റ) പറയുന്നു: താൻപത് മനോഹരമായോ വർഷമായോ നമസ്കരിക്കുന്നവന്റെ എതിർ അറിഞ്ഞുകൂടാ. (ബുദ്ധാരി). "താൻപത് വസന്തം" എന്നാണ് ഇബ്നു മുഖ്ബറുടെ നിരവേലത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ളത്. അത് പ്രബലമാണെന്ന് ഇബ്നു ഹമദ് (റ) അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

നമസ്കരിക്കുന്നവൻ സൂര്യൻ ചെയ്യുന്ന സ്ഥാനത്തു കൂടി നടക്കുന്നത് ഗുരുതരമായ കുറ്റമാണെന്ന് ഈ ഹദീസ് അറിയിക്കുന്നു. അത് ശ്രദ്ധിച്ചവൻ നാൽപ്പത് വർഷം വേണമെങ്കിലും കാത്തു നിൽക്കേണ്ടതാണ്. സൂര്യന്റെ സ്ഥാനത്തുനിന്ന് അല്പം മാറി നടന്നാൽ വിരോധമില്ലെന്നും ഹദീസിൽ സൂചനയുണ്ട്.

നമസ്കരിക്കുന്നവൻ തന്റെ മുമ്പിൽ ഒരു മറ സ്വീകരിക്കണം. അപ്പോഴത് അതിലെ നടന്നു പോകുന്നവൻ ശ്രദ്ധിക്കും. അവൻ മുമ്പിലൂടെ നടക്കാനിരിക്കുകയും ചെയ്യും. നബി (സ) പറഞ്ഞു: ജനങ്ങളിൽ നിന്ന് ഒരു മറ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് നിങ്ങൾ നമസ്കരിക്കുക. അവന്റെ മുമ്പിലൂടെ നടക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവനെ മുമ്പിൽ നിന്ന് തടയുക. അവൻ വിസമ്മതിച്ചാൽ അവനോട് പോരാടുക. അവൻ ഒരു പിശാചു തന്നെ (ബുദ്ധാരി, മുസ്ലിം)

ബുദ്ധാരി ഉദ്ധരിച്ച ഈ ഹദീസ് നമസ്കരിക്കുന്നവന്റെ മുമ്പിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുന്നത് വിരോധിക്കുന്നു. അത് മസ്ജിദിൽ ഹറാമിലോ മസ്ജിദിനുവെളിയിലോ ആയാലും ശരി നബി (സ) ഈ ഹദീസ് അല്ലെങ്കിൽ

തന്നെ അദ്ദേഹം മക്കയിലോ മദീനയിലോ ഉണ്ടായിരുന്നപ്പോഴാണ്. താഴെ കാണുന്ന തെളിവുകൾ അതിന് ഉപോദ്ബലകങ്ങളാണ്.

1. ബുഖാരി പറയുന്നു

"ഇബ്നു ഉമർ (റ) അഞ്ചുപതിനായിരത്തിലധികം കഅബയിൽ വെച്ച് തന്റെ മൂന്നിലൂടെ നടന്ന്വരുന്ന അദ്ദേഹം തടഞ്ഞു. പിന്നീട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: അയാളോട് സംഘട്ടനം നടത്തേണ്ടിവന്നാൽ അത് ചെയ്തു കൊള്ളുക." (ഫത്ഹുൽ ബാരി 1/582)

ഹാഫിദ് ഇബ്നു ഹജർ (റ) പറയുന്നു:

കഅബയിൽ എന്നു എടുത്തു പറയുന്നില്ല കാരണം അവിടെ ജനങ്ങളെക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകാൻ പൊറുക്കപ്പെടും എന്ന ധരിക്കാതിരിക്കാനാണ്. ഈ നിവേദനം കുറ്റമറ്റതാണെന്ന് ബുഖാരിയുടെ ഗുരു അബൂനജ്വായ് തന്റെ നമസ്കാരം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2. "നബി(സ) ബനി സഹ്ദ് കവാടത്തിൽ നമസ്കരിക്കുമ്പോൾ ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പിലൂടെ നടന്നിരുന്നു" എന്ന അബൂ ദാവൂദ് ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസ് ദുർബ്ബലമാണ്. ഇക്കാര്യം ഹാഫിദ് ബിൻ ഹജർ ഫത്ഹുൽ ബാരിയിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

3. അബി ജുഹൈഫ്(റ) യിൽ നിന്ന് നിവേദനം:

"നബി(സ) ഉച്ച സമയത്ത് പുറപ്പെട്ടു. മക്കയിലെ ബന്ത്ഹായിൽ വെച്ച് ജുഹറും അസാറും നമസ്കരിച്ചു. അറ്റത്ത് ഇരുവരുള്ള ഒരു വടി തന്റെ മുമ്പിൽ കൂത്തിവെച്ചു" (ബുഖാരി. മക്കയിലും മറ്റും മറ്റു സ്വീകരിക്കണം എന്ന അദ്ധ്യായത്തിൽ നിന്ന്).

ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ നമസ്കരിക്കുന്നവന്റെ സുജൂദ് ചെയ്യുന്ന സ്ഥലത്തു കൂടി നടക്കുന്നത് നിഷിദ്ധമാണ്. അയാൾ മുമ്പിൽ ഒരു മറ്റു സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിനിടയിലൂടെ നടക്കൽ കൂടുതൽ കുറ്റകരമാണ്. അത് ഹറമിലാണെങ്കിലും അല്ലെങ്കിലും ശരി. നമസ്കാരം ഉദ്ധരിച്ച പ്രബലമായ ഹദീസുകളിൽ നിന്ന് അത് വ്യക്തമാണ്. അതി കഠിനമായ തിരക്കുള്ളപ്പോൾ തീർബ്ബനായിരം പലങ്ങളിൽ അത് അനുവദനീയമായേക്കാം.

നബി(സ) യുടെ നമസ്കാരവും ഖുർആൻ പാരായണവും:

1. അല്ലാഹു പറഞ്ഞു: (4: 104) وَرَبِّ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْمِنَا وَالْمَدِينَةِ وَالْأَرْضِ وَالْأَسْمَانِ وَالْأَرْضِ وَالْأَسْمَانِ وَالْأَرْضِ وَالْأَسْمَانِ (വിഖ്യാ: 73: 4)

2. മൂന്നു ദിവസത്തിൽ കുറഞ്ഞത് നബി(സ) ഖുർആൻ ഒരാവർത്തി പാരായണം ചെയ്തിരുന്നില്ല (ഇബ്നു സഅദ്)

3. നബി(സ) ഓരോ ആഴ്ചയ്ക്കിന്റെ അവസാനത്തിലും നിറുത്തിയായിരുന്നു ഓതിയതെന്ന്. അവിടുന്നു

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ എന്നു പാരായണം ചെയ്തും. അഖ്ബസമയം നിറുത്തും. തുടർന്നു الرحمن الرحيم

എന്ന് ചെയ്തും പിന്നെയും അർപ്പം നിറുത്തും. (തിർച്ചുദി).

4. നബി (സ) പറഞ്ഞു:

"നിങ്ങളുടെ സാരം കൊണ്ട് മുൻകൂട്ടാതെ അലംകൃതമാക്കൂ. സുന്ദരമായ സാരം മുൻകൂട്ടാതെ സൗന്ദര്യത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കും" (അബൂദാവൂദ്)

5. "അവിടുന്ന് മുൻകൂട്ടാതെ പാരായണം ചെയ്യുമ്പോൾ നീട്ടി ഓതാനുണ്ടായിരുന്നു." (അഹ്മദ്)

6. "പ്രഭാതത്തിൽ (കോഴി) കൂവുന്നതു കേട്ടാൽ അദ്ദേഹം നമസ്കാരത്തിനായി എഴുന്നേൽക്കാനുണ്ടായിരുന്നു." (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

7. "അദ്ദേഹം (ചിലപ്പോൾ) പാദരക്ഷ അണിഞ്ഞും നമസ്കരിക്കുമായിരുന്നു" (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

8. "അദ്ദേഹം (വലതു കൈവീരളുകൾകൊണ്ട്) തസ്ബീഹ് കണക്കാക്കിയിരുന്നു" (തിർച്ചുദി)

9. "അദ്ദേഹത്തിന് എന്തെങ്കിലും വിഷയം നേരിട്ടാൽ നമസ്കരിക്കുമായിരുന്നു" (അഹ്മദ്)

10. "നമസ്കാരത്തിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ അവിടുന്ന് കൈകൾ കാൽ തട്ടുകളിൽ വെച്ചിരുന്നു. വലതു കൈയിലെ ചുമട്ടുവിലിൽ ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു" (മുസ്ലിം)

11. "നബി(സ) വലതു കൈയിലെ (ചുമട്ടു വിലിൽ) പ്രാർത്ഥിക്കുമ്പോൾ ചലിപ്പിക്കാനുണ്ടായിരുന്നു" (നസായ്).
"ചുമട്ടു വിലിൽ പിശാചിന് ഇരുമ്പിത്തക്കാൾ കാഠിന്യമുള്ളതാണെന്ന് അവിടുന്ന് പറഞ്ഞിരുന്നു." (അഹ്മദ്)

12. "നമസ്കാര വേളയിൽ അദ്ദേഹം തന്റെ വലതു കൈ ഇടതു കയ്യിൽ നെഞ്ചിൽ വെച്ചിരുന്നു" (ഇബ്നു മുബൈൻ, തിർച്ചുദി). ഇതും നവവി, മുസ്ലിംകൾ വിശദീകരണത്തിൽ ഈ ഹദീസ് ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
പൊക്കിളിനു താഴെ കൈവെക്കണമെന്ന ഹദീസ് ദുർബ്ബലമാണെന്ന് അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്തു.

13. നാലു മർഹബുകളുടെയും ഇരട്ടികൾ "ഹദീസ് സ്ഥിരപ്പെട്ടാൽ അതാണെന്റെ മർഹബ്" എന്ന് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ നമസ്കാരത്തിൽ ചുമട്ടുവിലിൽ ചലിപ്പിക്കുന്നതും കൈ നെഞ്ചിൽ വെക്കുന്നതും അവരുടെ "മർഹബുകളിൽ" പെടുന്നു. അവ നമസ്കാരത്തിലെ സുന്നത്തുകളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

14. ഇതും മാലിക് (റ) യും മറ്റു ചിലരും നമസ്കാരത്തിൽ ചുമട്ടുവിലിൽ ചലിപ്പിക്കുന്നത് അംഗീകരിക്കുന്നു. ചില ശാഫിഈ പണ്ഡിതരും ഇതേ അഭിപ്രായക്കാരാണ്.

(ഇതും നവവിയിലെ ശറഹുൽ മുഹൂസ് 3/454, ഓമിളൽ ഉസൂൽ 5/404)
ചുമട്ടു വിലിൽ ചലിപ്പിക്കുന്നതിലെ തത്വത്തെ കുറിച്ച നബി വചനം നാം നോക്കേണ്ട ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ ചലനം ഏകദൈവത്തെ (തൗഹീദിനെ) സൂചിപ്പിക്കുന്നു. പിശാചിന് ഏറ്റവും വെറുപ്പുള്ള കാഴ്ചമാണ് ഏകദൈവ വിശ്വാസം. അതിനാൽ ചുമട്ടു വിലിന്റെ ചലനം അവന് ഇരുമ്പുകൊണ്ടുള്ള പ്രഹരത്തേക്കാൾ വേദനാ ജനകമാണ്.

നബിചര്യ പിന്തുടരൽ, മുസ്‌ലിം ബാധ്യത, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതൃക നിരസിക്കാവതല്ല.

നബി(സ) പറഞ്ഞു: "ഞാൻ നമസ്കരിച്ചതു ഏതു പ്രകാരം നിങ്ങൾ കണ്ടുവോ അതുപോലെ നിങ്ങളും നമസ്കരിക്കുവിൻ. (ബുഖാരി)

നബി (സ)യുടെ ആരാധനാ നിഷ്ഠ

1. അല്ലാഹു പറയുന്നു: (٢ : ١ : المزل) **لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ** "വസ്ത്രം കൊണ്ട് മുടിയവനെ, രാത്രി അൽപ സമയം ഒഴിച്ച് എഴുന്നേറ്റു നിന്ന് പ്രാർത്ഥിക്കുക" (വി.ഖു. 73: 1, 2)

2. ആയിശ (റ) പറയുന്നു:
"റസൂൽ(സ) റമളാനിലോ അതല്ലാത്ത മാസങ്ങളിലോ പതിനൊന്നു റക്അത്തിലേറെ നമസ്കരിക്കുമായിരുന്നില്ല. നാലു റക്അത്ത് നമസ്കരിക്കും. അതിന്റെ സൗന്ദര്യത്തെയും ദൈർഘ്യത്തെയും കുറിച്ച് ചോദിക്കരുത്. വീണ്ടും നാലു റക്അത്തുകൾ നമസ്കരിക്കും. അതിന്റെയും ഭംഗിയെയും ദൈർഘ്യത്തെയും സംബന്ധിച്ച് ചോദിക്കരുത്. പിന്നീട് മൂന്ന് റക്അത്തുകൾ നമസ്കരിക്കും. ഞാൻ ചോദിച്ചു: അങ്ങ് ഒറ്റ (വിതർ) യാക്കുന്നതിനു മുൻപ് ഉറങ്ങാറുണ്ടോ? അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: ആയിശാ, എന്റെ കണ്ണുകൾ ഉറങ്ങും, മനസ്സ് ഉറങ്ങില്ല." (ബുഖാരി, മുസ്‌ലിം)

3. അസ്വദ് ബിൻ യസിദ് (റ) ൽ നിന്ന് നിവേദനം:
ഞാൻ ആയിശ(റ)യോട് നബി(സ)യുടെ രാത്രി നമസ്കാരത്തെ സംബന്ധിച്ച് ചോദിച്ചു. അവർ പറഞ്ഞു: അദ്ദേഹം രാത്രിയുടെ ആദ്യ യാമത്തിൽ ഉറങ്ങിയിരുന്നു. പിന്നീട് എഴുന്നേറ്റു നമസ്കരിക്കും. പിന്നീട് വിരിപ്പിൽ കിടക്കും. തനിക്ക് ആവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ... തന്റെ ഭാര്യയുടെ അടുത്ത് വരും. ബാക്കു കേട്ടാൽ വേഗം എഴുന്നേൽക്കും. വലിയ അശുദ്ധിയുണ്ടെങ്കിൽ ശരീരം ഉഴുവൻ ഒലിമാഴിച്ച് കുളിക്കും. അല്ലെങ്കിൽ വൃസുവെടുത്ത് നമസ്കാരത്തിന് പുറപ്പെടും" (ബുഖാരി, മുസ്‌ലിം)

4. അബൂ ഹുറൈറ (റ) പറഞ്ഞു:
നബി(സ) രാത്രി ദീർഘമായി നമസ്കരിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. തന്മൂലം അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാദങ്ങളിൽ നീരു വന്നിരുന്നു. താങ്കളുടെ കഴിഞ്ഞതും വരാനിരിക്കുന്നതുമായ പാപങ്ങൾ അല്ലാഹു പൊറുത്തു തന്നിട്ടില്ലയോ? എന്നിട്ടും താങ്കൾ ഇങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നുവോ? എന്ന് അദ്ദേഹത്തോട് ചോദിച്ചാൽ നബി (സ) പറയും. ഞാൻ കൃതജ്ഞനായ ഭാസനാവേണ്ടേ? (ബുഖാരി, മുസ്‌ലിം)

5. നബി (സ) പറഞ്ഞു:
നിങ്ങളുടെ ലൗകിക ജീവിതത്തിൽ ഞാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത് സ്ത്രീകളെയും സുഗന്ധവുമാണ്. എന്റെ കൺകുളിർ നമസ്കാരത്തിലാണ്. (അഹ്മദ്).

സകാത്ത് : ഇസ്ലാമിൽ അതിന്റെ പ്രാധാന്യം

ധനികൾക്ക് തങ്ങളുടെ സമ്പത്തിലെ നിർബന്ധ ബാധ്യതയാണ് സകാത്ത്. അതിന് നിശ്ചിതമായ ഉപാധികളും നിർണ്ണിത സമയവുമുണ്ട്. ഇസ്ലാമിക സൗമ്യതയുടെ ഹൃദയമായ സൗഹൃദങ്ങളിലൊന്നാണത്. പരിശുദ്ധ പൂർണ്ണതയിൽ ഭട്ടേറെ സ്ഥലങ്ങളിൽ നമസ്കാരത്തിന്റെ അനുബന്ധമായി അതിനെ പരിചയപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

സകാത്ത് നിർബന്ധമാണെന്നതിൽ മുസ്ലിംകൾ ഐക്യമുണ്ടാകണമെന്നും അറിഞ്ഞുകൊണ്ട് അതിന്റെ നിർബന്ധത്തെ നിഷേധിക്കുന്നവർ സത്യ നിഷേധിയാണ്. അവർ ഇസ്ലാമിക വൃത്തത്തിൽ നിന്ന് പുറത്തായിരിക്കും. സകാത്ത് നൽകുന്നതിൽ ലുബ്ധ് കാണിക്കുകയോ വിഴ്ച വരുത്തുകയോ ചെയ്യുന്നവർ അതിക്രമിതാണ്. അവർ ദൈവിക ശിക്ഷയ്ക്കും കോപത്തിനും പാത്രീകൃതനായിത്തീരുന്നതാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു: (البقرة : 110) وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ (വി.ഖ. 2: 110)
നമസ്കാരം നിലനിറുത്തുകയും സകാത്ത് നൽകുകയും ചെയ്യുക.
وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ
وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ (البينة : 5)

"കീഴ്വണക്കം അല്ലാഹുവിന് മാത്രമാക്കിക്കൊണ്ട് ദൃഢനസ്കരായ നിലയിൽ അവനെ ആരാധിക്കുവാനും നമസ്കാരം നിലനിറുത്തുവാനും സകാത്ത് നൽകുവാനുള്ളതെ അവർ കൽപിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അതത്രെ വ്യക്തമായില്ലാത്ത മതം (വി.ഖ. 98: 5)

ഇബ്നു ഉമറിൽ നിന്ന് ബുദ്ധാരിയും മുസ്ലിം ഉദ്ധരിക്കുന്നു.
"നബി(സ) പറഞ്ഞു: ഇസ്ലാം പഞ്ചസതംങ്ങളിൽ നിർമ്മിതമാണ്. സകാത്ത് അവയിലൊന്നായി അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിച്ചു."

മുആദിനെ (റ) യമനിലേക്ക് നിയോഗിച്ച സംഭവം വിവരിക്കുന്നിടത് ബുദ്ധാരിയിൽ ഇപ്രകാരം കാണാം.
"അവർ അയാഗികരിച്ചാൽ അവരുടെ ധനികൾക്ക് നിന്ന് ഭാരം സ്വീകരിച്ച് അത് ദരിദ്രരിൽ വിതരണം ചെയ്യാൻ അല്ലാഹു ആജ്ഞാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നവരെ അറിയിക്കുക."

സകാത്ത് നൽകാത്തവർ അവിശ്വസിയെന്നത് അല്ലാഹു പറയുന്നു:

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ لَوْ غُرِّتُمْ فِي الدِّينِ (التوبة : 11)
"എന്നാൽ അവർ പശ്ചാത്തപിക്കുകയും. നമസ്കാരം നിലനിറുത്തുകയും സകാത്ത് നൽകുകയും ചെയ്താൽ അവർ മതത്തിൽ നിങ്ങളുടെ സഹോദരങ്ങളാണ്" (വി.ഖ. 9: 11)

നമസ്കാരം നിലനിറുത്തുകയും സകാത്ത് നൽകുകയും ചെയ്യാത്തവർ മതത്തിൽ നമ്മുടെ സഹോദരങ്ങളല്ല എന്ന ഈ വചനത്തിൽ നിന്ന് ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്.

അഥവാ, അവൻ സത്യ നിഷേധിയാണ്. അതിനാലത്രെ നമസ്കാരത്തെയും സകാത്തിനെയും വേർതിരിക്കുകയും സകാത്ത് നൽകില്ലെന്ന് ശഠിച്ചവരോട് അബൂബക്കർ(റ) യുദ്ധം ചെയ്തത്. നബി (സ) യുടെ അനുചരന്മാർ അത് അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

സകാത്തിന്റെ അനന്ത സത്ത

സകാത്ത് നിർണ്ണയമാക്കിയതിൽ യാദാളം ലക്ഷ്യങ്ങളും നന്മകളും പ്രയാജനങ്ങളുമുണ്ട്. സകാത്ത് നൽകാൻ ആജ്ഞാപിച്ച ദൈവിക സൂക്തങ്ങളും നബി(സ)യുടെ വചനങ്ങളും പരിശോധിച്ചാൽ അത് വ്യക്തമാകും.

സകാത്ത് നൽകപ്പെടാൻ അർഹരായവരെ വിശദീകരിച്ച സുറത്തു തൗബയിലെ വചനവും സകാത്തും ദാനധർമ്മങ്ങളും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച ഖുർആൻ സൂക്തങ്ങളും നബി വചനങ്ങളും അതിന്റെ നിദർശനങ്ങളാണ്. അവയിലെ ചില തത്വങ്ങൾ തമുക്ക് പരിശോധിക്കാം.

1. പാപം കുറ്റ വാസന തുടങ്ങിയ മാലിന്യങ്ങളിൽനിന്ന് വിശ്വാസിയുടെ മനസ്സിനെ സംസ്കരിക്കുക. ലുബ്ധ്, സ്വാർത്ഥത, അവയുടെ ദുഷ്ഫലങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയിൽനിന്ന് മനുഷ്യാർത്ഥവിനെ ശുദ്ധീകരിക്കുക.

അല്ലാഹു പറയുന്നു: (103: الزينة) **خُلِقَ مِنْ أَمْرٍ أَلِيمٍ** **عَلَيْهِمْ وَتَزَكَّوْا بِهِ**
അവരുടെ സമ്പന്നതകളിൽനിന്ന് ദുഷ്ടത സീകരിക്കുക. അതവരെ ശുദ്ധീകരിക്കുകയും സംസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യും (വി. ലു. 9: 102)

2. ദരിദ്രരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ പരിഹരിക്കുകയും പ്രയാസങ്ങൾക്ക് ആശ്വാസമേകുകയും ചെയ്യുക. അല്ലാഹു അല്ലാത്തവരോട് യാചിക്കുന്ന ദുരവസ്ഥയിൽനിന്ന് അവരെ രക്ഷിക്കുക.

3. കടബാധ്യതകൊണ്ട് വിഷമിക്കുന്ന മുസ്ലീമിന്റെ പ്രയാസത്തെ ലഘൂകരിക്കുക. അവന്റെ ബാധ്യത കൊടുത്തുവീട്ടുക.

4. ഇസ്ലാമിക വിശ്വാസത്തെയും അധ്യാപനങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച് സംശയഗുഹസ്തമായ ഹൃദയങ്ങളെ മാനസിക ചാഞ്ചാട്ടങ്ങളിൽ നിന്ന് രക്ഷിക്കുക. അവയെ ദൃഢമായ വിശ്വാസത്തിലേക്കും മനഃസാന്ത്വനത്തിലേക്കും നയിക്കുക.

5. ദൈവിക മാർഗ്ഗത്തിൽ പോകാത്തവരെ സജ്ജമാക്കുക. ഇസ്ലാമിക പ്രചരണത്തിനും, അവിശ്വാസത്തെയും അരാജകത്വത്തെയും ഉച്ചാടനം ചെയ്യുന്നതിനും ആദ്യം സന്നാഹവും ഒക്കുക. ഒരു മദ്ധ്യത്തിൽ നിത്യയുടെ പതാക ഉയർത്തി നാശത്തെ നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുവാനും അല്ലാഹുവിന് കീഴ്പ്പടാനും സാധ്യമാക്കുക.

6. യാത്രാമധ്യ ഗതമൂട്ടിയ മുസ്ലീമിനെ സുരക്ഷിതമായി തന്റെ സ്വദേശത്ത് എത്തിച്ചേരാൻ സകാത്തിൽ നിന്ന് സഹായമെത്തിക്കുക.

7. മനത്തെ ശുദ്ധീകരിക്കുകയും പരിപോഷിപ്പിക്കുകയും നാശങ്ങളിൽ നിന്നതിനെ രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അല്ലാഹുവിനെ അനുസരിക്കുകയും അവന്റെ ആജ്ഞകളെ ആദരിക്കുകയും മനുഷ്യന് നന്മ വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നതല്ലാത്തവനെ വകവെടുക.

സക്കാരത്തിന്റെ ഏതാനും ലക്ഷ്യങ്ങളും പ്രശ്നാതകളുമാണ് ഇവിടെ വിവരിച്ചത്. യാദാളം പ്രയോജനങ്ങൾ വേറെയുമുണ്ട്. മതനിയമങ്ങളുടെ യഥാർത്ഥ ലക്ഷ്യങ്ങളും ഹെസ്യങ്ങളും സമ്പൂർണ്ണമായി അല്ലാഹുവിനെ അറിയുകയുള്ളു.

സക്കാരത്ത് നിർബന്ധമായ സമ്പത്തുകൾ.

നാലുതരം വസ്തുക്കൾക്ക് സകാത്ത് നിർബന്ധമാണ്.

1. ഭൂമിയിൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ധാന്യങ്ങൾ, ഫലങ്ങൾ മുതലായവ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلَّا أَنْ تُغْنُوا فِيهِ (البقرة: 267)

സത്യ വിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ സമ്പാദിച്ചുണ്ടാക്കിയ നല്ല വസ്തുക്കളിൽനിന്നും ഭൂമിയിൽനിന്ന് നിങ്ങൾക്കു നാം ഉല്പാദിപ്പിച്ചു തന്നതിൽ നിന്നും നിങ്ങൾ ചിലവഴിക്കുവിൻ. കണ്ണടച്ചു കൊണ്ടല്ലാതെ നിങ്ങൾ സ്വീകരിക്കാത്ത മോശമായ സാധനങ്ങൾ (ദാന ധർമ്മങ്ങളിൽ) ചിലവഴിക്കുവാനായി നിങ്ങൾ കരുതിവെക്കരുത്. (വി. ഖ. 2: 267)

അല്ലാഹു പറയുന്നു: (الأَنْعَام: 141) وَأَنْفِقُوا حَقَّ يَوْمِ حَصَادِهِ (الأنعام: 141) 'വിളമ്പുവാൻ ദിവസം അതിന്റെ അർഹകാലം നൽകുക'. (വി.ഖ. 6:145)

സമ്പത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട ഘാധ്യത്താണ് സകാത്ത്.

നബി(സ) പറയുന്നു: "മഴയാലോ ഉറവാലോ നനയ്ക്കപ്പെടുന്ന കൃഷിക്ക് പത്തിലൊന്നും, തേവി നനയ്ക്കപ്പെടുന്നവക്ക് വിളവിന്റെ ഇരുപതിലൊന്നുമാണ് സകാത്ത് നൽകേണ്ടത്" (ബുഖാരി)

2. സർണ്ണം, വെള്ളി, കുറൻസി തുടങ്ങിയ നാണയങ്ങൾ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبِشْرُهُمْ بِعَذَابٍ عَظِيمٍ (العنبر: 34)

സർണ്ണവും വെള്ളിയും നിക്ഷേപിക്കാതിരിക്കുകയും അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ അവ ചിലവഴിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർക്ക് വേദനയേറിയ ശിക്ഷയെ സംബന്ധിച്ച് സന്തോഷ വാർത്ത അറിയിക്കുക. (വി.ഖ. 9:34)

അബൂഹുസൈറ(റ)ൽ നിന്ന് നിവേദനം:

നബി (സ) പറഞ്ഞു: സർണ്ണത്തിന്റെയും വെള്ളിയുടെയും ഉടമ അതിന്റെ അവകാശം നൽകിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ അന്ത്യനാളിൽ അഗ്നിയാലുള്ള പലകകൾ അവൻ വേണ്ടി നൽകിക്കൊടുക്കും. അവ പഴുപ്പിച്ച് അവനെ ചൂടുവെക്കും. അവന്റെ പാർശ്വഭാഗവും നെറ്റിയും മുതുകും ചൂടു വെക്കപ്പെടും. ചൂടു കുറയുമ്പോഴെല്ലാം

ആനാവർത്തിക്കപ്പെടും. മനുഷ്യർക്കിടയിൽ വിവിധ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നതുവരെ ഈ പ്രകീയ തുടരും. അമ്പതിനായിരം വർഷം ദൈർഘ്യമുള്ള ദീനമാണത്. (മുസ്ലിം)

3. വ്യാപാര വസ്തുക്കൾ:

കച്ചവടത്തിനായുള്ള എല്ലാ വസ്തുക്കളും ഇതിലുൾപ്പെടുന്നു. അത് നിലം, മൃഗം, വാഹനം, ഭക്ഷ്യപാനീയ വസ്തുക്കൾ തുടങ്ങി എന്താവാം. വർഷത്തിൽ ഒരിക്കൽ അവയുടെ മൊത്തം വില നിശ്ചയിക്കുക. സകാത്ത് നൽകുന്ന സമയത്തെ വിലയാണ് പരിഗണിക്കേണ്ടത്. അവർ വാങ്ങിയപ്പോഴത്തെ വിലയേക്കാൾ കൂടുതലായ കറയുകയോ ചെൽതാലും ശരി പലചരക്ക്, സപ്തർ പാർട്ടിസ്, വാഹനങ്ങൾ മുതലായ എല്ലാ വസ്തുക്കളുടെ വ്യാപാരികളും തങ്ങളുടെ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ കണക്കെടുപ്പ് നടത്തുക, ചെറുതും വലുതുമായ എല്ലാ വസ്തുക്കളുടെയും വില കണക്കാക്കി സകാത്ത് നൽകണം. കണിശമായ മുല്യനിർണ്ണയം സാധ്യമല്ലെങ്കിൽ കഴിയുന്നത്ര സൂക്ഷ്മത പാലിച്ച് ബാധ്യത നിർവ്വഹിക്കുക.

4. കാലികൾ:-

ഒട്ടകം, പശു, കോലാട്, ചെമ്മരിയാട് എന്നിവക്ക് സകാത്ത് നിർണ്ണയമാണ്. അവ വർഷത്തിലെ എല്ലാ ദിവസങ്ങളിലും അല്ലെങ്കിൽ മിക്ക ദിവസങ്ങളിലും മേഞ്ഞു നടന്നു പുല്ല് തിന്നുന്നവയായിരിക്കണം. കറവക്കും പ്രത്യുൽപാദനത്തിനും വേണ്ടി വളർത്തുന്നവയും അവയുടെ എണ്ണം നിശ്ചിത പരിധി (നിസാബ്) എത്തുകയും ചെയ്യണം. അല്ലാത്തപക്ഷം സകാത്ത് നൽകേണ്ടതില്ല. കെട്ടിയിട്ട് തിറ്റുകൊടുക്കുന്നവ വ്യാപാരാവശ്യത്തിനു വളർത്തുന്നവയാണെങ്കിൽ മാത്രം സകാത്ത് കൊടുത്താൽ മതി. അപ്പോൾ അവ സ്വന്തം നിലയിലോ, മറ്റു കച്ചവടക്കാരെക്കൂടെ ചേർത്തോ സകാത്തിന്റെ നിശ്ചിത പരിധിയിലെത്തുവാൻ സകാത്ത് നൽകുവാൻ മതി.

സകാത്തിന്റെ - നിസാബ് - നിശ്ചിത പരിധി

1. ധാന്യങ്ങൾ, ഫലവസ്തുക്കൾ:-

നിശ്ചിത പരിധി: അഞ്ച് വസ്ഖ്. (512 കി ഗ്രാം ഗോതമ്പിനു തുല്യം).

അതിനു നൽകേണ്ട സകാത്ത്: മഴയോ, ഉറവോ മൂലം ജലം ലഭിച്ചു വളർന്നവയാണെങ്കിൽ പത്തിലൊന്ന് (1/10). ജലസേചനം നടത്തി വളർന്നവക്ക് ഇരുപതിലൊന്ന് (1/20).

2. നാണ്യങ്ങളും കറൻസികളും:

A. സ്വർണ്ണം: നിശ്ചിത പരിധി (നിസാബ്): 20 ദിനാർ അഥവാ 85 ഗ്രാം. സകാത്ത് വിഹിതം : രണ്ടര (2 1/2%) ശതമാനം.

B. വെള്ളി: നിശ്ചിത പരിധി (നിസാബ്): അഞ്ചു ഊഖിയ അഥവാ 595 ഗ്രാം. സകാത്ത് വിഹിതം : രണ്ടര (2 1/2%) ശതമാനം.

C. കറൻസികൾ : സ്വർണ്ണത്തിന്റെയോ, വെള്ളിയുടെയോ നിസാബെത്തുക. രണ്ടര ശതമാനമാണ് സകാത്ത് നൽകേണ്ടത്.

3. വ്യാപാര വസ്തുക്കൾ:

സ്വർണ്ണത്തിന്റെയോ വെള്ളിയുടെയോ പരിധിയാണ് ഇതിനു കണക്കാക്കേണ്ടത്. രണ്ടര ശതമാനം സ്വകാശ്ത നൽകണം.

4. കന്നുകാലികൾ:

A. ഒട്ടകം: കുറഞ്ഞ പരിധി അഞ്ച് ഒട്ടകം. അപ്പോൾ ഒരു ആടിനെ സ്വകാശ്തായി കൊടുക്കുക.

B. പശു : കുറഞ്ഞ പരിധി: മൂപ്പത് പശുക്കൾ. ഒരു വർഷം പ്രായമുള്ള പശുക്കുട്ടിയെ സ്വകാശ്തായി നൽകുക.

C. ആട്: കുറഞ്ഞ പരിധി : നാൽപ്പത് ആടുകൾ. അതിന്റെ സ്വകാശ്ത ഒരു ആടാണ്.

ഈ വിഷയത്തിൽ കൂടുതൽ ഗ്രഹിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ ഹദീസ് - കർമ്മ ശാസ്ത്ര ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശോധിക്കുക.

സ്വകാശ്ത നിർണ്ണയമാകാനുള്ള നിബന്ധനകൾ:

1. ഇസ്ലാം: അവിശ്വാസിയോ മതപരിത്യാഗിയോ സ്വകാശ്ത നൽകാൻ ബാധ്യസ്ഥനല്ല.

2. ഉടമസ്ഥൻ: സ്വന്തം, സ്വകാശ്ത കൊടുക്കുന്നവന്റെ അധീനതയിലുള്ളതും അയാൾക്ക് ക്രയവിക്രയാവകാശം ഉള്ളതുമായിരിക്കണം.

3. നിശ്ചിത പരിധി (നിസ്വാബ്) എങ്ങുക: നേരത്തെ വിശദീകരിച്ച പോലെ സ്വന്തം, സ്വകാശ്ത നൽകാനുള്ള നിശ്ചിത പരിധിയിലെത്തണം. വിവിധ വസ്തുക്കൾക്ക് വ്യത്യസ്ത പരിധികളാണ് നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്.

4. വർഷം പൂർത്തിയാക്കുക: സ്വന്തത്തിന് സ്വകാശ്തത്തിന്റെ നിശ്ചിത പരിധി (നിസ്വാബ്) എത്തിയശേഷം ഒരു പൂർണ്ണ വർഷം അധീനതയിലാവുക. കാർഷികോൽപ്പന്നങ്ങൾക്ക് വിളവ് പാകമായാൽ സ്വകാശ്ത നൽകണം. കച്ചവടത്തിലെ ലാഭം, കന്നുകാലികളിൽ പുതുതായി ഉല്പാദിക്കപ്പെട്ടത് എന്നിവക്ക് അവയുടെ ഉല്പാദനങ്ങളുടെ നിസ്വാബ് തികഞ്ഞ് വർഷം പൂർത്തിയായാൽ സ്വകാശ്ത നൽകണം.

5. സാത്തത്വം: സ്വകാശ്ത നൽകാൻ അടിമക്ക് ബാധ്യതയില്ല. അവന് സ്വന്തം ശരീരത്തിന്റെയോ സമ്പാദ്യത്തിന്റെയോ മേൽ സമ്പൂർണ്ണമായ അവകാശമില്ലാ. അവ യജമാനന്റെ സ്വന്തമാണ്.

സകാത്തത് വിതരണ ക്രമം:

അല്ലാഹു വ്യക്തമാക്കുന്നു:

إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمُزَلَّاتِ لِقُلُوبِهِمْ وَفِي الرِّقَابِ
وَالْغَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَبْنِ السَّبِيلِ لِرَبِيفَةٍ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ (التوبة : 60)

ദാനധർമ്മങ്ങൾ (നൽകേണ്ടത്) അഗതികൾക്കും ദരിദ്രർക്കും അതിന്റെ കാര്യത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കും (ഇസ്‌ലാമുമായി) മനസ്സുകൾ ഇണക്കപ്പെട്ടവർക്കും, അടിമകളുടെ (മോചനത്തിന്റെ) കാര്യത്തിലും, കടം കൊണ്ട് വിഷമിക്കുന്നവർക്കും, അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിലും, വഴി പോക്കനും മാത്രമാണ്. അല്ലാഹുവിൽ നിന്നുള്ള നിശ്ചയമാണിത്. അല്ലാഹു സർവ്വജ്ഞാനിയും യുക്തിമാനുമാണ്. (വി. ഖു. 9: 60)

സകാത്തിന് അർഹരെ തിരച്ചെടുക്കാനുള്ള അടിസ്ഥാന രേഖയാണ് ഈ വചനം. ഇതിൽ എട്ടു വിഭാഗങ്ങളെയാണ് അല്ലാഹു നിശ്ചയിച്ചത്.

1. അഗതി (ഫഖീർ): തന്റെ ദൈനം ദിനാവശ്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിവരുന്നതിന്റെ അർദ്ധ ഭാഗമോ അതിൽ കുറവോ മാത്രം സാമ്പത്തിക ശേഷിയുള്ളവരാണ് അഗതികൾ. ദരിദ്രരെ (മിസ്കീൻ)ക്കാൾ ഇവർ കഷ്ടത അനുഭവിക്കുന്നവരാണ്.

2. ദരിദ്രർ (മസാക്കീൻ): തങ്ങളുടെ നിത്യ വൃത്തിക്ക് പ്രയാസമനുഭവിക്കുന്നവരാണ് ഇവർ. എങ്കിലും അഗതികളെക്കാൾ സാമ്പത്തികശേഷിയുള്ളവരായിരിക്കും. തങ്ങളുടെ ആവശ്യത്തിന്റെ പത്തിൽ ഏഴോ എട്ടോ ഭാഗം നിറവേറ്റാൻ ഇവർക്ക് കഴിയും. ഫഖീറിനെക്കാൾ സാമ്പത്തിക ശേഷിയുള്ളവരാണ് മിസ്കീൻ എന്നു ചുരുക്കത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

أَمْ السَّيْفَةِ لَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَغْمُرُ فِي الْبَحْرِ (الكهف : 79)
“എന്നാൽ ആ കപ്പൽ കടലിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന ഏതാനും ദരിദ്രരുടെതായിരുന്നു” (വി.ഖു. 18: 79)

കപ്പൽ കൈവശമുണ്ടായിരുന്നിട്ടും ചുരുക്കത്തിൽ അവരെ ദരിദ്രർ (മസാക്കീൻ) എന്നു വിശേഷിപ്പിച്ചത് ശ്രദ്ധേയമാണ്.

അഗതികൾക്കും ദരിദ്രർക്കും അവരുടെ ഒരു വർഷത്തെ ജീവിത ചിലവുകൾക്ക് പര്യാപ്തമായത് സകാത്തിൽ നിന്ന് നൽകണം. സകാത്തത് വർദ്ധംതോറും ആവർത്തിക്കപ്പെടുന്നതിനാൽ അടുത്ത വർഷവും അതുപോലെ ലഭിക്കാമല്ലോ.

ഭക്ഷണം, വസ്ത്രം, പാർപ്പിടം മുതലായ അനിവാര്യ കാര്യങ്ങളിൽ ലുബ്ധോ ദുർഭരോ കൂടാതെ മറ്റാൾക്കും അയാളുടെ ആശ്രിതർക്കും ആവശ്യമായത് ലഭിക്കുന്നതാണ് പര്യാപ്തത എന്നതുകൊണ്ടു വിവക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്. അത് സ്ഥലകാലങ്ങളുടെയും വ്യക്തികളുടെയും വ്യത്യാസങ്ങൾക്കനുസൃതമായി ഭിന്നങ്ങളായിരിക്കും. ടൈംസ് തികയുന്നത് മറ്റൊരിടത്ത് മതിയാവണമെന്നില്ല. പത്തു വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് പര്യാപ്തമായിരുന്നത് ഇപ്പോൾ തികഞ്ഞത് വരില്ല. അപ്രകാരം ഒരു വ്യക്തിക്ക് ജീവിതാവശ്യങ്ങൾക്ക് തികയുന്നത് മറ്റൊരാൾക്ക്

അയാളുടെ കൂടുംബ പ്രമാണ്ഡം നീളിക്കുമോ മറ്റോ ഉതിയാകണമെന്നില്ല.

ചികിത്സ, അവിവാഹിതരുടെ വിവാഹം, പാനോപകരണങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയും ജോളുടെ സമ്പൂർണ്ണാവശ്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതായി പണ്ഡിതന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

മുസ്ലിംകളായ ദരിദ്രർക്കും അഗതികൾക്കും മാത്രമെ സകാത്തിന് അർഹതയുള്ളൂ. അവർ ഹാശിം കൂടുംബത്തിൽ പെട്ടവരോ അവരുടെ ആശ്രിതരോ ആകാവരുത്. അപ്രകാരം തന്നെ സകാത്ത് നൽകുന്നവൻ ചിലവ് കൊടുക്കാൻ നിർബന്ധമായ അവന്റെ ജാതാപിതാക്കൾ, സന്തതികൾ, പത്നീമാർ തുടങ്ങിയവരും ആകാവരുത്. അദ്ധ്വാന ശേഷിയുള്ളവരും സകാത്തിന് അർഹരല്ല. നബി (സ) പറഞ്ഞു:

"ധനികനോ അദ്ധ്വാനശേഷിയുള്ളവനോ അതിൽ അവകാശമില്ല." (അഹ്മദ്, അബുദാവൂദ്, നസായ്യാ)

3. ഉദ്യോഗസ്ഥർ: ഭരണാധികാരിയോ അയാളുടെ പ്രതിനിധിയോ സകാത്ത് സംഭരണം, സൂക്ഷിച്ച്, വിതരണം തുടങ്ങിയ ജോലിക്ക് ഭരമേല്പിക്കപ്പെടുന്നവരാണ്. സൂക്ഷിപ്പുകാർ, എഴുത്തുകാർ, സംഭരിക്കുന്നവർ, വിതരണക്കാർ തുടങ്ങിയവർ ഉദ്യോഗസ്ഥരായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു.

ഭാരോ ഉദ്യോഗസ്ഥനും അയാളുടെ ജോലിക്ക് അനുസൃതമായാണ് ശമ്പളം നീക്കിത്തരികെണ്ടത്. ജോലി ഏറ്റെടുത്തവൻ അനുയോജ്യനായ മുസ്ലിമാണെങ്കിൽ അയാൾ സാമ്പത്തിക ശേഷിയുള്ളവനാണെങ്കിലും സകാത്തിൽനിന്ന് ശമ്പളം നൽകാം, അയാൾ ബനു ഹാശിമിൽ പെട്ടവനാണെങ്കിൽ സകാത്തിൽ നിന്ന് നൽകാവരുത്. നബി (സ) പറയുന്നു:

"മുഹമ്മദിന്റെ ബന്ധുക്കൾക്ക് സകാത്ത് അനുവദനീയമല്ല." (മുസ്ലിം)

4. മനസ്സ് ഇണക്കപ്പെട്ടവർ: തങ്ങളുടെ ഗോത്രങ്ങളിൽ സ്വാധീനമുള്ള നേതാക്കളാണ് ഈ ഗണത്തിൽ പെടുന്നത്. അവരെയോ തങ്ങളിലൂടെയോ ഇസ്ലാമിലേക്ക് ആകർഷിപ്പിക്കുക, വിശ്വാസം ദൃഢീകരിപ്പിക്കുക, ഇസ്ലാമിന്റെ സംരക്ഷകരാക്കുക, അവരുടെ തിന്മ തടയുക തുടങ്ങിയ ലക്ഷ്യങ്ങൾ മൂൽ നീക്കിയാണ് ഇവർക്ക് സകാത്ത് കൊടുക്കുന്നത്.

ഇസ്ലാമിലേക്ക് ആകർഷിപ്പിക്കാനും, അതിനെ സഹായിക്കാനും നൽകപ്പെടുന്ന സകാത്തിന്റെ വിവിധതം ദുർബ്ബലപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അത് ഇന്നും നിലനിൽക്കുന്നു. സത്യ നിഷേധിക്ക് ഈ മാഹരിയിൽ നിന്ന് നൽകാവുന്നതാണ്. "നബി(സ) സഫ്വാൻ ബിൻ ഉത്തൂക്ക് ഹുറൈരിലേ യുദ്ധാർജ്ജിന് സമ്പത്തിൽ നിന്ന് നൽകി." (മുസ്ലിം)

ഈ വിഹിതത്തിൽ നിന്ന് മുസ്ലിംകൾക്കും നൽകാവുന്നതാണ്. "നബി(സ) അബുസുയ്യാൻ ബിൻ ഹർബ്ബ്, അഖ്റസ് ബിൻ ഹാബിസ്, ഉമയ്യയ്ക്കും ബിൻ ഹിസ്സ് എന്നിവർക്ക് നൂറ് ഒട്ടകം വീതം നൽകി." (മുസ്ലിം)

5. അടിച്ച മോചനം: അടിമകളെ മോചിപ്പിക്കാനും മോചനപത്രം എഴുതിയ

അടികളെ സഹായിക്കുവാനും സകാഞ്ചി നൽകാം. ശത്രുവിന്റെ തടങ്കലിൽ അകപ്പെട്ട മുസ്ലിമിനെ രോചിപ്പിക്കാനും സകാഞ്ചി നൽകാം. ഒരു കടക്കാരുടെ അയാളുടെ ഭൂമി ബാധ്യതയിൽ നിന്ന് രോചിപ്പിക്കുന്നത് പോലെയോ അതിനേക്കാളുമോ ഉത്തമമാണിത്, ശത്രു അയാളെ വധിക്കുകയോ, മരിച്ചുപോകുകയോ നിർബന്ധിക്കുകയോ ചെയ്തതെങ്കിൽ മറ്റ് യാതൊരു കാര്യത്തിലും അയാളെ സഹായിക്കരുത്.

6. ഭൂമിയിൽ കടം മുലം വിഷമിക്കുന്നവർ രണ്ടു വിധമാണ്:-

1. സ്വന്തം കാര്യങ്ങൾക്ക് ചിലവഴിച്ചത് ആദ്യമുള്ള കടം

കുടുംബത്തിന്റെ ഭരണത്തിന് ചിലവുകൾ, വസ്ത്രം, വിവാഹം, ചികിത്സ, വിദ്യാഭ്യാസം, അത്യാവശ്യ ഉപകരണം വാങ്ങൽ, മറ്റൊരാളുടെ വസ്തു അമ്പലത്തിൽ നശിപ്പിക്കാനിടവരുത് തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾക്ക് ചിലവഴിച്ചതു മുലം കടക്കാരുടെവരുന്ന് ഈ വിധം. ഇവർ സകാഞ്ചിന് അർഹരാണ്.

കടബാധിതൻ മുസ്ലിമും കടം വീട്ടാൻ സാമ്പത്തിക ശേഷിയില്ലാത്തവനുമായിരിക്കണം. നിഷിദ്ധ കാര്യങ്ങൾക്ക് ചിലവഴിച്ചതു മുലം വന്ന കടമാവരുത്. അപകാരം സകാഞ്ചി കൊടുക്കുന്ന വർഷം തന്നെ കൊടുത്തു വീട്ടേണ്ട കടമായിരിക്കണം. ഒരു വർഷത്തിലേറെ അവധിയുള്ള കടമാവരുത്. കടം വ്യക്തികൾക്കോ മറ്റോ കൊടുത്തു വീട്ടേണ്ടതാവണം. പ്രായശ്ചിത്തം, സകാഞ്ചി തുടങ്ങിയ ബാധ്യതകൾ നിർവ്വഹിച്ചു കൊടുക്കാനുള്ളതാവരുത്.

2. പരോപകാരത്താൽ വന്ന കടം:- ആളുകൾക്കിടയിൽ സന്ധിയുണ്ടാക്കാൻ വേണ്ടി സാമ്പത്തിക ബാധ്യത ഏറ്റെടുത്തവർ സകാഞ്ചിന് അർഹരാണ്.

ഖബീസാണ് ബിൽ ഹിലാജ്(റ)ൽ നിന്ന് നിവേദനം.

ഖബൂസ്സൽ വഹിച്ചുകൊണ്ട് ഞാൻ ഒരു സാമ്പത്തികക്കാരെ ഏറ്റെടുത്തു, നബി(സ) യുടെ അടുക്കൽ ചെന്ന് ഞാൻ വിവരം പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ അവർക്കു പറഞ്ഞു: സകാഞ്ചി വരുമ്പോൾ കടത്തിരിക്കരുത്. അതിൽ നിന്ന് നിനക്ക് ഒരു വിഹിതം നൽകാൻ ഞാൻ ആജ്ഞാപിക്കാം.

തുടർന്ന് നബി(സ) പറഞ്ഞു: ഖബീസാ, മൂന്നു സന്ദർഭങ്ങളിലൊന്നെ ദാനം ചെയ്താൽ മൊഴിക്കും അനുവാദമില്ല.

ഒരു ഉത്തരവാദിത്തം ഏറ്റെടുത്തവൻ അത് നിർവ്വഹിക്കാൻ ആവശ്യമായത് ലഭ്യമാവുന്നത് വരെ മർജ്ജം ചെയ്യാം. പിന്നീട് അരുത്.

ആപത്തിൽ പെട്ട സമ്പത്ത് നശിച്ചവൻ ജീവിതാവശ്യത്തിനുള്ളത് സംഭരിക്കാൻ മർജ്ജം ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

മൊഴിക്ക് കഷ്ടപ്പാട് ബാധിക്കുന്നു, അയാളുടെ മനസ്സിലെ മൂന്നു പ്രമുഖർ അതിന് സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. അയാൾക്കും തന്റെ കഷ്ടപ്പാട് പരിഹരിക്കാൻ ദാനം ചെയ്യാം.

അല്ലയോ ഖബീസാ, ഇവയല്ലാത്ത യാചനകളെല്ലാം നിഷിദ്ധങ്ങളാകുന്നു. ഇത് ലഭ്യമാകാൻ കഴിയാത്തവർ നിഷിദ്ധം മനമാണ് ഭുജിക്കുന്നത്. (മുസ്ലിം, അഹ്മദ്)

മരിച്ചയാളുടെ കടം സകാഞ്ചിയിൽനിന്ന് വീട്ടാവുന്നതാണ്. കടത്തിലകപ്പെട്ടവൻ തന്നെ അത് ഏറ്റു വാങ്ങണം എന്തില്ല. അയാളുടെ കടം വീട്ടിയാൽ മതി. കാരണം കടക്കാരുടെ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാനാണ് അല്ലാഹു അവർക്ക് ഹദീസ് നിർദ്ദേശിച്ചത്. അവർക്ക് സമ്പദ് ഉപയോഗിക്കാനല്ല.

7. ദൈവിക മാർഗ്ഗം : ഗവൺമെന്റിൽ നിന്ന് ശമ്പളം വാങ്ങാതെ യുദ്ധരംഗത്ത് സേവനം അർപ്പിക്കുന്നവർ സകാത്തിന് അർഹരാണ്. അവരിൽ ധനികരും ദരിദ്രരുമുണ്ടാവാം. അതിർത്തി സംരക്ഷിക്കുന്നവനും യോദ്ധാവിനെപ്പോലെയാണ്. പൊതു ജനോപകാര പ്രദമായ ഇത്തരം കാര്യങ്ങൾ ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുകയില്ല. അവ ഉൾപ്പെടുമായിരുന്നെങ്കിൽ മറ്റു കാര്യങ്ങളെ വ്യക്തികൾക്ക് എടുത്തു പറയേണ്ടതില്ലായിരുന്നു. അവയെല്ലാം പൊതുനന്മയിൽ ഉൾപ്പെടുമല്ലോ.

ജിഹാദിന്റെ വിശാല താൽപര്യം ദൈവിക മാർഗ്ഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്. ആദർശ സംഘട്ടനത്തിന് കരുത്താർജ്ജിക്കുക, നിക്ഷിപ്ത താല്പര്യക്കാരുടെ ആക്രമണങ്ങളെ നേരിടുക, ആശയ വൈകല്യം ബാധിച്ചവരുടെയും നശികരണ പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെയും ആരോപണങ്ങൾക്ക് മറുപടി പറയുക. പ്രയോജന പ്രദങ്ങളായ ഇസ്ലാമിക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുക, നിരീശ്വര പ്രസ്ഥാനങ്ങളെയും ക്രൈസ്തവ പ്രചാരകരെയും ആദർശ രംഗത്ത് നേരിടാൻ കരുത്തുള്ള പ്രയോധനങ്ങൾ ദത്തെടുക്കുക, തുടങ്ങിയവ ജിഹാദിന്റെ വിശാല താല്പര്യത്തിൽ പെടുന്നു.

നബി(സ) പറഞ്ഞു: "ബഹുദൈവ വിശ്വാസികളോട് നിങ്ങളുടെ ശരീരം, സമ്പത്ത്, നാവ് എന്നിവകൊണ്ട് പോരാടുക" (അബൂദാവൂദ്)

8. ഗതകൂടിയ യുദ്ധങ്ങൾ:-

ഒരു പ്രദേശത്ത് നിന്ന് മറ്റൊരു നാട്ടിലേക്ക് യാത്ര തിരിക്കുന്നവന് തന്റെ സ്വദേശത്ത് തിരിച്ചെത്താൻ സഹായം ആവശ്യമാണെങ്കിൽ സകാത്തിൽ നിന്ന് നൽകാവുന്നതാണ്. അയാളുടെ യാത്ര നിർബന്ധമോ ഉത്തമമോ അനുവദനീയമെങ്കിലുമോ ആയ ലക്ഷ്യത്തിനായിരിക്കണം. തിന്മക്കുവേണ്ടി ആകാതെല്ല. അയാൾക്ക് കടം കൊടുക്കാൻ ആരുമില്ലാത്ത അവസ്ഥയുണ്ടാകണം. അത്തരം യാത്രികന് തന്റെ ലക്ഷ്യം നിറവേറ്റി സ്വദേശത്തേക്ക് തിരിച്ചുപോകാൻ - യാത്ര എത്ര നിണ്ടതാണെങ്കിലും - ആവശ്യമായത് സകാത്തിൽ നിന്ന് കൊടുക്കാം.

ഉപരിസൂചിതമായ വിഭാഗങ്ങൾക്കെല്ലാം ഒരാളുടെ സകാത്തിൽ നിന്ന് വിഹിതം നൽകണമെന്നില്ല. പൊതുനന്മ, ആവശ്യം തുടങ്ങിയവ പരിഗണിച്ച് നൽകുന്നതാണുത്തമം. ഭരണാധികാരിയോ, അയാളുടെ പ്രതിനിധിയോ, സകാത്ത് കൊടുക്കുന്നവനോ അത് തീരുമാനിക്കേണ്ടതാണ്.

സകാത്തിന് അനർഹർ

1. ധനികർ, അദ്ധ്വാന ശേഷിയുള്ളവർ.
2. സകാത്ത് കൊടുക്കുന്നവന്റെ മാതാപിതാക്കൾ, സന്താനങ്ങൾ ഭാര്യ മുതലായവർ.
3. അബൂസ്ലൈകൾ.
4. നബി(സ)യുടെ കുടുംബം.

മാതാപിതാക്കൾക്കും സന്താനങ്ങൾക്കും സകാഞ്ച് കൊടുക്കുന്നവൻ, ചിലവിനു കൊടുക്കാൻ അശക്തനും നിർബന്ധിതനും അല്ലാതെയായിരിക്കുമ്പോൾ അവർക്ക് സകാഞ്ച് നൽകാം. അവർ ദാരിദ്ര്യം അനുഭവിക്കുമ്പോഴാണ് അതിന് അർഹരാവുക. മാതാപിതാക്കൾ പിതാമഹർമാർ, സന്താനങ്ങൾ, പൗത്രന്മാർ, ഭാര്യ എന്നിവരുളാത്ത എത്ര ബന്ധുക്കൾക്കും സകാഞ്ച് നൽകാവുന്നതാണ്. യുദ്ധാർജ്ജുന സ്വന്തത്തിൻ അഞ്ചിലൊന്ന് ലഭിക്കാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ ബന്ധുഹാശം ഗോത്രത്തിൽ പെട്ടവർക്കും സകാഞ്ച് നൽകാം. അവരും വിഷമം അനുഭവിക്കുന്നവരും അത്യാവശ്യമുള്ളവരും ആയിരിക്കുമ്പോൾ.

സകാത്തത്തിന്റെ പ്രയോജനങ്ങൾ

1. അല്ലാഹുവിന്റെയും നബി(സ)യുടെയും ആജ്ഞകൾ അനുസരിക്കുക. മനമേന്മാട് മനസ്സിനുണ്ടാകുന്ന ആർത്തിയേക്കാൾ അല്ലാഹുവിനോടും പ്രവാചകനോടുമുള്ള സന്ദേഹത്തെ മൂർഛന നൽകുക.

2. കർമ്മത്തിന്റെ പ്രതിഫല വർദ്ധനവ് അല്ലാഹു പറയുന്നു.

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَتَتْتْ سَبْعَ سَائِلٍ فِي كُلِّ سُنْبُلَةٍ مِائَةٌ

وَاللَّهُ يضاعِفْ لِمَنْ يَشَاءُ (البقرة : 261)

അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ തങ്ങളുടെ ധനം ചെലവഴിക്കുന്നവരെ ഉപേക്ഷിക്കാവുന്നത് ഒരു ധാന്യമണിയോടാകുന്നു. അത് എഴു കതികൾ ഉല്പാദിപ്പിച്ചു. ഓരോ കതിരിലും നൂറു ധാന്യ മണിയുണ്ട്. അല്ലാഹു താനുദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് ഇടയിരിപ്പതായാ നൽകുന്നു. അല്ലാഹു വിപുലമായ ക്ഷീമുള്ളവരും സർവ്വജ്ഞനാണ്. (വി.ഖു. 2: 261)

3. ദാനം വിശ്വാസത്തിന്റെ തെളിവും അടയാളവുമാണ്. "ദാനം ഒരു തെളിവാകുന്നു" (മുസ്ലിം)

4. ദുഃസ്വാഭാങ്ങളിൽ നിന്നും പാപ മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള സംസ്കരണം "അവരുടെ സമ്പത്തിൽനിന്നും ദാനം സ്വീകരിക്കുക. അത് അവരെ ശുദ്ധീകരിക്കയും സംസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യും" (വി.ഖു.9: 103)

5. സമ്പത്തിനു വളർച്ചയും അനുഗ്രഹവും സംരക്ഷണവും നാശങ്ങളിൽനിന്ന് രക്ഷയും ലഭിക്കുന്നു.

നബി(സ) പറയുന്നു: "ഒരു ദാനത്താലും ധനം കുറഞ്ഞിട്ടില്ല" (മുസ്ലിം). അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَمَا أَتَيْنَا مِنْ نَبِيٍّ قَبْلُ خَلْفَهُ تَنْزِيلُ مِرْهَ خَيْرِ الْبَرِّاقِينَ (سبا : 34)

"നിങ്ങൾ എന്താണ് ചിലവഴിച്ചാലും അവൻ അതിന് പകരം നൽകുന്നതാണ്. അവൻ ഉപേക്ഷിതം നൽകുന്നവരിൽ ഏറ്റവും ഉത്തമനായത്. (വി.ഖു. 34: 34)

6. മർത്തിഷ്ഠൻ അന്ത്യനാളിൽ തന്റെ ദാനം മൂലം തണൽ ലഭിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ തണലല്ലാതെ മറ്റൊരു തണലുമില്ലാത്ത ദിനം ഏഴുവിഭാഗം ആളുകൾക്ക് അല്ലാഹു തണലേകുന്നതാണ് എന്ന നബിവിചരണിൽ ".....ദാനം ചെയ്യുകയും വലതുകൈ ചിലവഴിച്ചത് ഇടതു കൈ

അറിയാത്തവണ്ണം മറ്റുള്ള വെക്കയും ചെയ്തവൻ". (ബുഖാരി, മുസ്ലിം) എന്തു കാണാം.

7. ദൈവാന്യഗ്രഹം ലഭിക്കുന്നു.
അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَرَحِمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَاسْتَغْنِيَنَّ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيَتَرَوْنَ الزَّكَاةَ (الأعراف: 106)
"എന്റെ കാരുണ്യമാകട്ടെ സർവ്വ വസ്തുക്കളെയും ഉൾക്കൊള്ളുന്നതായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ ധർമ്മ നിഷ്ഠ പാലിക്കുകയും സകാഞ്ച് നല്കുകയും നമ്മുടെ ദുഷ്ടാന്തങ്ങളിൽ വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരായ ആളുകൾക്ക് ഞാനത് (അവരുടെ കർമ്മങ്ങളുടെ മേലായി) വൈകാരികതയോടെ" (വി.മു. 7: 156)

സകാഞ്ച് നല്കാത്തവർക്ക് താക്കീത്

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

"സർണ്ണവും വെള്ളിയും നിക്ഷേപിക്കാൻ വെക്കുകയും, അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ അത് ചെലവഴിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരാരോ അവർക്ക് വേദനാ ജനകമായ ശിക്ഷയെ സംബന്ധിച്ച 'സന്തോഷ വാർത്ത' അറിയിക്കുക. നരകാഗ്നിയിൽ വെച്ച് അവ ചുട്ടുപഴുപ്പിക്കപ്പെടുകയും അതുകൊണ്ട് അവരുടെ നെറ്റികളിലും പാർശ്വങ്ങളിലും മുതുകുകളിലും ചുട്ടുവെക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന ദിവസം (അവരോട് പറയപ്പെടും) നിങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി തന്നെ നിക്ഷേപിച്ചു വെച്ചതാണിത്. അതിനാൽ നിങ്ങൾ നിക്ഷേപിച്ചു വെച്ചിരുന്നത് നിങ്ങൾ ആസ്വദിച്ചുകൊള്ളുക" (വി.മു.9:35)

2. അബൂ ഹുറൈറ(റ) യിൽ നിന്ന് നിവേദനം നബി(സ) പറഞ്ഞു:

സകാഞ്ച് കൊടുക്കാത്ത ദാദാ സൂക്ഷിപ്പുകാരന്റെയും ധനം നരകാഗ്നിയിൽ വെച്ച് ചുട്ടുപഴുപ്പിക്കപ്പെടാതിരിക്കില്ല അവയെ ലോഹപാളികളാക്കി അവകൊണ്ട് അവന്റെ നെറ്റിയിലും പാർശ്വങ്ങളിലും ചുട്ടുവെക്കപ്പെടുന്നതാണ്. അമ്പതിനായിരം വർഷ ദൈർഘ്യമുള്ള ദിനം അല്ലാഹു തന്റെ ദാസന്മാർക്കിടയിൽ വിധി കല്പിക്കുന്ന വേദന അങ്ങിനെ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കും. പിന്നീടവനെ നരകത്തിലേക്കോ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കോ നയിക്കപ്പെടും (മുസ്ലിം, അഹ്മദ്)

3. നബി(സ) പറഞ്ഞു: "അല്ലാഹു സമ്പത്ത് നല്കിയശേഷം അതിന്റെ സകാഞ്ച് നല്കാത്തവന്റെ സമ്പത്ത് അന്ത്യനാളിൽ തുറിച്ചു കണ്ണുകളുള്ള ഒരു കാള സർപ്പമാക്കി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തും. എന്നിട്ടതിനെ അവന്റെ കഴുത്തിൽ അണിയിക്കും. അതവനോട് പറയും. 'ഞാനാണ് നിന്റെ സമ്പത്ത്, ഞാൻ തന്നെയാണ് നിന്റെ നിക്ഷേപം' തുടർന്നു പ്രവാചകൻ അല്ലാഹുവിന്റെ വചനം പറയുന്നോ ചെയ്തോ:

وَلَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ يَبْغُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ

سَيَقُولُونَ مَا بَعَثُوا بِهِ نَبِيًّا ۖ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلَئِن كُنْتُ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (آل عمران : 180)

"അല്ലാഹു അവന്റെ അനുഗ്രഹത്തിൽ നിന്ന് തങ്ങൾക്ക് അന്യമുള്ളതിൽ ലുബ്ധ് കാണിക്കുന്നവർ അതവർക്ക് ഗുണകരമാണെന്ന് ഒരിക്കലും വിചാരിക്കരുത്. പിശുക്കു കാണിച്ച സമ്പത്തുകൊണ്ട് പുനരുത്ഥാന നാളിൽ അവരുടെ കഴുത്തിൽ മേല ചാർത്തപ്പെടുന്നതാണ്" (വിഖ്യാ. 3: 180)

4. നബി(സ) യുടെ വചനം:-

"സകാത്ത് കൊടുക്കപ്പെടാതിരുന്ന ഒട്ടകം, പശു, ആട് എന്നിവ വളരെ വലിപ്പവും തടിച്ചു കൊഴുത്തവയുമായി അന്ത്യനാളിൽ വരിക തന്നെ ചെയ്യും. അവയുടെ കൊമ്പുകൾ കൊണ്ട് അവ ഉടമസ്ഥനെ ആക്രമിക്കുകയും കുളമ്പുകൾ കൊണ്ട് ചവിട്ടുകയും ചെയ്യും. മനുഷ്യർക്കിടയിൽ വിധികല്പിക്കുന്നതുവരെ അവ അങ്ങിനെ ആവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും." (മുസ്ലിം)

ശ്രദ്ധിക്കുക :-

1. സകാത്ത് നല്കപ്പെടാവുന്ന എട്ടു വിഭാഗങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്നിനു മാത്രവും സകാത്ത് നല്കാവുന്നതാണ്. എല്ലാവരും ഉണ്ടെങ്കിൽതന്നെയും എല്ലാ വിഭാഗത്തിനും വീതിച്ചു നൽകൽ നിർബന്ധമില്ല.
2. കടബാധ്യതയുള്ളവന്റെ മുഴുവൻ ബാധ്യതയോ, ഒരു ഭാഗമോ വിട്ടാൽ ആവശ്യമായത് നല്കാം.
3. അമുസ്ലിമിനോ, മതമുഷ്ടനോ സകാത്ത് നല്കാവതല്ല. പ്രബലമായ വിഷണമനുസരിച്ച് നമസ്കാരം ഉപേക്ഷിക്കുന്നവൻ അവിശ്വാസിയാണ്. അവൻ നമസ്കരിക്കാം എന്ന നിബന്ധന സ്വീകരിക്കയാണെങ്കിൽ ഒരു പ്രോത്സാഹനം എന്ന നിലയിൽ സകാത്ത് നല്കാവുന്നതാണ്.
4. സമ്പന്നൻ സകാത്ത് കൊടുക്കാവതല്ല. നബി(സ) പറയുന്നു: "ധനികനും അധ്വാന ശേഷിയുള്ളവനും അതിൽ വിഹിതമില്ല" (അബുദാവൂദ്)
5. ചിലവിനു കൊടുക്കൽ നിർബന്ധമായ മാതാപിതാക്കൾ, സന്താനങ്ങൾ, ഭാര്യ മുതലായവർക്കും സകാത്ത് കൊടുക്കാവതല്ല.
6. ഒരു സ്ത്രീ ദരിദ്രനായ തന്റെ ഭർത്താവിന് സകാത്ത് നല്കുന്നത് അനുവദനീയമാണ്. അബൂദ്യൂഹ്നഹിബിൻ മസ്ഊദി (റ) ന്റെ ഭാര്യ അദ്ദേഹത്തിന് സകാത്ത് നല്കിയത് നബി(സ) അംഗീകരിച്ച സംഭവം അതിന് തെളിവാണു്.
7. വശിച്ച പോലുള്ള അത്യാഹിത ഘട്ടങ്ങളിലൊന്നെ ഒരു നാട്ടിലെ സകാത്ത് മറ്റൊരിടത്തേക്ക് കൊണ്ടുപോകാവതല്ല. സമ്പത്തുള്ള നാട്ടിൽ ദരിദ്രർ ഇല്ലാതെ വരിക, യാഥാർത്ഥ്യം സഹായിക്കുക, പൊതു ലക്ഷ്യങ്ങൾക്കായി ഭരണാധികാരി

കൊണ്ടുപോകുക, എന്നീഘട്ടങ്ങളിൽ സകാത്ത് മറ്റൊരിടത്തേക്ക് കൊണ്ടുപോകാം.

8. ഒരു വിദേശ രാജ്യത്ത് സമ്പാദിക്കുന്നവൻ അതേ നാട്ടിലാണ് സകാത്ത് നൽകേണ്ടത്. മേൽ സൂചിപ്പിച്ച പോലെയുള്ള അടിയന്തിര ഘട്ടങ്ങളിൽ മാത്രമേ സകാത്ത് തന്റെ നാട്ടിലേക്ക് അയക്കാവൂ.

9. ഒരു ദരിദ്രന് കുറെ മാസങ്ങൾക്കോ, ഒരു വർഷത്തേക്ക് പൂർണ്ണമായോ പ്രയോജനപ്പെടുന്നത്ര സകാത്തായി നൽകാം.

10. സ്വർണ്ണം വെള്ളി എന്നിവയ്ക്ക് നാണയം, കട്ടി, ആഭരണം എന്നിങ്ങനെ ഏതു രൂപത്തിലും സകാത്ത് കൊടുക്കണം. ആഭരണം, ധരിക്കുന്നതായാലും വായ്പ കൊടുക്കുന്നതായാലും സകാത്ത് നൽകേണ്ടതാണ്. സകാത്ത് നിർബ്ബന്ധമാക്കിയ വചനങ്ങൾ അവക്കെല്ലാം ഒരേപോലെ ബാധകങ്ങളാണ്. അവയെ വേർതിരിച്ചു പറഞ്ഞിട്ടില്ല. അണിയുകയും വായ്പ കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ആഭരണങ്ങൾക്ക് സകാത്തില്ല എന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ട പണ്ഡിതരുണ്ട്. പക്ഷെ, അതിനേക്കാൾ പ്രാബല്യമുള്ള അഭിപ്രായവും സൂക്ഷ്മതയും ഉചിതവും സകാത്ത് കൊടുക്കുക എന്നതാണ്.

11. സ്വന്തം ഉപയോഗത്തിനായി ഒരുക്കിവെച്ച ഭക്ഷ്യപദാർത്ഥങ്ങൾ, വസ്ത്രം, വീട്ടുപകരണങ്ങൾ, മൃഗങ്ങൾ, വാഹനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് സകാത്ത് നൽകേണ്ടതില്ല. "തന്റെ അടിമക്കും, കുതിരക്കും, ഒരു മുസ്ലിം സകാത്ത് നൽകേണ്ടതില്ല" (ബുഖാരി, മുസ്ലിം) എന്ന നബി വചനം ഇതിനു ഉദാഹരണമാണ്. മുമ്പ് പ്രസ്താവിച്ചപോലെ സ്വർണ്ണത്തിനും വെള്ളിക്കും ഇത് ബാധകമല്ല.

12. വാടകക്ക് കൊടുക്കപ്പെടുന്ന കെട്ടിടം, വാഹനം, നിലം തുടങ്ങിയവയുടെ വാടകയിൽ നിന്ന് സകാത്ത് നൽകണം. അവ സ്വന്തം നിലയിലോ മറ്റു വ്യാപാര വസ്തുക്കളോട് ചേർത്തോ ഒരു വർഷത്തിനകം സകാത്തിന്റെ പരിധി (നിസാബ്) എത്തിയാൽ സകാത്ത് കൊടുക്കുക.

അവലംബം: അബ്ദുല്ലാഹ് ബിൻ സാലിഹ് അൽ-ഖുസൈനിന്റെ ലേഖനം.

വ്രതാനുഷ്ഠാനം

പ്രയോജനങ്ങൾ:-

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا احْبِبْ عَلَىٰ كُمُ الصَّيَّامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (البقرة : 183)

സത്യവിശ്വാസികളെ, നിങ്ങളുടെ മുമ്പുള്ളവർക്ക് നിർബന്ധമാക്കിയ പോലെ നിങ്ങൾക്കും വ്രതം നിർബന്ധമാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ സൂക്ഷ്മത പാലിക്കുന്നവരായേക്കാം. (വി. ഖ. 2: 183)

നബി (സ) പറഞ്ഞു:

"വ്രതം (നരകത്തിൽനിന്ന്) രക്ഷിക്കുന്ന പരിചരാണ്." (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

നബി(സ) അരുൾ ചെയ്യുന്നു:

1. "വിശ്വാസത്തോടും പ്രതിഫലലക്ഷ്യത്തോടും കൂടി ഒരാൾ വ്രത മനുഷ്യാപ്തവോ അവന്റെ കഴിഞ്ഞ കാലപാപങ്ങൾ പൊറുക്കപ്പെടുന്നതാണ്" (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

2. ഒരാൾ റംസാനിൽ വ്രതമനുഷ്ഠിച്ചു, അനന്തരം ശവ്വാൽ മാസത്തിലെ ആറു ദിവസങ്ങൾ കൂടി വ്രതമനുഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തു വെങ്കിൽ അയാൾ കാലം മുഴുവൻ നോമ്പനുഷ്ഠിച്ചതു പോലെയാണ്. (മുസ്ലിം).

3. വിശ്വാസത്തോടും പ്രതിഫലലക്ഷ്യത്തോടും റംസാനിന്റെ രാത്രികളിൽ നമസ്കരിച്ചവന്റെ മുൻകാല പാപങ്ങൾ പൊറുക്കപ്പെടും. (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

നോമ്പ് ഒരു ആരാധനയാണ്. അതിന്റെ അനേകം പ്രയോജനങ്ങളിൽ ചിലത് കാണുക.

1. ഹൃദയത്തിലെ അശുഭാശയം തുടങ്ങിയവയുടെ നിരന്തര പ്രവർത്തനത്താലുള്ള വൈഷമ്യത്തിന് അത് ശമനം നൽകുന്നു. അവശേഷിച്ച ഭക്ഷ്യ പദാർത്ഥങ്ങളെ ദഹിപ്പിക്കുകയും ശമിപ്പിക്കുകയും ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ധാരാളം രോഗങ്ങൾക്ക് അത് പ്രയോജനപ്രദമാണ്. പുകവലിയിൽ നിന്ന് മോചനം നേടാൻ സഹായിക്കുന്നു.

2. വ്രതം മനസ്സിനെ സംസ്കരിക്കുന്നു. നന്മ, ആത്മ നിയന്ത്രണം, പുണ്യം, സ്വഹൃദ്യ, നിഷ്കളങ്കത തുടങ്ങിയവയിൽ മനസ്സിനെ വളർത്തുന്നു.

3. വ്രതമനുഷ്ഠിക്കുന്ന സഹോദരങ്ങളുടെ സമത്വം നോമ്പുകാരൻ അനുഭവിക്കുന്നു. അവർ ഒന്നിച്ച് നോമ്പനുഷ്ഠിക്കുകയും ഒരുമിച്ച് മുറിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സാർവ്വത്രികമായ ഇസ്ലാമിക ഐക്യത്തെക്കുറിച്ച് ബോധവും അവനുണ്ടാവുന്നു. വിശപ്പ് അനുഭവിച്ചറിയുന്ന അവൻ വിശന്നവനെയും ദരിദ്രനെയും ആശ്വസിപ്പിക്കുമല്ലോ.

റമളാനിലെ ബാധ്യതകൾ:

സഹോദരോ, അല്ലാഹുവിനെ ആരാധിക്കാൻ വേണ്ടിയാണ് പ്രതം നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടത്. അതിനാൽ നോമ്പ് പ്രയോജനപ്രദവും സ്വീകാര്യവുമാവാൻ താഴെ പറയുന്നവ പ്രവർത്തിക്കുക.

1. നമസ്കാരത്തിൽ കൃത്യനിഷ്ഠ പാലിക്കുക:

നമസ്കാരത്തെക്കുറിച്ച് ശ്രദ്ധയില്ലാത്ത ധാരാളം നോമ്പുകാരുണ്ട്. നമസ്കാരം മതത്തിന്റെ ഒന്നും തുടങ്ങി. അത് ഉപേക്ഷിക്കുന്നത് ക്ലാമി (അവിശ്വാസം) ആണ്.

2. സദ് സ്വഭാവമായവുക:

സത്യനിഷേധത്തിൽ അകപ്പെടുന്നതിനെയും മതത്തെ ആക്ഷേപിക്കുന്നതിനെയും കരുതിയിരിക്കുക. നി നോമ്പുകാരനാണെന്നപേരിൽ ജനങ്ങളോട് ദുഃസ്വഭാവം കാണിക്കരുത്. പ്രതം മനസ്സിനെ സംസ്കരിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. സ്വഭാവത്തെ ദുഷിപ്പിക്കുകയല്ല. സത്യ നിഷേധം മുസ്ലിമിനെ മതഭ്യർത്ഥനാക്കുന്നു.

3. അഭാഗ്യമായിപ്പോലും നീച വർത്തമാനങ്ങളെക്കുറിച്ച്. അത് പ്രതത്തെ പാഴാക്കും. നബി (സ) യുടെ വചനം ശ്രദ്ധിക്കുക: "നിങ്ങൾ നോമ്പിന്റെ ദിവസം നീച വർത്തമാനം പറയുകയോ കയർക്കുകയോ ചെയ്യരുത്. ആരെങ്കിലും അവനോട് വഴക്കടിക്കുകയോ ഏറ്റു മുട്ടുകയോ ചെയ്താൽ ഞാൻ നോമ്പുകാരനാണെന്ന് അവൻ ആവർത്തിച്ചു പറയട്ടെ. (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

4. പുകവലി വർജ്ജിക്കാൻ നോമ്പിനെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക. അർബുദത്തിനും കൂടൽ രോഗങ്ങൾക്കും കാരണമാണത്. നി നിശ്ചയദാർഢ്യമുള്ളവനാവുക. പകൽ സമയത്ത് പുകവലി ഉപേക്ഷിക്കുന്നപോലെ രാത്രിയിലും അത് വർജ്ജിക്കുക. നിന്റെ ആരോഗ്യവും സമ്പത്തും സൂക്ഷിതമാവൂ.

5. നോമ്പു മുറിക്കുമ്പോൾ അമിതമായി ഭക്ഷിക്കരുത്. അത് നോമ്പിനെ നിഷ്പ്രജമാക്കും. ആരോഗ്യത്തെ ദോഷകരമായി ബാധിക്കുകയും ചെയ്യും.

6. സിനിമയും ടെലിവിഷനും വീക്ഷിക്കരുത്. അത് സ്വഭാവത്തെ ദുഷിപ്പിക്കുകയും നോമ്പിനോട് വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനമാണ്.

7. അത്താഴവും ഫജർ നമസ്കാരവും നഷ്ടപ്പെടുത്തും വിധം ഉറക്കമൊഴിക്കരുത്. പ്രഭാതത്തിൽ തന്നെ കർമ്മ രംഗത്തേക്ക് തിരിയുക. നബി (സ) പറഞ്ഞു: "അല്ലാഹുവിന് ഏന്റെ സമുദായത്തിന്റെ പ്രഭാതം നി അനുഗ്രഹിതമാക്കണമേ." (അഹ്മദി, തിർമിദി)

8. അടുത്ത ബന്ധുക്കൾക്കും ദരിദ്രർക്കും ദാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക. ബന്ധുക്കളെ സന്ദർശിക്കുക. പിണങ്ങിയവരോട് ഇണങ്ങുക.

9. അല്ലാഹുവിനെ സ്തഭിഷ്ഠിക്കുക. മുദ്രിപ്പാൻ പാതയണവും ശ്രവണവും അധികരിപ്പിക്കുക. മുദ്രിപ്പാന്റെ ആശയം ഗ്രഹിക്കുകയും അതനുസാരം പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്യുക. പ്രയോജന പ്രദമായ ക്ലാസ്സുകൾ ശ്രവിക്കാൻ പള്ളികളിലേക്ക് പോവുക. റംസാനിന്റെ അവസാനത്തിൽ പള്ളിയിൽ "ഇത്തംകിഹ്" ഇരിക്കുന്നത് നബിചെയ്യതാണ്.

10. നോമ്പിനെ സംബന്ധിച്ച കൃതികൾ വായിച്ചു വിവിധകൾ ഗ്രഹിക്കുക. മനസ്സുകൊണ്ട് ഭക്ഷണ പാനീയങ്ങൾ കഴിച്ചാൽ നോമ്പ് മുറിയില്ല. രാത്രിയിൽ വലിയ അശുദ്ധി (ജനാബത്ത) ബാധിക്കുന്നവൻ പ്രഭാതമാകുന്നതിന്റെ മുമ്പ് കൂട്ടിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും അയാളുടെ നോമ്പ് അസാധുവാകുകയുണ്ടാകും എന്നാൽ ഫർഖ് നമസ്കാരം തീർപ്പാക്കുന്നതിനായി അയാൾ വേഗം കൂട്ടിക്കിടന്നു. ഇത്തരം നിയമങ്ങൾ അതുവുമായി ഗ്രഹിക്കാൻ സാധിക്കും.

11. റമദാൻ വ്രതാനുഷ്ഠാനത്തിൽ സൂക്ഷ്മത പുലർത്തുക. നോമ്പനുഷ്ഠിക്കാൻ കഴിയുന്ന സന്താനങ്ങളെ അത് ശീലിപ്പിക്കുക. അകാരണമായി നോമ്പു മുറിക്കരുത്. മനഃപൂർവ്വം നോമ്പ് മുറിച്ചവൻ പകരം നോമ്പ് അനുഷ്ഠിക്കുകയും പശ്ചാത്താപിക്കുകയും ചെയ്യണം.

റമദാനിന്റെ പക്ഷിൽ ഭാര്യ സംസർഗ്ഗത്തിലൂടെ നോമ്പ് മുറിച്ചവൻ അതിന്റെ പ്രായശ്ചിത്തം ക്രമാനുസൃതം ചെയ്യേണ്ടതാണ്.³

12. റമദാനിലെ നോമ്പ് ഉപേക്ഷിക്കരുത്. ഉപേക്ഷിക്കുന്നത് ജനങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ പ്രകടിപ്പിക്കരുത്. വ്രതം ഉപേക്ഷിക്കുന്നവൻ അല്ലാഹുവെ ധിക്കരിക്കുന്നു. ഇസ്ലാമിനെ നിന്ദിക്കുകയും മനുഷ്യരീതിയിൽ അപമാനിക്കുന്നവകയും ചെയ്യുന്നു. നോമ്പനുഷ്ഠിക്കാത്തവൻ ഇരടില്ല. കാരണം നോമ്പിന്റെ സമ്പൂർണ്ണതയും ആരാധനയുടെ സ്വീകാര്യതയും കുറിക്കുന്ന മഹത്തായ ആഘോഷമാണ് ഇത്.

നോമ്പ് : നബി വചനങ്ങളിലൂടെ

1. "റമദാൻ ആസന്നമായാൽ ആകാശത്തിന്റെ വാതായനങ്ങൾ തുറക്കപ്പെടുന്നു. നരകത്തിന്റെ വാതിലുകൾ പൂട്ടപ്പെടുന്നു. പിശാചുക്കൾ ബന്ധനസ്ഥരാവുന്നു" മറ്റൊരു നിവേദനത്തിൽ "റമദാൻ ആഗതമായാൽ സ്വർഗ്ഗ കവാടങ്ങൾ തുറക്കപ്പെടുന്നു" എന്നും ഇനിയുമൊരു നിവേദനത്തിൽ "അനുഗ്രഹത്തിന്റെ വാതിലുകൾ തുറക്കപ്പെടുന്നു" എന്നും കാണാം. (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

2. "ദൈവ് (മലക്) വിളിച്ചു പറയും. നന്മ തേടുന്നവനെ, വെച്ച് മുന്നോട്ട്. തിന്മയുടെ വാക്താവേ ചുരുക്കി! അല്ലാഹു നരക മോചിതരാക്കുന്ന ചിലരുണ്ട്. അത് റമദാൻ അവസാനിക്കുന്ന തുവരെയുള്ള എല്ലാ രാവുകളിലുമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്." (മിശ്കാത്)

F പ്രായശ്ചിത്തം : ദൈവത്തെ മോചിപ്പിക്കുക. അതിനു കഴിയാത്തവൻ തുടർച്ചയായി മണലാസാ നോമ്പനുഷ്ഠിക്കുക. ഇതേ നോമ്പ് കഴിയാത്തവൻ 30 സാധുക്കൾക്ക് അന്നം നൽകുക.

3. ആരും സമ്മതിയുടെ എല്ലാ സർക്കിളുകളിലും പത്തു മുതൽ എഴുനൂറ് രൂപ വരെ പ്രതിഫലമുണ്ട്. അല്ലാഹു പറഞ്ഞു: എന്നാൽ വ്രതം, അത് എനിക്കുള്ളതാണ്. അതിന് ഞാൻ പ്രത്യേകം പ്രതിഫലം നൽകും. അവൻ തന്റെ വികാരവും ഭക്ഷണവും എനിക്കു വേണ്ടിയാണ് ഉപേക്ഷിച്ചത്. നോമ്പുകാരന് രണ്ടു ആഹാര സമ്മതങ്ങളുണ്ട്. നോമ്പ് മുറിക്കുമ്പോഴാണ് ഒന്ന്. മറ്റേത്, തന്റെ നാഥനെ കണ്ടുമുട്ടുമ്പോഴായിരിക്കും. നോമ്പുകാരന്റെ വായയുടെ വാസനയിലുണ്ടാകുന്ന മറ്റൊരു അല്ലാഹുവിന്റെ അടുക്കൽ കസ്സുതിയെക്കൊണ്ട് സുഗന്ധമുള്ളതാണ്. (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

നാവിനെ സൂക്ഷിക്കുക:-

നബി(സ) പറഞ്ഞു "ആർ വ്യാജ വർത്തമാനങ്ങളും പ്രവർത്തനങ്ങളും ഒഴിവാക്കുന്നില്ലയോ അവൻ ക്ഷേമപാനിയങ്ങൾ വർജ്ജിക്കേണ്ട യാതൊരാവശ്യവും അല്ലാഹുവിനില്ല" (ബുഖാരി)

നോമ്പ് മുറിക്കൽ, പ്രാർത്ഥന, അത്താഴം നബി(സ) പറഞ്ഞു:

1. നിങ്ങൾ നോമ്പു മുറിക്കുമ്പോൾ കാരക്ക കൊണ്ടാക്കുക. അതു അനുഗ്രഹമാണ്. കാരക്ക ലഭിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ ജലം കൊണ്ട് മുറിക്കുക. അത് ശുദ്ധമാണ്. (തീർത്ഥിനി)
2. നോമ്പു മുറിക്കുമ്പോൾ നബി(സ) ഇപ്രകാരം പറയുമായിരുന്നു. "ദാഹം ശമിച്ചു. സിരകൾ നനഞ്ഞു. അല്ലാഹു അനുഗ്രഹിച്ചുകിട്ടി പ്രതിഫലം സ്വീകരിച്ചു" (അബൂ ദാവൂദ്)
3. നബി(സ) പറഞ്ഞു: "നോമ്പു മുറിക്കുന്നതിൽ ധൃതി കാണിക്കുന്ന കാലമാണുള്ളത്. ജനങ്ങൾ നന്മയിലായിരിക്കും" (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)
4. "അത്താഴം കഴിക്കുവാനി, തീർച്ചയായും അത്താഴത്തിൽ അനുഗ്രഹമുണ്ട്" (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

നബി(സ) യുടെ വ്രതം

1. നബി(സ) പറഞ്ഞു: "എല്ലാ മാസങ്ങളിലും മൂന്നു ദിവസം വിതവും രജാനിൽ പൂർണ്ണമായും വ്രതമനുഷ്ഠിക്കുക. ഇതാണ് കാലം മുഴുവനുള്ള വ്രതാനുഷ്ഠാനം. അറഹ്മാ നാളിലെ നോമ്പ് മൂലം അതിനു മുമ്പും ശേഷവും ഉള്ള ഓരോ വർഷത്തിലെയ പാപങ്ങൾ അല്ലാഹു പൊറുക്കുമെന്ന് ഞാൻ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. ആശുറാ (മുഹററ 10) യിലെ വ്രതത്താൽ അതിന്റെ മുമ്പത്തെ ഒരു വർഷത്തെ പാപം അല്ലാഹു മറ്റൊക്കളെന്ന് ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. (മുസ്ലിം)

2. നബി(സ) പറഞ്ഞു:

"അടുത്ത വർഷവും ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുകയാണെങ്കിൽ മൂഹററം വ്രതിനും ഞാൻ വ്രതം അനുഷ്ഠിക്കും" (മുസ്ലിം)

3. തികളാഴ്ചയിലെയും വ്യാഴാഴ്ചയിലെയും നോമ്പിനെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചപ്പോൾ നബി(സ) പറഞ്ഞു: "ലോകരക്ഷിതാവിങ്കൽ കർമ്മങ്ങൾ സമർപ്പിക്കപ്പെടുന്ന രണ്ടു നാളുകൾ, നോമ്പുകാരനായിരിക്കെ എന്റെ കർമ്മങ്ങൾ സമർപ്പിക്കപ്പെടാൻ ഞാൻ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു" (നസാഇ)

4. "ഈദ്യൽ ഫിതാറിലും അസഹായിലും വ്രതമനുഷ്ഠിക്കുന്നത് നബി(സ) വിരോധിച്ചു" (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

5. ആയിശ(റ)ൽ നിന്ന് നിവേദനം:

"റബാൻ ഒഴികെയുള്ള ഏതെങ്കിലും മാസം റസൂൽ (സ) സമ്പൂർണ്ണമായി വ്രതം അനുഷ്ഠിച്ചത് ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല." (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

6. നബി(സ) ശഅബാനിലേതിനെക്കാൾ അധികം മറ്റൊരു മാസവും (ഐഹിക) വ്രതം അനുഷ്ഠിച്ചിരുന്നില്ല. (ബുഖാരി)

ഹജ്ജ്, ഉറ: അവയുടെ ശ്രേഷ്ഠത:

1. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا وَمَنْ كَفَرَ لَرَّ اللّٰهُ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِيْنَ

آل عمران: 97

"ആ മനിക്കത്തിൽ (കഅബാലയ്ക്കുള്ളിൽ) എത്തിച്ചേരാൻ സാധിക്കുന്ന മനുഷ്യർ അതിലേക്ക് തീർത്ഥാടനം നടത്തൽ അവർക്ക് അല്ലാഹുവോടുള്ള ബാധ്യതയാണ്. വല്ലവനും അവിശ്വസിക്കുന്ന പക്ഷം അല്ലാഹു ലോകത്തിൽ ആരുടെയും ആശ്രയം ഇല്ലാത്തവനാകുന്നു." (വി.ഖ. 2: 97)

2. നബി(സ) പറഞ്ഞു:

"ഉറകൾ, അവകൾക്കിടയിലെ പാപങ്ങൾക്ക് പ്രായശ്ചിത്തമാണ്. സ്വീകാര്യമായ ഹജ്ജിന്റെ⁴ പ്രതിഫലം സ്വർഗ്ഗമല്ലാതെ മറ്റൊന്നുമല്ല." (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

3. നബി(സ) പറഞ്ഞു:

"അസഭ്യങ്ങളൊ ദുർവൃത്തിയൊ ചെയ്താതെ ഹജ്ജ് നിർവ്വഹിച്ചവൻ അവന്റെ പാപങ്ങളിൽ നിന്ന് മോചിതനായിരിക്കുന്നു. അവന്റെ മാതാവ് അവനെ പ്രസവിച്ച നാളിൽ എന്ത പൊലെ (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

4. നബി(സ) പറഞ്ഞു:

"നിങ്ങളുടെ അനുഷ്ഠാനകർമ്മങ്ങൾ എന്നിൽനിന്ന് സ്വീകരിക്കുവിൻ" (മുസ്ലിം)

5. സഹോദരാ:- മക്കയിൽ പോകാനും അവിടെനിന്ന് മടങ്ങാനും ആവശ്യമായ ധനം കൈവശമുണ്ടായാൽ വേഗത്തിൽ ഹജ്ജ് നിർവ്വഹിക്കുക. സന്താനങ്ങൾ, മധുര പദാർത്ഥങ്ങൾ തുടങ്ങിയ ഹജ്ജിനു ശേഷമുള്ള ചിലവുകൾ പരിഗണനയില്ല. അവയൊന്നും അല്ലാഹു ഇളവുകളായി അംഗീകരിക്കില്ല. ദാരിദ്ര്യമോ രോഗമോ നിന്നെ ബാധിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് നീ ഹജ്ജിനായി വേഗം പുറപ്പെടുക. അല്ലെങ്കിൽ നീ യിക്കാരിയായി മരിക്കാനിടവരും. ഹജ്ജ് ഇസ്ലാമിന്റെ സ്തംഭങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്.

6. അനുവദനീയമായ മാർഗ്ഗങ്ങളിലൂടെ സമ്പാദിച്ച ധനമായിരിക്കണം ഹജ്ജിനും

4 സ്വീകാര്യമായ ഹജ്ജ്: നബി(സ) ചെയ്തപോലെ ഹജ്ജ് ചെയ്യുക. പാപമോ തിക്കാരമോ ചെയ്തതിരിക്കുക എന്നതാണ്.

ഉറക്കവും ഉപയോഗിക്കുന്നത്. എങ്കിൽ മാത്രമേ അല്ലാഹു സിംഹിക്കുകയുള്ളൂ.

7. വിവാഹം നിഷിദ്ധമായ ബന്ധുക്കളുടെയോ ഭർത്താവിന്റെയോ കൂടെയല്ലാതെ സ്ത്രീ പറജ്ജിനോ മറ്റോ യാത്രചെയ്യുന്നത് നിഷിദ്ധമാണ്. നബി(സ) പറഞ്ഞു: "ഒരു ബന്ധുവിനോടൊപ്പമല്ലാതെ സ്ത്രീ യാത്രചെയ്യരുത്" (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

8. പിണങ്ങിയവരോട് ബന്ധം നന്നാക്കുക. കടം വീട്ടുക. വീട്ടുകാരോട് ആഡംബരവും അമിതവ്യയവും അരുണെന്ന് ഉപദേശിക്കുക.

അല്ലാഹു പറയുന്നു: (٢١ اعراف) وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا
"നങ്ങൾ തിന്നുകയും കുടിക്കുകയും ചെയ്യുക അമിതമാകരുത്" (വിദ്യ.7 : 31)

9. പറജ്ജ് ഒരു മഹത്തായ മുസ്ലിം സമ്മേളനമാണ്. പരസ്പരം അടുത്തറിയാനും സ്നേഹബന്ധങ്ങൾ കരുപിടിപ്പിക്കാനും സഹകരണത്തിലൂടെ തങ്ങളുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കണ്ടെത്താനും കഴിയുന്നു. ഔതികവും മതപരവുമായ നേട്ടങ്ങൾക്ക് സാക്ഷ്യം വഹിക്കാനും സാധിക്കുന്നു.

10. നിന്റെ പ്രയാസങ്ങൾ പരിഹരിക്കാൻ അല്ലാഹുവോട് മാത്രം സഹായം തേടുകയും പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുക. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا (الجن: ٢٠)

"പറയുക, ഞാൻ എന്റെ കഷ്ടതാവിനെ മാത്രമേ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കുകയുള്ളൂ. അവനോട് ഒരാളെയും ഞാൻ പങ്കു ചേർക്കുകയില്ല" (വിദ്യ. 72:20)

11. ഉറ: ഏതു സന്ദർഭത്തിലും അനുവദനീയമാണ് നമുക്കു മാസത്തിൽ നിർവ്വഹിക്കുന്നതാണുത്തമ. നബി(സ) പറയുന്നു: "നമുക്കിതിൽ ഉറ ചെയ്യുന്നത് പറജ്ജിന് തുല്യമാണ്." (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

12. മസ്ജിദുൽ ഹറാമിൽ ഒരു പ്രാവശ്യം നമസ്കരിക്കുന്നത് ഇതര മസ്ജിദുകളിൽ ഒരു ലക്ഷം പ്രാവശ്യം നമസ്കരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ഉത്തമമാണ്. നബി(സ) പറഞ്ഞു: "എന്റെ പള്ളിയിൽ (മദീനയിലെ മസ്ജിദുനബവി) ഒരു പ്രാവശ്യം നമസ്കരിക്കുന്നത് മറ്റു പള്ളികളിൽ ആയിരം പ്രാവശ്യം നമസ്കരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാണ്. മസ്ജിദുൽ ഹറാമിൽ ഒരിക്കൽ" (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

നബി(സ) തുടർന്നു "മസ്ജിദുൽ ഹറാമിലെ ഒരു നമസ്കാരം എന്റെ പള്ളിയിൽ നൂറു പ്രാവശ്യം നമസ്കരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാണ്" (അഹ്മദ്) അപ്പോൾ മറ്റു പള്ളികളിൽ (1000 X 100 = 100,000) ഒരു ലക്ഷം നമസ്കാരം നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് തുല്യമാണ്.

13. "തമഞ്ഞുണ്ട് ആയി ഹജ്ജ് ചെയ്യുന്നതാണ് ഉത്തമം. ആദ്യം ഉറ നീർവ്വഹിക്കുക. ശേഷം ഇഹ്റാമിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കുക. പിന്നീട് ഹജ്ജിന്റെ സമയത്ത് ഇഹ്റാമം ചെയ്തു ഹജ്ജ് ചെയ്യുക. അതാണ് തമഞ്ഞുണ്ട്."

തബി(സ) പറഞ്ഞു: "മുഹമ്മദിന്റെ കുടുംബമെ, നിങ്ങളിൽ നിന്ന് ഹജ്ജ് ചെയ്യുന്നവൻ ഉറക്കുവേണ്ടി ഹജ്ജിൽ ഇഹ്റാമം ചെയ്യട്ടെ" (ഇബ്നു ഹിബ്ബാൻ, ഹദീസിന്റെ നിവേദന ശൃംഖല പ്രബലമാണെന്നു അൽ-ബാനി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്)

ഉറയുടെ കർമ്മങ്ങൾ:

1. ഇഹ്റാമം : മീഖാത്തിൽ വെച്ച് ഇഹ്റാമം ചെയ്യുക.

"ലഖബ്ബക്കല്ലാഹുള്ള ഉറത്തൻ" بِكَ الِلهِ عَزَّ "അല്ലാഹുവെ ഞാൻ ഉറക്കുവേണ്ടി സന്നിഹിതനായിരിക്കുന്നു" എന്നു പറയുക, പിന്നീട് ഉച്ചത്തിൽ തർബിയത്ത് ചൊല്ലുക.⁶

2. തവാഫ്:- മക്കയിൽ എത്തിയാൽ ഹറമിൽ പ്രവേശിക്കുക. കഅ്ബയെ ഏഴു പ്രാവശ്യം പ്രദക്ഷിണം വക്കുക. ഹജറുൽ അസ്വദിനു നേരെ

നിന്നുകൊണ്ടാറാക്കിക്കുക. അപ്പോൾ بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُ اَكْبَرُ (അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തിൽ ആരംഭിക്കുന്നു. അല്ലാഹു ഉന്നതനാണ്) എന്നു പറയുക. സൗകര്യപ്പെട്ടാൽ ഹജറുൽ അസ്വദിനെ ചുംബിക്കുക. അല്ലെങ്കിൽ വലതുകരം കൊണ്ട് അതിനു നേരെ ചൂണ്ടുക. സാധിച്ചാൽ എല്ലാ തവാഫിലും റുക്നുൽ യമാനിയെ തടവുക. അതിനെ ചുംബിക്കുകയോ, അതിലേക്ക് ചൂണ്ടുകയോ ചെയ്യരുത്.

ഒണ്ട് റുക്നുകൾക്കിടയിൽ ഇപ്രകാരം പ്രാർത്ഥിക്കുക.

5

1. ഇഹ്റാമം ചെയ്യാനുള്ള നിശ്ചിത സ്ഥലങ്ങൾക്കാണ് 'മീഖാത്ത്' എന്നു പറയുന്നത്. ശാമുകാർക്ക് അൽ ജർഹ (റാബീദ്), നജ്റക്കാർക്ക് (ഖർതുൽ മനാസിന്), യമർക്കാർക്ക് (യമം-ഖം), മദീനക്കാർക്ക് (ദ്വൽഹുദൈഫ), --അതീർ (അബ്ദാൽ അലി) എന്നും പേരുണ്ട്-- ഇറാഖികൾക്ക് (ദാത്തു ഇർഖ്) എന്നിവയാണ് മീഖാത്ത്. ഈ സ്ഥലങ്ങളിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുന്ന റദ്യ ദേശക്കാർക്കും അവതരണയാണ് മീഖാത്ത്.

6

അല്ലാഹുവെ നിന്റെ ആജ്ഞയനുസരിച്ച് ഞാൻ ഇങ്ങനെ സന്നിഹിതനായിരിക്കുന്നു. ഞാൻ ഉത്തമം ചെയ്യുന്നു. നിനക്ക് യാതൊരു പങ്കുവാനുമില്ല. നിഷ്പയമായും സ്തോത്രവും അനുഗ്രഹവും ആധിപത്യവും നിനക്കാണ്. നിനക്ക് പങ്കുകാരില്ല.

ഇഹ്റാമിൽ നിഷിദ്ധമായ കാര്യങ്ങൾ:

ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിച്ചവൻ ശരീഅിൽ നിന്ന് മുടിയോ മോക്കമോ തീക്കം ചെയ്യാവതല്ല. നഖം മുറിക്കുക, ശ്യാഗത്-യ ഗ്രന്ഥം ഉപയോഗിക്കുക, വെട്ടുതാടുക, വിവാഹം നടത്തുക, മൈഥുനം സമ്പർക്കം പുലർത്തുക, താടണിയെടുക്കുക നിഷിദ്ധമാണ്. പുരുഷന്മാർ തുണപ്പെട്ട വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിക്കുകയോ അലക്കുകയോ ചെയ്യാവതല്ല.

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

“അങ്ങയുടെ കക്ഷിതാവെ, നീ അങ്ങൾക്ക് ഇഹലോകത്തും പാരത്രിക ജീവിതത്തിലും നന്മനൽകേണമേ, നമക ശിക്ഷയിൽ നിന്ന് അങ്ങയെ ക്ഷയിക്കേണമേ”

തവാഹിനു ശേഷം മലാഖ ഇബ്രാഹിമിന്റെ പിന്നിൽ നിന്നുണ്ടെങ്കിൽ റക്അത്ത് നമസ്കരിക്കുക. ആദ്യത്തെ റക്അത്തിൽ ഫാത്തിഹയ്ക്കു ശേഷം സുറത്തുൽ ‘കാഫിറുനും’ മണാമെന്തെതിൽ സുറത്ത് ‘ഇഖ്ലാസും’ പാരായണം ചെയ്യുക. സംസം വെള്ളം കുടിക്കുക. ശിരസ്സിൽ കുറച്ച് ഒഴിക്കുകയും ചെയ്യുക. പരമുൽ അസവദിനെ തൊട്ടുതൊണ്ടുക.

3. സഹാ മർവകളിലെ സന്യസ്ത-

സഹായിൽ കയറുക. മൈകൾ മുകുളിലേക്ക് ഉയർത്തി വിസ്ഫലയെ

അമീദ്യുകരിക്കുക. അപ്പോൾ **إِن الصَّامَ وَالْمُرُوءَ مِنْ شَأْنِ**
(സഹായം മർവയും അല്ലാഹുവിന്റെ ചിഹ്നങ്ങളാണ് അല്ലാഹു ആരാധിച്ചതു മുതൽ ഞാൻ ആരാധിക്കുന്നു) എന്നു പറയുക. മൂന്നു തർബീറുകൾ ചെയ്യുക. മൈകൊണ്ട് ചുണ്ടാവരുത്. തുടർന്ന് മൂന്നു പ്രാവശ്യം ഇപ്രകാരം പറയുക:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ
أَنْجَزَ وَعْدَهُ وَنَصَرَ عَبْدَهُ وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ

“അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനക്ക് അർഹനല്ല. അവൻ ഏകനാണ്. അവൻ പങ്കുകാരനല്ല. ആധിപത്യം അവന്നു. സ്തോത്രവും അവന്നു തന്നെ അവൻ സർവ്വ ശക്തനാണ്. അല്ലാഹുവല്ലാതെ ആരാധനക്കർഹനല്ല. അവൻ ഏകനാണ്. അവൻ തന്റെ വാഗ്ദാനം പാലിച്ചു. തന്റെ ദാസനെ സഹായിച്ചു. അവൻ ഏകനായി ശത്രുക്കളെ തുരഞ്ഞു”.
സഹാ, മർവകളിൽ എത്തുമ്പോഴെല്ലാം ഈ പ്രാർത്ഥനകൾ ആവർത്തിക്കുക.

പച്ച ട്യൂബുകൾ ജലിക്കുന്നിടത്ത് വേഗത്തിൽ നടക്കുക. ഏഴു പ്രാവശ്യമാണ് “സഅ്യാ” നടത്തേണ്ടത്. അങ്ങോട്ടു പോകുന്നത് ഒരു പ്രാവശ്യമായും മടങ്ങുന്നത് മറ്റൊന്നായും കണക്കാക്കുക.

4. തല മുൻഡനം ചെയ്യുക. അല്ലെങ്കിൽ മുടി എല്ലാ ഭാഗത്തുനിന്നുമായി വെട്ടി ചൊറുതാക്കുക. സ്ത്രീ അലിപം മുടി വെട്ടിയാൽ മതി.

5. ഇതോടു കൂടി ഉറ: പൂർത്തിയായി. ഇഹ്റാമിൽനിന്ന് ഒഴിവാകുകയും ചെയ്യുക.

ഹജ്ജ് കർമ്മങ്ങൾ 7

1. ദുൽഹജ്ജ് എട്ടിന് മക്കയിൽ വച്ച് ഇഹ്റാമിന്റെ വസ്ത്രങ്ങൾ അണിയുക.

ലക്കബ്ബക്കല്ലാഹുമ്മ ഹജ്ജ്തൽ **لَحْمًا طَيِّبًا**

"നാഥാ ഞാൻ ഹജ്ജിനായി നിനക്കു ഉത്തരം ചെയ്തു" എന്ന് പറയുക.

2. മിനായിലേക്ക് പോവുക. അന്ന് രാത്രി അവിടെ താമസിക്കുക. അഞ്ച് സമയത്തെ നമസ്കാരങ്ങൾ അവയുടെ കൃത്യസമയത്ത് നിർവ്വഹിക്കുക. സുഹർ, അസ്വർ, ഇശാ എന്നിവ ചെവിനോട് മണുവീതം റക്അത്തുകൾ നമസ്കരിക്കുക.

3. ദുൽ ഹജ്ജ് മെന്തിന് പ്രഭാതത്തിൽ അറഹ്മയിലേക്ക് പോവുക. (ചെവിനോട്, ജംഇതഖദീമുമാക്കി) ഇഹ്റാമും അസ്വറും ഇഹ്റാമിന്റെ സമയത്ത് മണു വീതം റക്അത്തുകളായി നമസ്കരിക്കുക. രണ്ടിനും കൂടി ഒരു ബാങ്ക് മതി. ഇഖാമത്ത് വെറേയെ വേണം. സുന്നത്ത് നമസ്കരിക്കേണ്ടതില്ല. അറഹ്മയുടെ അതിരുകൾക്കുള്ളിലാണെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുക. നോമ്പ് അനുഷ്ഠിക്കരുത്. രജബിയത്ത് ചൊല്ലുകയും അല്ലാഹുവോട് ഭക്തം പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുക. അറഹ്മയിലെ നിർത്തം ഹജ്ജിന്റെ അടിസ്ഥാന സ്തംഭമാണ്. നമിറ: മസ്ജിദിന്റെ മിക്കഭാഗവും അറഹ്മയിൽ പെട്ടതല്ല.

4. സൂര്യാസ്തമനത്തിനു ശേഷം ശാന്തമായി 'ജുസ്ഖലിഹ്' യിൽ വരിക. അവിടെ വെച്ച് (ജംഇതഖ്ഖിറാക്കി) മഗ്ദിബും ഇശായും ഇശാഇന്റെ സമയത്ത് നിർവ്വഹിക്കുക. ഇശാ ചെവിനോട്. അന്ന് അവിടെ രാപ്പാർക്കുക. പ്രഭാതത്തിൽ ഹജ്ജ് നമസ്കാരാനന്തരം 'മഗ്അറുൽ ഹിറാം' പള്ളിക്കു സമീപത്തുനിന്ന് അല്ലാഹുവിനെ കൂടുതലായി സ്മരിക്കുക. ബലഹിനമായ ആളുകൾക്ക് ജുസ്ഖലിഹ്യിൽ രാപ്പാർക്കാനെ മിനായിലേക്ക് പോകാവുന്നതാണ്.

7 ഹജ്ജിന്റെ കർമ്മങ്ങൾ മൂന്നു വിധത്തിൽ നിർവ്വഹിക്കാം.

1. തരക്കൂത്ത്:- ഹജ്ജിന്റെ ഭാഗങ്ങളിൽ (ശവ്വൽ, ദുൽ-ഖഅദ്, ദുൽ ഹജ്ജ്) ഏതെങ്കിലും ഒന്നിൽ ഉററ നിർവ്വഹിച്ചശേഷം അല്ലെങ്കിലും, ദുൽ-ഹജ്ജ് എട്ടിന് ഹജ്ജിനു വേണ്ടി ഇഹ്റാം ചെയ്യുക. ഈ രൂപത്തിൽ ഹജ്ജ് ചെയ്യുന്നതാണ് ഉത്തരം. തബ(സ) അനുചരോട് കൂടിയിട്ടും ഇതായിരുന്നു.
2. ഹിറാൽ : - ഹജ്ജിനും ഉററക്കും കൂടി ഇഹ്റാം ചെയ്യുക അവരണ്ടും ചുടങ്ങിക്കൊത്തുവരെ ഇഹ്റാമിൽ തുടരുകയും ചെയ്യുക.
3. ഇഹ്റാദ് :- മിഖാത്തിൽ നിന്ന് ഹജ്ജിന് ഭക്തം ഇഹ്റാം ചെയ്യുക. ഹജ്ജ് കർമ്മങ്ങൾ അവസാനിക്കുവോളം ഇഹ്റാമിൽ തുടരുക.

5. ഈയിടെ ദിവസം സൂര്യോദയത്തിനു മുമ്പ് തൽസ്ഥിതത്വം ചൊല്ലിക്കൊണ്ട് മിനായിലേക്ക് പോവുക. മൃഗങ്ങളിൽ നിന്നും മറ്റുവിടെ നിന്നുമെങ്കിലോ കല്ലുകൾ പൊട്ടുക. മിനായിൽ എത്തിയാൽ സൂര്യോദയ ശേഷം ചെറിയ ഏഴു കല്ലുകൾ കൊണ്ട് "ജനാത്താൽ കൂബ്ബാ" ഒരു ഏറിയിടുക. രാത്രി വരെ ഏറിയാനുള്ള സമയമാണ്. കല്ലുകൾ ലക്ഷ്യസ്ഥാനത്ത് പതിച്ചുവെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുക. പതിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിൽ വീണ്ടും ഏറിയിടുക.

6. ഒരു മൃഗത്തെ അറുത്ത് അതിന്റെ മാംസം മക്കയിലോ, മിനായിലോ സാധ്യതയുണ്ടെങ്കിൽ വിതരണം ചെയ്യുക. അതിൽനിന്നുതന്നെ സായം ഭക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യണം. അതിനു സാമ്പത്തിക ശേഷിയില്ലെങ്കിൽ ഹജ്ജിന്റെ നാളുകളിൽ മൂന്നു ദിവസവും തിരിച്ചു നാട്ടിൽ എത്തിയ ശേഷം ഏഴു ദിവസവും വ്രതമനുഷ്ഠിക്കുക. സ്ത്രീയും പുരുഷനെപ്പോലെ ബലിയോ, വ്രതമോ നിർബന്ധമാണ്. തലത്തുണ്ട്, ചീറാൽ ഏറി മൃഗങ്ങളിൽ ഹജ്ജ് ചെയ്യുന്നവർക്കാണ്. (ഇഹ്റാദായി ഹജ്ജ് ചെയ്യുന്നവർക്ക് ബലി നിർബന്ധമില്ല)

7. തല മുണ്ഡനം ചെയ്യുകയോ മുടി വെട്ടുകയോ ചെയ്യുക. മുണ്ഡനമാണ് ഉത്തമം. പിന്നീട് സാധാരണ വസ്ത്രമണിയുക. ഭാര്യാ സംസർഗ്ഗം രഹിതമാക്കുകയോ നിഷിദ്ധമായത് എല്ലാം ഇപ്പോൾ അനുവദനീയമാണ്.

8. മക്കയിലേക്ക് പോവുക. ഏഴു പ്രാവശ്യം കഅബയെ തവാഫ് ചെയ്യുക. സഫാ-മർവകൾക്കിടയിൽ ഏഴു പ്രാവശ്യം (സഫയിൽ നിന്ന് മർവയിലേക്ക് പോകുന്നതിനുള്ള) മനാത്തും തിരിച്ചു സഫയിലേക്ക് പോകുന്നതിനുള്ള) മനാത്തും കന്നക്കാക്കപ്പെട്ടിട്ട് "സഅ്ത്" നടത്തുക. പൊതുവായി ദിനങ്ങളുടെ അവസാനം വരെ "തവാഫ്" പീഠിക്കാവുന്നതാണ്. തവാഫും സഅ്തും അവസാനിച്ചാൽ ഭാര്യയുമായുള്ള സംസർഗ്ഗം അനുവദനീയമാണ്. അതിന് മുമ്പ് നിഷിദ്ധമായിരുന്നവർക്കും.

9. ഈട് നാളുകളിൽ മിനായിൽ തന്നെ താമസിക്കുക. അത് നിർബന്ധമാണ്. എല്ലാ ദിവസവും ഉപരി നമസ്കാരശേഷം ജനാത്താൽ കൂബ്ബാ ഏറിയിടുക. ആദ്യം ചെറിയ ജനാത്താൽ പിന്നീട് മധ്യത്തിലുള്ളത് ഒടുവിൽ വലിയ ജനാത്താൽ കൂബ്ബാ ഏറിയിടണം. രാത്രിയാകുന്നതിനുള്ള ശേഷം ഏറിയിടുക. ഏഴു കല്ലുകൾ വീണ്ടും ഏറിയിടുക. ഭാര്യയും പുറത്തുപോയി തൽസ്ഥിതത്വം ചെയ്യുക. ചെറിയ ജനാത്താൽ മധ്യ ജനാത്താൽ ഏറിയിടുന്ന ശേഷം കൈകൾ ഉയർത്തി പ്രാർത്ഥിക്കുക. അത് ഉത്തമമാണ്. സ്ത്രീകൾ, രോഗികൾ, കൂട്ടികൾ, ബലഹീനർ എന്നിവർക്ക് ഏറിയാൽ മറ്റുള്ളവരെ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. നിർബന്ധമായ സാഹചര്യത്തിൽ ഏറ് കണ്ടാക്കത്തെയും മൂന്നാക്കത്തെയും ദിവസങ്ങളിലേക്ക് പീഠിക്കാവുന്നതാണ്.⁸

10. തവാഫുൽ വിദാഅ്:- മൊൾ മക്ക വിദാഅ് തിരുമാനിച്ചാൽ "തവാഫുൽ വിദാഅ്" ചെയ്യേണ്ടതാണ്. അത് കഴിഞ്ഞാലുടൻ മക്കയിൽ നിന്ന് യാത്ര തിരിക്കണം. തവാഫുൽ വിദാഅ്, മിനായിലെ ഔപ്പാർക്കൽ, ജനാത്താൽ കൂബ്ബാ തുടങ്ങിയവ ഉപേക്ഷിച്ചാൽ ബലി നിർബന്ധമാണ്.

8. മുക്താബ് പതിനൊന്നിനും പന്ത്രണ്ടിനും ഏറിത്ത ശേഷം മൊൾക്ക് ഏറ് അവസാനിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

ചില സുപ്രധാന നിർദ്ദേശങ്ങൾ :

1. ഹജ്ജ് അല്ലാഹുവിന് നിഷ്ക്കളങ്കമാക്കുക. "അല്ലാഹുവേ, ഈ ഹജ്ജിനെ ലോക മാനുഷോ, പ്രശസ്തിയോ ആഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഹജ്ജാക്കരുതേ. ഇതിനെ സ്വീകാര്യമായതാക്കണമേ" എന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുക.
2. നല്ല ആളുകളുമായി സഹവസിക്കുക. അവരുമായി സഹകരിക്കുക. കൂട്ടുകാരന്റെ ഉപദ്രവത്തെ ക്ഷമിക്കുക.
3. പുകവലിക്കുകയോ അതു വാങ്ങുകയോ അരുത് അത് നിഷിദ്ധമാണ്. ശരീരത്തിനും സമ്പത്തിനും സുഹൃത്തിനും അത് നാശം വരുത്തും. അല്ലാഹുവിനോടുള്ള ധിക്കാരം കൂടിയാണത്.
4. നമസ്കാരത്തിനായി ഒരുങ്ങുമ്പോൾ മിസ്വാബ് ചെയ്യുക. സംസാരിക്കുകയും കാര്യങ്ങളുടെയും കൂടെ മിസ്വാബും സമ്മാനമായി നൽകുക. അതിന്റെ ദശപ്രകാരം കുറിക്കുന്ന ചില നബി വചനങ്ങളുണ്ട്.
5. സ്ത്രീകളെ സ്പർശിക്കുകയോ അവരെ നോക്കുകയോ ചെയ്യരുത്. താങ്കളുടെ ബന്ധുക്കളായ സ്ത്രീകളെ അന്യ പുരുഷന്മാരിൽ നിന്ന് മാറ്റി നിറുത്തുക.
6. നമസ്കരിക്കുന്നവരുടെ ചുമലുകൾ താണ്ടിക്കടക്കരുത്. അത് ഉപദ്രവകരമാണ്. സൗകര്യ പ്രദമായ ഏറ്റവും അടുത്ത സ്ഥലത്ത് ഇരിക്കുക.
7. നമസ്കരിക്കുന്നവന്റെ മുമ്പിലൂടെ നടക്കുന്നത് കുറ്റകരമാണ്. അത് പൈശാചികമാണ്. ഹറമുകളിൽ ആണെങ്കിലും ശരീ. (പുസ്തകത്തിന്റെ ആദ്യഭാഗം കാണുക.)
8. നമസ്കാരത്തിൽ ശാന്തത പാലിക്കുക. എന്തെങ്കിലും (ചുമർ, ഒരാളുടെ പിന്നിൽ, ബാഗ് തുടങ്ങിയ) മറ്റു സ്വീകരിച്ച് നമസ്കരിക്കുക. ഇമാമിനെ പിന്തുടരുന്നവർക്ക് ഇമാമിന്റെ മറു തന്നെ മതി.
9. തവാഹ്, സഅ്ദ്, കല്ലേറ്റ്, ഹജുൽ അസ്വദ് ചുംബനം തുടങ്ങിയ വേളകളിൽ സമീപത്തുള്ളവരോട് സൗമ്യമായി പെരുമാറുക. അത് ആജ്ഞാപിക്കപ്പെട്ട കാര്യമാണ്.
10. അല്ലാഹുവിനോടുള്ള പ്രാർത്ഥിക്കരുത്, മരിച്ചവരോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത് ശരിയല്ല. (ബഹുദൈവ വിശ്വാസത്തിൽ പെട്ടതാണ്) അത് ഹജ്ജിനെയും സന്തോഷത്തെയും പാഴാക്കും.

9. "ഔഷധ വിരുദ്ധങ്ങളെ ഒരു ചെടിയുടെ കൊമ്പുകളാണ്" അറബികൾ മിസ്വാബായി ഉപയോഗിക്കുന്നത്. അതവർ സമ്മാനമായി നൽകാറുണ്ട്. നമസ്കാരത്തിനു പുറപ്പെടുമ്പോൾ നന്മ ശുചീകരണം നബിചെയ്യണം.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

لَيْنَ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ (الزمر: ٦٥)

"നീ (അല്ലാഹുവിൽ) പങ്കു ചേർത്താൽ നീന്റെ പ്രവർത്തനം നശിച്ചുപോകും. നീ നഷ്ടക്കാരരിൽ പെട്ടു പോകുകയും ചെയ്യും." (ഖി.ഖ. 39: 65)

മസ്ജിദുന്നബവിയിൽ പാലിക്കേണ്ട മര്യാദകൾ:

1. പള്ളിയിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ വലതു കാൽ ആദ്യം എടുത്തുവെക്കുക.

بِسْمِ اللَّهِ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ اللَّهُمَّ اقْبَلْ إِلَيَّ أَيُّهَا أَبَا بَرَكَةَ
"അല്ലാഹുവിന്റെ നാമത്തിൽ, അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനിൽ സലാമാനും ഉണ്ടാവട്ടെ, അല്ലാഹുവെ നീന്റെ അനുഗ്രഹത്തിന്റെ കവാടങ്ങൾ നീ ഞങ്ങൾക്ക് തുറക്കേണമേ"

2. ഞെട്ടു റക്അത്ത് തഹിയ്യത്ത് നമസ്കരിക്കുക. നബി(സ)യുടെ ഖബറിൽ പോയി സലാം പറയുക. സലാമിന്റെ രൂപം ഇപ്രകാരമാണ്.

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا بَكْرٍ ، السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا عُمَرُ

ഭൂത ചെറുപ്പങ്ങൾ ചിബ്ലയുടെ ഭാഗത്തേക്ക് തിരിയുക. നബി(സ) യുടെ വാക്കുകൾ ഓർക്കുക. "നീ പ്രാർത്ഥിക്കുമ്പോൾ അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കുക. നീ സഹായമർത്ഥിക്കുമ്പോൾ അല്ലാഹുവോട് ചോദിക്കുക" (തിർമിദി)

3. റസൂൽ(സ) യുടെ പള്ളി സന്ദർശിക്കുന്നതും അദ്ദേഹത്തിന് സലാം പറയുന്നതും ഉത്തമമായ കാര്യമാണ്. അത് എപ്പോഴുമാവാം. അതിന് കൃത്യസമയമില്ല. എന്നാൽ ഹജ്ജ് സ്വീകാര്യമാവാൻ അതിന്റെ ആവശ്യമില്ല.

4. അവിടത്തെ ജനങ്ങൾ ചുരുൾ തുടങ്ങിയവ സ്പർശിക്കുകയോ ചുംബിക്കുകയോ അരുന്ത്. അത് അനാചാരമാണ്.

5. പള്ളിയിൽ നിന്ന് പുറത്തുപോകുമ്പോൾ പിന്നോട്ട് നടക്കുന്നത് അനാചാരമാണ്. അതിന് തെളിവില്ല.

6. നബി(സ)യുടെ പേരിൽ സലാത്തുകൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുക. നബി(സ) പറയുന്നു: "എനിക്കു വേണ്ടി ഒരു സലാത്ത് ചൊല്ലുന്നവൻ (നരകവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവൻ) അല്ലാഹു പത്തു നരകങ്ങൾ ചെയ്യും." (മുസ്ലിം)

7. ബഖീഇലെയും ഉഹ്ദ് രക്തസാക്ഷികളുടെയും ഖബറുകളും സന്ദർശിക്കാവുന്നതാണ്. ഏഴ് പള്ളികൾ സന്ദർശിക്കുന്നതിന് തെളിവുകളില്ല.

8. മസ്ജിദുന്നബവി സന്ദർശിക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെയാവണം മദീനയിലേക്ക്

പോകുന്നത്. അവിടെ എങ്ങിയ ശേഷം നബി(സ)ക്ക് സലാം പറയുക. നബിയുടെ പള്ളിയിൽ ഒരു പ്രാവശ്യം നമസ്ക്കരിക്കുന്നത് മറ്റു പള്ളികളിൽ ആയിരം നമസ്ക്കരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാണ്. പിന്നീട് "ഖുബ്ബ" യിലെ പള്ളിയിൽ പോവുക. നബി(സ) പറഞ്ഞു: "അൻററ വീട്ടിൽ തിന്ന് ശ്യാപികൾക്കും നടത്തി നമസ്ക്കാരം മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചു "ഖുബ്ബ"യിലേക്ക് പോയവന് സമ്പൂർണ്ണമായ ഒരു ഉറയുടെ പ്രതിഫലമുണ്ട്" (അഹ്മദ്)

മുജ്തഹിദ്യകളും ഹദീസും:

നല്ല ഇരച്ചുകൾ (അല്ലാഹു അവരെ അനുഗ്രഹിക്കട്ടെ) നങ്ങൾക്കു ലഭ്യമായ നബി വചനങ്ങളെ ആധാരമാക്കി ഗവേഷണം നടത്തി ധാരാളം കാര്യങ്ങളിൽ അവർ വ്യത്യസ്ത അഭിപ്രായങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഒരാൾക്ക് ലഭ്യമായ ഹദീസുകൾ മറ്റൊരാൾക്ക് കിട്ടാതിരുന്നതു മൂലമാണ് ഇങ്ങിനെ സംഭവിച്ചത്. ഹദീസുകൾ അന്ന് വ്യാപകമായി പ്രചരിച്ചിരുന്നില്ല. ഹദീസ് മനഃപാഠമാക്കിയവരുകളെ ഹിജാസ്, സിറിയ, ഇറാക്ക്, ഇറാഖിപ്പൽ തുടങ്ങിയ വിവിധ ശാഖകളിൽ കഴിഞ്ഞു കൂടുകയായിരുന്നു. യാത്രാ സൗകര്യങ്ങൾ അന്ന് വിരളവും ദുഷ്കരവുമായിരുന്നു. ഇതാം ശാഫി(റ)ക്ക് ഇറാക്കിൽ തിന്ന് ഇറാഖിപ്പതിലേക്ക് പോയപ്പോൾ അതുവരെയും ലഭിക്കാതിരുന്ന ധാരാളം ഹദീസുകൾ ലഭിച്ചതായി നമുക്കു കാണാം. അതിനാൽ അദ്ദേഹം തന്റെ പഴയ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കാൻ തയ്യാറായി.

സ്ത്രീകളെ സ്വർശിപ്പാൽ വൃശ്ച മൂറിയിലേക്ക് ശാഫി(റ) പറയുന്നു. അബു ഹതീഫ(റ) അതംഗീകരിക്കുന്നില്ല. സത്യം പരസ്പര ഭിന്നങ്ങളാവാൻ സാധ്യതയില്ല. സ്ത്രീയെ സ്വർശിക്കുന്നതിനാൽ വൃശ്ച മൂറിയിലേക്കും മൂറിയിലേക്കും കൂടി ചെല്ലേണ്ടതല്ല. അപ്പോൾ മുർത്തുതിലേക്കും പ്രവാചകനിലേക്കും മടങ്ങൽ നിർബന്ധമായി അല്ലാഹു പറയുന്നു:

قُلْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا (النساء : 59)

"നിങ്ങൾക്കിടയിൽ ഏതെങ്കിലും കാര്യത്തിൽ ഭിന്നിപ്പുണ്ടാവുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങൾ അത് അല്ലാഹുവിനെയും റസൂലിനെയും മടക്കുക. നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെയും അന്ത്യദിനത്തിനെയും വിശ്വസിക്കുന്നുവെങ്കിൽ അതാണ് ഉത്തമം. അതുതന്നെയാണ് നല്ല പര്യവസാനമുള്ളത്. (വിഖ്യാ, 4:59)

മറ്റൊരിക്കൽ പറയുന്നു:

إِنِّي أَنزِلُ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ (الأعراف : 3)

"നിങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ തിന്ന് നിങ്ങൾക്കായി അവതരിപ്പിക്കപ്പെട്ടത് നിങ്ങൾ പിന്തുടരുക. അവനു പുറമെ മറ്റു രക്ഷാധികാരികളെ നിങ്ങൾ പിൻപറ്റരുത്. വളരെ കുറച്ച് മാത്രമേ നിങ്ങൾ ആലോചിച്ചു നേസ്സിലാക്കുന്നുള്ളൂ." (വിഖ്യാ, 7: 3)

തെൻ മദ്ഹബിനോട് വിരോധിക്കുന്നു എന്ന കാരണത്താൽ പ്രബലമായ നബിവചനത്തെ തള്ളിക്കളയാൻ ഒരു മുസ്ലിമിനും അനുവാദമില്ല. സഹിഹായ ഹദീസുകൾ (പ്രബലമായ നബിവചനങ്ങൾ) സ്വീകരിക്കണമെന്നും അതിനു വിരുദ്ധമായ അഭിപ്രായം തള്ളിക്കളയണമെന്നും എല്ലാ ഇമാമുകളും ഏകോപിച്ചു പ്രസ്താവിച്ചതാണ്.

ഇമാമുകൾ പറയുന്നു:

ഇമാമുകൾ ഹദീസിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങൾ പരിശോധിച്ചാൽ അവർ ഒരിക്കലും കുറ്റക്കാരായിരുന്നില്ലെന്ന് തന്ത്രിലാക്കാവുന്നതാണ്. അവരുടെ അനുചരർക്ക് സത്യം വെളിപ്പെടുത്താൻ അവ പര്യാപ്തങ്ങളാണ്.

ഇമാം അബൂഹനീഫ (റ), എല്ലാവരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജ്ഞാനത്തോട് കടപ്പെട്ടവരാണ്. അദ്ദേഹം പറയുന്നു:

1. നാം എവിടെ നിന്ന് നമ്മുടെ അഭിപ്രായം കണ്ടെത്തിയെന്ന് ഗ്രഹിക്കാതെ ഒരാളും നമ്മുടെ വീക്ഷണം സ്വീകരിക്കാവരുത്.

2. എന്റെ തെളിവുകൾ ഗ്രഹിക്കാത്തവർ എന്റെ വാക്കിനെ അവലംബമാക്കി ഫത്വ (മതവിധി) നൽകുന്നത് നിഷിദ്ധമാണ്. ഞങ്ങൾ മനുഷ്യരാണ്. ഇന്നൊരു അഭിപ്രായം പറയാം, നാളെ അത് മാറ്റിപ്പറഞ്ഞേക്കാം.

3. അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിനും നബിവചനത്തിനും വിരുദ്ധമായ ഒരഭിപ്രായം ഞാൻ പറഞ്ഞാൽ എന്റെ വാക്ക് തള്ളിക്കളയുക.

4. ഇബ്നു ആബിദിൻ(റ) പറയുന്നു: "ഹദീസ് പ്രബലമാണെന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടാൽ അതനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കണം. അത് മദ്ഹബിന് വിരുദ്ധമാണെങ്കിലും ശരി. അതായിരിക്കും അല്ലാഹുവിന്റെ മദ്ഹബ്. ഹദീസനുസരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നത് മുലം റോൾ പറന്നിറങ്ങാത്തവണ്ണിച്ച് ഹദീസ് സ്ഥിരപ്പെട്ടാൽ അതാണെന്റെ മദ്ഹബ്" എന്ന് ഇമാം അബൂഹനീഫ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മദ്ഹബ് മുന്നൂറു: യിഖ്വ ഇമാം മാലിക് പറയുന്നു:

1. തെറ്റും ശരിയും ബാധിക്കുന്ന ഒരു മനുഷ്യൻ മാത്രമാണ് ഞാൻ. എന്റെ വീക്ഷണത്തെ നിങ്ങൾ പരിശോധിക്കുക. അവയിൽ ചുരുക്കത്തോടും പ്രവാചകചര്യയോടും യോജിക്കുന്നവ സ്വീകരിക്കുക. വിരോധിക്കുന്നവ ഉപേക്ഷിക്കുക.

2. നബി(സ)യുടെ ശേഷമുള്ള ഏതൊരാളുടെയും വചനങ്ങളിൽ സ്വീകരിക്കപ്പെടേണ്ടതും ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതും ഉണ്ടാവുന്നതിൽക്കീഴ്.

ഇമാം ശാഫി(റ) പറയുന്നു:

1. നബി(സ)യുടെ ചര്യകളിൽ ചിലത് കിട്ടാതെ പോവാത്തതൊക്കെയും ഉണ്ടാവില്ല. അതിനാൽ ഞാനെത്ര വ്യക്തമായി പ്രസ്താവിക്കുകയും പ്രായാനും കലിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നാലും അതിനു വിരുദ്ധമായ നബിവചനം ലഭ്യമായാൽ നബിചര്യയാണ് സ്വീകാര്യം. അതു തന്നെയാണ് എന്റെയും വചനം.

2. നബി(സ)യുടെ ചര്യ ബോധ്യമായവയ്ക്ക് ആദ്യ പരഞ്ഞാലും അത് ഉപപക്ഷിക്കാവതല്ല എന്നതിൽ മുസ്‌ലിംകൾ ഏകോപിച്ചിരിക്കുന്നു.

3. എന്റെ കൃതിയിൽ നബിചര്യക്ക് വിരുദ്ധമായത് കണ്ടാൽ റസൂൽ(സ)യുടെ വചനം നിങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുക. അതായിരിക്കും എന്റെയും വാക്ക്.

4. ഹദീസ് പ്രബലമായാൽ അതാണെന്റെ മർഹബ്.

5. ഇമാം അഹ്മദ് ബിൻ ഹമ്പൽ(റ)യോട് ഒരിക്കൽ ഇമാം ശാഫി(റ) പറഞ്ഞു: ഹദീസുകളെയും അതിന്റെ നിവേദകരെയും സംബന്ധിച്ച് നിങ്ങൾക്ക് എന്തൊക്കെ ജ്ഞാനമുണ്ട്. അതിനാൽ സ്വീകാര്യമായോഗ്യമായ ഹദീസ് കണ്ടെത്തിയാൽ എന്ന അറിയിക്കുക. എനിക്ക് അതിനെ പിന്തുടരാമല്ലോ.

6. എന്തൊരു പ്രശ്നത്തിലും ഞാൻ പറഞ്ഞതിനു വിരുദ്ധമായ നബിവചനം ഹദീസ് പണ്ഡിതരുടെയടക്കം സ്മിതപ്പെട്ടവെങ്കിൽ എന്റെ വീക്ഷണത്തിൽ നിന്ന് ഞാൻ ജീവിത കാലത്തും മരണ ശേഷവും മടങ്ങുന്നതാണ്.

ഇമാം അഹ്മദ് ബിൻ ഹമ്പൽ(റ) പറയുന്നു:

1. നീ എന്നെ തഖ്ലീദ് ചെയ്യരുത്. മാലിക്കിനെയും ശാഫിഇനെയും മൗലിയെയും അനുകരിക്കരുത്. അവർ കരസ്ഥമാക്കിയിടത്ത് നിന്ന് നീയും എടുത്തു കൊൾക. (ഗ്രഹിക്കുകയും പാിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർക്കെന്നീ നിർദ്ദേശം)

2. റസൂൽ (സ)യുടെ ഹദീസ് തള്ളിയവൻ നാശത്തിന്റെ വക്കിലാണ്.

ഖദ്റിലുള്ള വിശ്വാസം

ഇസ്‌ലാമിക വിശ്വാസങ്ങളുടെ ആറാമത്തെ സ്തംഭമാണ് നന്മ-തിന്മകൾ നിർണ്ണയിക്കപ്പെടാതെത്തന്നെ ഇമാം നവവി അതിനെ വിശദീകരിച്ചുകൊണ്ട് തന്റെ "നാല്പതു ഹദീസുകൾ" എന്ന കൃതിയിൽ കുറിക്കുന്നു.

"അല്ലാഹു എല്ലാ കാര്യങ്ങളും കണക്കാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അവ സംഭവിക്കുന്ന സമയവും സമയവും അല്ലാഹു നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുണ്ട്. തദനുസാരം അവ സംഭവിക്കുകതന്നെ ചെയ്യും"

ഖദ്റിലുള്ള വിശ്വാസത്തിന്റെ ഇനങ്ങൾ:-

1. ജ്ഞാനത്തിലുള്ള വിധിനിർണ്ണയം: മനുഷ്യൻ പ്രവർത്തിക്കാനിരിക്കുന്ന എല്ലാ നന്മ തിന്മകളും, പുണ്യ-പാപങ്ങളും അവരെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനു

മുമ്പുതന്നെ അല്ലാഹുവിന് അറിയാം. അവരിലെ സാർഗ്ഗ-നരക വാസികളെ അവന്നറിയാം. അവരെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ അവർക്ക് തങ്ങളുടെ പ്രവർത്തന ഫലമായി ലഭ്യമാവുന്ന ശിക്ഷയും പ്രതിഫലവും അവൻ മുമ്പാകെ വെച്ചിട്ടുണ്ട്. അത്തവർ കണക്കാക്കി എഴുതി വെച്ചിട്ടുണ്ട്. അവന്റെ ജ്ഞാന രേഖകൾക്ക് അനുസൃതമായി മാത്രമേ മനുഷ്യ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉണ്ടാവുകയുള്ളൂ. (ഇബ്നു നജ്ദ് "കിതാബു ഓമിഇൽ ഉലുമി വശീഹിക്കം)

2. ദിവ്യ ലിഖിത (ലൗഹിൽ കഹഫ്) ത്തിലെ വിധിനിർണ്ണയം:
അബദുററ്മാൻ ഇബ്നു സൽമാനിൻ നീന് നിവേദനം അല്ലാഹു വിധിച്ചതല്ലാം, ഖുർആനും അതിന് മുമ്പും പിമ്പുമുള്ളതും എല്ലാം - ഉന്നത ലോകത്തെ - ദിവ്യലിഖിതത്തിലുണ്ട് തീർച്ച (അഹ്മദി ഇബ്നു കഫീർ 4/497)

3. ഗർഭാശയത്തിലെ നിർണ്ണയം: നബി(സ) പറയുന്നു:
"..... പിന്നീട് ഒരു മലക്ക് നിയോഗിക്കപ്പെടും. അയാൾ ശിശുവിന് ആത്മാവ് നൽകും. നാലു കാഴ്ചകൾ എഴുതാൻ അയാൾ ആജ്ഞാപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കും. ഭക്ഷണം, ആയുസ്സ്, കർമ്മം, ഭാഗ്യവാനോ ദാർശാശ്വവാനോ എന്തിനയാണവ (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

4. സമയ നിർണ്ണയം: നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടവയെ നിശ്ചിത സമയത്ത് സംഭവിപ്പിക്കലാണത്. നര-തിരകളെ അല്ലാഹു സൃഷ്ടിച്ചു. മനുഷ്യനെ അവ ബാധിക്കുന്ന സമയവും അവൻ നിശ്ചയിച്ചു. (നവവിയുടെ നാലപത് ഫദീസു വിശദീകരണം)

ഖദ്റിലുള്ള വിശ്വാസത്തിന്റെ സർഫലങ്ങൾ:-

1. തൃപ്തി വിശ്വാസ ദാർശ്വത്യ പകര ലബ്ധി

അല്ലാഹു പറയുന്നു: (التائب) مِمَّنْ مُبْتَلًى "അല്ലാഹുവിന്റെ അനുജത്തി പ്രകാരമല്ലാതെ യാതൊരു വിധത്തും ബാധിച്ചിട്ടില്ല" (വി.ഖു. 64: 11)

ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ) ഈ വചനത്തെ വിശദീകരിക്കുന്നു: 'അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിയാലും നിർണ്ണയത്താലും ആജ്ഞയാലും സംഭവിക്കുന്നു'.

അല്ലാഹു പറയുന്നു: (التائب) مِمَّنْ يُزَكِّيهِ اللَّهُ وَلَهُ "അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിച്ചവന്റെ ഹൃദയത്തെ അവൻ സന്തോഷത്തോടെയാക്കും" (വി.ഖു. 64: 11)

ഇബ്നു കഫീർ (റ) ഇതിനെ വിശദീകരിക്കുന്നു.
"ആപത്തു ബാധിച്ചവർ അത് അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിയാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കി സഹനം അവലംബിക്കുന്നു. പ്രതിഫലം കാക്കിച്ച് കൊണ്ട് ദൈവ വിധിക്ക് മനസ്സാ കീഴ്പ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. അപ്പോൾ അവന്റെ മനസ്സിന് അല്ലാഹു മാർഗ്ഗ ദർശനമേകും. അവന്റെ ഭൗതിക നഷ്ടത്തിന് പകരമായി ഹൃദയത്തിന് സന്തോഷവും ദൃഢവിശ്വാസവും നൽകും. അവന് നഷ്ടമായതോ അതിലും ഉത്തമമായതോ അവന് പകരം നൽകി എന്നും വരാം. ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ)

പറയുന്നു: അവന്റെ ഹൃദയത്തെ ദുഃഖവിശ്വാസത്തിലേക്ക് നയിക്കും. തനിക്കു ബാധിച്ചത് മാനിപ്പോകുമായിരുന്നില്ലെന്നും തനിക്കു ബാധിക്കാത്തത് തന്നെ പിടികൂടിയായിരുന്നില്ലെന്നും അപ്പോഴവൻ ബോധ്യമാകും. അൽഖമ്(റ) പറഞ്ഞു: ആപത്തു സംഭവിക്കുമ്പോൾ അത് അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നാണെന്നയാൾ മനസ്സിലാക്കുന്നതാണ്.

2. പാപശോചനം

നബി(സ) പറഞ്ഞു: ഒരു സത്യവിശ്വാസിയെ വിഷമം, ക്ഷീണം, രോഗം, ദുഃഖം എന്നെല്ല, ഒരു മാനസിക വിഷമം പോലും ബാധിക്കുമ്പോൾ തത്ഫലമായി അല്ലാഹു അവന്റെ പാപങ്ങൾ പൊറുക്കാതിരിക്കില്ല. (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

3. മറ്റൊരു പ്രതിഫലം:

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَيُبَشِّرُ الصَّابِرِينَ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ . أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَآلِهِمْ هُمْ الْمُهْتَدُونَ (البقرة : 156 ، 157)

"സഹനശീലർക്ക് സന്തോഷ വാർത്തയായിരിക്കുക. തങ്ങൾക്ക് വല്ല ആപത്തും ബാധിച്ചാൽ അവർ പറയുന്നത് "അങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ അധീനത്തിലാണ്. അവർക്കുവേണ്ടിതന്നെ മടങ്ങുന്നവരുമാണ്" എന്നായിരിക്കും. അവർക്കുവേണ്ടി അങ്ങനെയൊരു ക്ഷമയാർക്കും നിന്ന് അനുഗ്രഹങ്ങളും കാരുണ്യവും ലഭിക്കുന്നത്. അവർക്കു സന്തോഷം പ്രാപിച്ചവർ." (വി.ഖു. 2: 155 - 157)

4. മാനസിക ഐശ്വര്യം-

നബി(സ) പറഞ്ഞു: "അല്ലാഹു നിനക്ക് നൽകിയതിൽ തൃപ്തിപ്പെടുക. നിങ്ങളിൽ ഏറ്റവും വലിയ ഐശ്വര്യവാനാവും. (അഹ്മദ്, തിർമിദി)

നബി(സ) പറഞ്ഞു: ധാരാളം വിഭവങ്ങളുണ്ടാവുന്നതല്ല ഐശ്വര്യം. പ്രത്യേക മാനം സംതൃപ്തിയാണ് ഐശ്വര്യം (ബുഖാരി, മുസ്ലിം) ധാരാളം സമ്പത്ത് അധീനമാക്കിയ പലരും അതിൽ സംതൃപ്തരല്ലെന്ന് കാണാവുന്നതാണ്. അങ്ങനെ അവർ ദർശനസഭയിൽ കഴിയുന്നു. എന്നാൽ ധനം കുറവാണെങ്കിലും അല്ലാഹു നൽകിയതിൽ തൃപ്തിപ്പെട്ട് അധ്വാനിക്കുന്നവരെ മനസംതൃപ്തരായി കാണപ്പെടുന്നു.

5. അജിയാറ്റാദവും ദുഃഖവും ഇല്ലാതാക്കുന്നു:

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَمَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ، لِكَيْ لَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ (الحديد : 22 ، 23)

"ഒക്ടീയിലോ നിങ്ങളുടെ ദേഹങ്ങളിൽ അന്നത്തോ യാദന്തോപത്തോ ബാധിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. അതിനെ നാം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ ഒരു രേഖയിൽ ഉൾപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞതായിട്ടുണ്ടാകാം. അത് അല്ലാഹുവിന്റെ മേൽ എഴുപ്പുകാകുന്നു. (ഇങ്ങനെ നാം ചെയ്തത്) നിങ്ങൾക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ടതിന്റെ പേരിൽ നിങ്ങൾ ദുഃഖിക്കാതിരിക്കാനും, നിങ്ങൾക്ക് അവർ നൽകിയതിന്റെ പേരിൽ നിങ്ങൾ പുളകം കൊള്ളാതിരിക്കാനും വേണ്ടിയാണ്. അല്ലാഹു ഏതൊരു അഹങ്കാരിയെയും ദുരഭിമാനിയെയും ഇച്ഛിക്കുകയല്ല." (വിഖ്യാ. 57: 22, 23)

ഇബ്നു കഥീർ പറയുന്നു: അല്ലാഹു നൽകിയ അനുഗ്രഹത്താൽ നിങ്ങൾ ജനങ്ങളോട് ദുരഭിമാനം കാണിക്കരുത്. അത് നിങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം ബലമല്ല ലഭിച്ചിരിക്കുന്നത്. അല്ലാഹു നിർണ്ണയിച്ചതും അവർ നൽകിയതുമാണത്. ദൈവികാനുഗ്രഹങ്ങളെ നിങ്ങൾ അഹങ്കാരത്തിനും ദുരഭിമാനത്തിനുമുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളാക്കരുത്. ഇകർരിഹ് (റ) പറയുന്നു: ആഹ്ളാദിക്കുകയും, ദുഃഖിക്കുകയും ചെയ്യാത്ത ആദ്യദിനമാവില്ല. നിങ്ങൾ സദാശാസിക്കൽ കൃതജ്ഞതയും ദുഃഖത്തെ സഹനവുമൊക്കുക.

6. ധീരതയും ആവേശവുമുണ്ടാക്കുന്നു:- ഖദറിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവർ യിസ്രായീലിലും, അല്ലാഹുവെ മാത്രമേ അവർ ഭയപ്പെടുകയുള്ളൂ. ആയുസ്സ് നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടതാണെന്നും, തനിക്കു ലഭിക്കാതെ പോയത് അർഹിച്ചതല്ലാത്തതല്ലെങ്കിലും, തന്നെ ബാധിച്ചത് തീണ്ടിപ്പോകുമായിരുന്നില്ലെന്നും അവർ മനസ്സിലാക്കുന്നു. സഹനത്തിലാണ് വിജയമെന്നും, വിപരീതമായി ശേഷം മോചനവും പ്രയാസത്തിനു ശേഷം എളുപ്പവും ഉണ്ടെന്നും അവർ ഉറപ്പിക്കുന്നു.

7. കരുഷ്ടാപദവൃത്തിൽ നിന്നുള്ള നിർമ്മുക്തിയും:

തബീ(സ) പറഞ്ഞു: അവിതുക, മനുഷ്യരെല്ലാവരുംകൂടി നിറക്കൊരു ഉപകാരം ചെയ്യാൻ തീരുമാനിച്ചാൽ അല്ലാഹു നിഷ്പയിച്ചതല്ലാത്ത ഒരു പ്രയോജനവും ചെയ്യാൻ അവർക്ക് സാധ്യമല്ല. നിന്നെ ഉപദ്രവിക്കാൻ അവരെല്ലാം തീരുമാനിച്ചാൽ അല്ലാഹു രേഖപ്പെടുത്തിയതല്ലാത്ത ഒരു ഉപദ്രവവും ചെയ്യാനും അവർക്ക് കഴിയുന്നതല്ല. പേനകൾ ഉയർത്തപ്പെട്ടിട്ട്, രേഖകൾ സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ട്, (എല്ലാം വിധിക്കപ്പെട്ടിട്ട് കഴിഞ്ഞതന്തർബ്ബം)

8. ഭാണത്തോ ഇല്ലാത്തവകൾ:

അബി(റ) ഒരു കവിതാ ശകലത്തിൽ പറയുന്നു: ഏതൊരു നാളിലെ ഭൃത്യവിൽ നിന്ന് ഞാൻ ഓടിയെളിക്കും? ഭൃത്യ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടതല്ലാത്തതിൽ നിന്നോ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടാൽ ദിനത്തിൽ നിന്നോ മരണം നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടാൽ ദിവസം ഞാൻ ഭയപ്പെടേണ്ടതില്ല. നിർണ്ണയിത നാളിലോ, ഭയത്തോ കൊണ്ട് പ്രയാസനവരില്ല!

9. നഷ്ടപ്പെട്ടതിൽ മോചിപ്പാത്തവകൾ:

തബീ(സ) പറഞ്ഞു: "ആരോശ്യവാനായ വിശ്വാസിയായൊരാളെങ്കിൽ, ബലഹീനനായ വിശ്വാസിയെക്കാൾ അല്ലാഹു അവനെ ഇച്ഛിക്കൂയും. എല്ലാവരിലും നന്മയുണ്ട്. പ്രയോജനപ്രദമായ കാര്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കാൻ ഉത്സാഹിക്കുക."

അല്ലാഹുവിനോട് സഹായക്കർമ്മിക്കുക. മുക്താബനാമയ്ക്ക് നിനക്ക് എന്തെങ്കിലും ആപത്തു ബാധിച്ചാൽ അതിനെ ചെയ്തിടുന്നവെങ്കിൽ അതു വഴിക്കായിരുന്നു എന്ന് നീ വേവലാതിപ്പെടരുത്. അല്ലാഹു വിധിച്ചതാണിതെന്ന് നീ പറയുക. അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചത് അവൻ ചെയ്യും. കാരണം "അങ്ങിനെ ചെയ്തിടുന്നവെങ്കിൽ എന്ന വേവലാതി പശാചിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിന് നാശി കുറിക്കലാണ്." (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

10. അല്ലാഹു തിരഞ്ഞെടുത്തതിനെ നന്മ

ഉദാഹരണമായി ഒരു മുസ്ലിമിന്റെ കൈയ്യിനു മുറിവുവാൽ അവൻ അല്ലാഹുവെ സ്തുതിക്കട്ടെ. അവന്റെ കൈയെപ്പോട്ടായിട്ടില്ലല്ലോ എന്നതിനാൽ. അതു സംഭവിച്ചാലും അവൻ അല്ലാഹുവെ സ്തുതിക്കാനർഹനാണ്. അവന്റെ കയ്യോ മുതുകെപ്പോ മുറിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിൽ കൂടുതൽ അപകടമാകുമായിരുന്നില്ല ! ?

ഒരു സംഭവം: ഒരു കച്ചവടക്കാരൻ വ്യാപാരാവശ്യങ്ങൾക്കായി വിമാനം കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ നമസ്കാരത്തിനായി ബാങ്കു വിളിച്ചു. അയാൾ നമസ്കരിച്ചു വന്നപ്പോഴേക്ക് വിമാനം പുറപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു. അതിൽ അയാൾ വളരെ ദുഃഖിതനായി. അദ്ദേഹം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആ വിമാനം കത്തിത്തകർന്നതായി അയാൾ കേട്ടു. അപ്പോഴയാൾ അല്ലാഹുവിന് കൃതജ്ഞതാ നിർഭരമായി സാഷ്ടാംഗം ചെയ്തുപോയി തന്റെ നമസ്കാരം കാരണം അയാൾ ആപത്തിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെട്ടല്ലോ. അല്ലാഹുവിന്റെ വചനം അയാൾ ഓർത്തു: "നിങ്ങൾ വെറുക്കുന്നത് നിങ്ങൾക്ക് ഗുണകരമായേക്കാം. നിങ്ങൾ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത് നിങ്ങൾക്ക് നാശകരമായേക്കാം. അല്ലാഹു അറിയുന്നു. നിങ്ങൾ അറിയുന്നില്ല." (വി. ലു. 2: 216)

ഖദർ ഒരു ന്യായീകരണമല്ല:-

അല്ലാഹുവിന്റെ നിശ്ചയമനുസരിച്ച് അവന്റെ അറിവോടും, ഉദ്ദേശത്തോടും കൂടിയാണ് നന്മ-തിന്മകൾ സംഭവിക്കുന്നത് വിശ്വസിക്കാൻ ഓരോ മുസ്ലിമും ബാധ്യസ്ഥനാണ്. എന്നാൽ മനുഷ്യൻ നന്മകളും തിന്മകളും പ്രവർത്തിക്കുന്നത് അവന്റെ അഭിപ്രായമനുസരിച്ചാണ്. അവയിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ ആജ്ഞയും നിരോധവും പരിഗണിക്കേണ്ടത് മനുഷ്യന്റെ ബാധ്യതയാണ്. അല്ലാഹുവിനെ ധിക്കരിക്കുകയും അനന്തരം "ഇത് അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിയാണ്" എന്നു പറയുകയും ചെയ്യാവതല്ല. അല്ലാഹു ദൂതന്മാരെ നിയോഗിക്കുകയും വേദഗ്രന്ഥങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് മനുഷ്യന് സൗഭാഗ്യ-ദൗർഭാഗ്യ ഓർത്തുങ്ങൾ വിവരിച്ചു കൊടുത്തു. മനുഷ്യന് ബുദ്ധിയും ചിന്തയും നൽകിയനുഗ്രഹിക്കുകയും സന്മാർഗ്ഗ-ദ്വർദ്വാരങ്ങൾ അറിയിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു.

അല്ലാഹു പറയുന്നു: (3: 46) وَإِنَّمَا كُنَّا لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلَّذِى يُرِى ٱلنَّاسَ ٱلْآيَٰتِ ٱلْبَٰرِئَةِ
"നാം അവൻ വഴികാണിച്ചുകൊടുത്തിരിക്കുന്നു. എന്നിട്ട് ഒന്നുകിൽ അവൻ നന്മയുള്ളവനാകുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ നന്മകെട്ടവനാകുന്നു." (വി.ലു. 76: 3)

ഒരാൾ നമസ്കാരം ഉപേക്ഷിക്കുകയോ മദ്യപാനം നടത്തുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ അയാൾ ശിക്ഷാർഹനാവുന്നു. കാരണം അയാൾ അല്ലാഹുവിന്റെ കൽപനയെയും നിരോധനത്തെയും ലംഘിച്ചു. അയാൾ അല്ലാഹുവിനേക്കാൾ

വേദിച്ചു മടങ്ങുകയാണ് ചെയ്യേണ്ടത്. "ഖദ്ദർ" ആണെന്ന് പറഞ്ഞ് ന്യായീകരിക്കുകയല്ല. ആപത്തുകൾ ബാധിച്ചാൽ ഖദ്ദറാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കി അയാൾ സമാധാനിക്കണം.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

"ഭൂമിയിലോ നിങ്ങളുടെ ദേഹങ്ങളിൽ തന്നെയോ യാതൊരു ആപത്തും ബാധിക്കുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. അതിനെ നാം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ ഒരു ദേവയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി കഴിഞ്ഞതായിട്ടല്ലാതെ, നിർദ്ദയമായും അത് അല്ലാഹുവിന്റെ അൽ എല്ല്യുമാകുന്നു. (വിഖു, 57: 22)

വിശ്വാസത്തെയും ഇസ്‌ലാമിനെയും ദുർബ്ബലപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യങ്ങൾ

വ്യക്തിഗതമായ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്തവന്റെ വ്യസ്യ ദുർബ്ബലമാകുന്നു. അവൻ വീണ്ടും വ്യക്തി എടുക്കണം. അതുപോലെ വിശ്വാസത്തെ തകർക്കുന്ന ചില കാര്യങ്ങളുണ്ട്. അവ നാലു വിഭാഗങ്ങളാണ്.

വിഭാഗം 1

അല്ലാഹുവിന്റെ ആസ്തികൃതത്തെ നിന്ദേധിക്കുക. അല്ലെങ്കിൽ അതിൽ ആശ്വാസമുണ്ടാക്കുക. അവ നാലു വിധത്തിലാവാം.

1. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളെപ്പോലെ സ്രഷ്ടാവിന്റെ ആസ്തികൃതത്തെ നിന്ദേധിക്കുക. അവരുടെ വാദമനുസരിച്ച് "ദൈവമെന്നൊന്നില്ല. ജീവിതം ഒരു വസ്തുത മാത്രമാണ്." സൃഷ്ടിച്ചും പ്രവർത്തനങ്ങളും പ്രകൃതിയുടെയും യാദൃച്ഛികതയുടെയും ക്രിയകളായി അവർ കാണുന്നു. അവയുടെ സ്രഷ്ടാവിനെ അവർ വിസ്മരിക്കുന്നു.

അല്ലാഹു പറയുന്നു: (الزمر: ٦٢) وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ "അല്ലാഹു എല്ലാവസ്തുക്കളുടെയും സ്രഷ്ടാവാണ്. അവൻ എല്ലാ വസ്തുക്കളുടെമേലും കൈകാര്യം കർത്താവുമാകുന്നു. (വി. ഖു. 39: 62)

ഇവർ അറേബ്യയിലെ ബഹുദൈവാരാധകരെക്കാളും പിശാചിനെക്കാളും ധിക്കാരികളാണ്. അവരെല്ലാം തങ്ങൾക്ക് ഒരു സ്രഷ്ടാവുണ്ട് എന്ന് സമ്മതിച്ചിരുന്നു. ഖുർആൻ അത് ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

وَلَقَدْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ (الزخرف: ٨٧) "ആരാണ് അവരെ സൃഷ്ടിച്ചത് എന്ന് നീ അവരോട് ചോദിച്ചാൽ അവർ പറയും. അല്ലാഹു. നിശ്ചയം" (വി. ഖു. 43: 87)

പിശാചിന്റെ വാദം ഖുർആൻ ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

قَالَ إِنَّا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ (ص: ٧٦) "അവൻ (ഇബ്ലീസ്) പറഞ്ഞു: ഞാൻ അവനെ (ആദാമിനെ)ക്കാൾ ഉത്തമനാകുന്നു. എന്നെ നീ അഗ്നിയിൽനിന്ന് സൃഷ്ടിച്ചു. അവനെ നീ കളിമണ്ണിൽ നിന്നും സൃഷ്ടിച്ചു." (വിഖു. 38: 76)

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളും മറ്റും പറയുന്നപോലെ പദാർത്ഥത്തെ പ്രകൃതി സൃഷ്ടിച്ചു, അല്ലെങ്കിൽ യാദൃശ്ചികമായി അത്യുജ്വലമായി എന്ന് ഒരു മുസ്ലിം പറയുന്നതും അവിശ്വാസമാണ് (കുഫ്റാണ്).

2. ഫിർഅനനെപ്പോലെ താൻ സ്രഷ്ടാവാണെന്ന് വാദിക്കുക.

قَالَ اَنَا رَبُّكُمْ اَلْاَعْلٰى (النازعات ٢٤)
അവൻ വിളംബരം ചെയ്തു: "ഞാൻ നിങ്ങളുടെ അത്യുന്നതനായ രക്ഷിതാവുകുന്നു" (വി.ഖു. 79: 24)

3. രക്ഷിതാവിന്റെ ആസ്തികും സത്താക്കുന്നതോടൊപ്പം പ്രപഞ്ച കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്ന ഖുത്തബുകളും ഔലിയാക്കളും ഉണ്ടെന്ന് വാദിക്കുക. ഇവർ ഇസ്ലാമിനു മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന ബഹുദൈവാരാധകരെക്കൊല്ലും ദുഷിച്ചവരാണ്. കാരണം പ്രാപഞ്ചിക കാര്യങ്ങളെല്ലാം അല്ലാഹു മാത്രമാണ് നിയന്ത്രിക്കുന്നത് എന്നവർ അംഗീകരിച്ചിരുന്നു. ഖുർആൻ പറയുന്നു:

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ الْاَرْضِ اَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْاَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْمَاءَ فَمَسِيْقُولُونَ اَللهُ فَقُلْ اَفَلَا تَتَّقُونَ
يونس : ٣١

"പറയുക: ആകാശത്തുനിന്നും ഭൂമിയിൽനിന്നും നിങ്ങൾക്കെന്നും നൽകുന്നതാരാണ്? അതല്ലെങ്കിൽ കേൾവിയും കാഴ്ചകളും അധീനപ്പെടുത്തുന്നത് ആരാണ്? ജീവ നിലാത്തതിൽനിന്ന് ജീവനുള്ളതും, ജീവനുള്ളതിൽ നിന്നും ജീവനില്ലാത്തതും പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതും ആരാണ്? കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതാരാണ്? അവർ പറയും അല്ലാഹു എന്ന്. അപ്പോൾ പറയുക: എന്നെല്ലാം നിങ്ങൾ സ്വക്ഷമത പാലിക്കുന്നില്ലേ?" (വി.ഖു. 10: 31)

4. ചില സൂഫികളുടെ വാദം : അല്ലാഹു തന്റെ സൃഷ്ടികളിൽ അവതരിക്കുന്നു എന്നവർ പറയുന്നു. ഡമസ്കസിൽ മറവുചെയ്യപ്പെട്ട ഇബ്നു അറബി പറഞ്ഞു: "രക്ഷിതാവ് ദാസനാണ്. ദാസൻ രക്ഷിതാവുമാണ്. ആരാണ് കൽപിക്കപ്പെട്ടവൻ എന്നറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ !"

ഒരു യിക്കാരിയായ സൂഫി പറയുന്നു:
നായയും പനിയും നമ്മുടെ ദൈവം മാത്രമാണ്. ചർച്ചയിലെ പുരോഹിതൻ മാത്രമാണ് അല്ലാഹു.
ഹല്ലാജ് പറഞ്ഞു: "ഞാൻ അവനാണ് (അല്ലാഹുവാണ്). അവൻ ഞാനുമാണ്. അയാൾ വധശിക്ഷാർഹനാണെന്ന് പണ്ഡിതർ വിധിച്ചു. വധിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അവരുടെ വാദങ്ങളിൽ നിന്ന് ഏത്രയോ ഉണർന്നാണ് അല്ലാഹു.

വിഭാഗം 2 : ആരാധനയിലെ പങ്കു ചേർക്കൽ
ആരാധനയിൽ പങ്കുചേർക്കൽ ഈമാനിനെ ദുർബലപ്പെടുത്തുന്നു. ആരാധനക്കർഹനായവനെ തള്ളിക്കളയുന്നതും ഇതിൽ പെടുന്നു. അതിന്റെ വിവിധ ഇനങ്ങൾ.

1. സൂര്യൻ, ചന്ദ്രൻ, നക്ഷത്രങ്ങൾ, മരങ്ങൾ, പിശാച് തുടങ്ങിയ സൃഷ്ടികളെ ആരായിക്കുക. ഉപ കാരോപദ്രവങ്ങൾ അധിനമാക്കാത്ത അവയെ സൃഷ്ടിച്ച നാഥനെ ആരായിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുക.
അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ
الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ (فصلت: 37)

"അവന്റെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളിൽ പെട്ടതത്രെ രാവു, പകലും, സൂര്യനും, ചന്ദ്രനും. സൂര്യനോ ചന്ദ്രനോ നിങ്ങൾ പ്രണാമം ചെയ്യരുത്. അവയെ സൃഷ്ടിച്ചവനായ അല്ലാഹുവിന് മാത്രം നിങ്ങൾ പ്രണാമം ചെയ്യുക. നിങ്ങൾ അവനെയാണ് ആരായിക്കുന്നതെങ്കിൽ". (വിഖു, 41: 37)

2. അല്ലാഹുവെ ആരായിക്കുക. അതോടൊപ്പം ആമായനയിൽ സൃഷ്ടികളെ കൂടി പങ്കു ചേർക്കുന്നവരാണ് ഇവർ. വിഗ്രഹങ്ങൾ, ചുമനുകൾ എന്നിവ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്ന മൗലിയാക്കൾ പോലുള്ളവരെ ഇവർ ആരായിക്കുന്നു. ഇസ്ലാമിനു മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന ബഹുദൈവാരാധകർ ഇതാണ് ചെയ്തിരുന്നത്. അവർ അല്ലാഹുവെ ആരാധിച്ചിരുന്നു. പ്രതിസന്ധിയുണ്ടാവുമ്പോൾ അവനെ മാത്രം വിളിച്ചു തേടുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ദുരിതം നീങ്ങിപ്പോയി ക്ഷേമമാകുമ്പോൾ അല്ലാഹുവേതരരെ വിളിച്ചു തേടി.
ഖുർആൻ പറയുന്നു:

لَوْ اَنَّ رَكْبًا فِي الْفُلْكِ دَعَاَ اللّٰهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الْبَلَيْنَ لَمَا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ اِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ
(العنكبوت: 76)

"എന്നാൽ അവർ കപ്പലിൽ കയറിയാൽ കീഴ്വണക്കം അല്ലാഹുവിന് നിഷ്കളങ്കമാക്കിക്കൊണ്ട് അവനെ വിളിച്ചു പ്രാർത്ഥിക്കും. എന്നിട്ട് അവരെ അവൻ കരയിലേക്ക് രക്ഷപ്പെടുത്തിയപ്പോഴോ അവരോ (അവനോട്) പങ്കു ചേർക്കുന്നു". (വിഖു, 29: 76)

അവരെ അല്ലാഹു ബഹുദൈവ വിശ്വാസികളായി വിശേഷിപ്പിച്ചു, അവരാകട്ടെ കപ്പൽ മുങ്ങുമെന്ന് ഭയപ്പെടുമ്പോൾ അല്ലാഹുവെ മാത്രമാണ് വിളിച്ചു തേടിയിരുന്നത്. കാരണം അല്ലാഹു തങ്ങളെ രക്ഷപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ അവർ അല്ലാഹുവേതരരെ വിളിച്ചു തേടി.

3. ഇസ്ലാമിനു മുമ്പുള്ള അറബികളുടെ അവസ്ഥ അല്ലാഹു തുപ്തിപ്പെടുത്തി. അവർ സത്യനിഷേധികളാണെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചു. അവരോട് സമരം ചെയ്യാൻ തന്റെ പ്രവാചകനോട് ആജ്ഞാപിച്ചു. കാരണം ക്ഷേമകാലത്ത് അവർ അല്ലാഹു അല്ലാത്തവരോട് പ്രാർത്ഥിച്ചു. എന്നിട്ടും പ്രയാസ വേളയിൽ അവർ അല്ലാഹുവോട് നിഷ്കളങ്കമായി നടത്തിയ പ്രാർത്ഥന അവർ അംഗീകരിച്ചില്ല. അവരെ ബഹുദൈവ വിശ്വാസികൾ എന്നു തന്നെ വിളിച്ചു. അപ്പോൾ ഇന്നത്തെ ചില മുസ്ലിംകളുടെ സ്മിതി എന്ത്? അവർ വിഷമഘട്ടത്തിലും, ക്ഷേമകാലത്തും ഒരുപോലെ മൃതീയടത്ത മഹാത്മാക്കളോട് അഭയം തേടുന്നു. രോഗശമനം, ആഹാര ലബ്ധി, സന്താർഗ്ഗം തുടങ്ങിയ അല്ലാഹുവിനു മാത്രം സാധിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ അവരോട് ചോദിക്കുന്നു. മഹാത്മാക്കളെ സൃഷ്ടിച്ച

നാഥനെ അവർ വിസ്മയപ്പെടുത്തുന്നു. അല്ലാഹുവാന്റെ യഥാർത്ഥതയിൽ രോഗം ശരിപ്പെടുത്തുവാനും അന്നും തൽക്ഷണവാനും സന്താനീയത്തിലേക്കും തയ്യാറാക്കുവാനും ഉദ്ദേശ്യം യാതൊന്നും അധീനമാക്കുന്നില്ല. ഇല്ലാത്തവർ അങ്ങനെയോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത് അവർ കേൾക്കുകയല്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ فِطِيرٍ . إِنْ تَدْعُهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَبَرِّمُ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ (طاهر : 11)

“അവനു പുറമെ ആരോട് നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നുവോ അവർ ഒരു ഈശ്വരക്കാരാണെന്നോ പാടപോലും ഉണ്ടെപ്പോലുമില്ല. നിങ്ങൾ അവരോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്ന പക്ഷം അവർ നിങ്ങളുടെ പ്രാർത്ഥന കേൾക്കുകയല്ല. അവർ കേട്ടാലും നിങ്ങൾക്കവർ ഉത്തരം നൽകുന്നതല്ല. ചുരുക്കമായി നാളിൽ നിങ്ങൾ അവരെ പങ്കാളികളാക്കിയതിനെ അവർ നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്യും. സൂക്ഷ്മ ജ്ഞാനമുള്ളവനെ (അല്ലാഹുവെ)പ്പോലെ നിനക്കു് വിവരം താൻ ആരുമില്ല, (വിശ്വ. 35: 13, 14)

ഉദ്ദേശ്യം അങ്ങനെയോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത് കേൾക്കുന്നില്ലെന്ന് ഈ വചനം വ്യക്തമാക്കുന്നു. മാത്രമല്ല അവരെ വിളിച്ചു തേടുന്നത് കടുത്ത ശിക്ഷാഭയത്തോടും ഈ വചനം വിളിച്ചിരിക്കുന്നു.

ചിലർ പറയുന്നു : “മൗലിയാക്കളും പുണ്യവാളന്മാരും ഉപകാരമോ ഉപദ്രവമോ ചെയ്യുന്നുവെന്ന് ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. അവരെ അല്ലാഹുവിനോടടുക്കുന്ന ഉടയാളന്മാരും ശുപാർശകളാണെന്ന് ഞങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നത്. അവരോട് നൽകുന്നതു മറ്റൊരു ഇനമാണ്. ഇതേ വിശ്വാസം തന്നെയാണിത്. ഇസ്ലാമിനു മുമ്പുള്ള സഹസ്രാബ്ദ വിശ്വാസികൾക്കും ഉണ്ടായിരുന്നത്. മുൻപുള്ള അവരുടെ വാദം ഉദ്ധരിക്കുന്നുണ്ട്.

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَفْضَرُهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَلْ جَاءَنَا مِنَ اللَّهِ آلٌ أَلْتَفَرُّونَ اللَّهُ يَمَا لَا يَخْلُقُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ شَيْئًا وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ (يونس : 18)

“അല്ലാഹുവിനു പുറമെ, അവർക്ക് ഉപദ്രവമോ ഉപകാരമോ ചെയ്യാത്തതിനെ അവർ ആരാധിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇവർ (ആരാധ്യർ) അല്ലാഹുവിന്റെ അടുക്കൽ ഞങ്ങൾക്കുള്ള ശുപാർശകളാണ് എന്നു പറയുകയും ചെയ്യുന്നു. പറയുക: ആകാശങ്ങളിലോ, ഭൂമിയിലോ ഉള്ളതായി അല്ലാഹുവിനോടടുത്ത വല്ല കാര്യവും നിങ്ങൾ അവന് അറിയിച്ചു കൊടുക്കുകയാണോ? അല്ലാഹു അവർ പുകഴ്ചപ്പെടുന്നതിൽ നിന്ന് എത്രയോ പാടിശ്വന്തനും ഉന്നതനുമായിരിക്കുന്നു. ” (വിശ്വ. 10: 18)

അല്ലാഹു അല്ലാത്തവരെ ആരാധിക്കുകയോ, വിളിച്ചു തേടുകയോ ചെയ്യുന്നവർ സഹസ്രാബ്ദവിശ്വാസികളിൽ പെട്ടവനാണ് എന്ന് ഈ വചനം വ്യക്തമാക്കുന്നു. അല്ലാഹു അല്ലാത്തവർ ഉപദ്രവമോ ഉപകാരമോ ചെയ്യില്ല. ശുപാർശകർ

മാത്രമാണവർ എന്നവർ വിശ്വസിച്ചാലും ശരി
ബഹുദൈവ വിശ്വാസികളെ അല്ലാഹു വിശേഷിപ്പിക്കുന്നു.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ (الزمر: ٢٠)

അവനു പറഞ്ഞ രഹ്സാധികാരികളെ സ്വീകരിച്ചവർ (പറയുന്നു). അല്ലാഹുവിനേ
ഞങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ അടുപ്പമുണ്ടാക്കിത്തരാൻ വേണ്ടി മാത്രമാകുന്നു ഞങ്ങൾ
അവരെ ആരാധിക്കുന്നത്. അവർ ഭിന്നിച്ച കാര്യത്തിൽ അല്ലാഹു അവർക്കിടയിൽ
വിധി കല്പിക്കുകയെന്നതാണ് ചെയ്യും. ന്യായവും നന്മകെട്ടവനുമായിട്ടുള്ളവനാകാ
അവനെ അല്ലാഹു സന്തോഷത്തിലാക്കുകയില്ല. നിഷ്പതം. (വിശു. 39:3)

അല്ലാഹുവിനേയെടുപ്പിക്കാൻ വേണ്ടി അല്ലാഹു അല്ലാത്തവരോട്
പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവൻ അവിശ്വാസിയായെന്നത് ഈ വചനം വ്യക്തമാക്കുന്നു.
“പ്രാർത്ഥന അന്നതാണ് ആരാധന”. (തിർച്ചുപ്പി)

3. അല്ലാഹു അവതരിപ്പിച്ചത് ശരിയല്ലെന്ന് വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ട് ദൈവത്തെ
നിയമങ്ങളനുസരിച്ച് വിധിക്കുന്നത് ഈമാനീന് വിരുദ്ധമാണ്. ദൈവിക
നിയമങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധമായ നിയമങ്ങൾ അനുവർത്തിക്കുന്നത്
അനുവദനീയമാക്കിയാലും അതുതന്നെ അവസ്ഥ. വിധികർത്തൃത്വം ഒരു
ആരാധനയായതാണ് ഇതിനു കാരണം.
അല്ലാഹു പറയുന്നു:

إِن الْحُكْمُ لِلَّهِ آمَرَ إِلَّا تُخْبِتُوا إِلَّا بِمَا نَزَّلَ ذَلِكَ الَّذِينَ الْغَيْمِ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (يوسف: ٤٠)

“വിധി കർത്തൃത്വം അല്ലാഹുവിന് മാത്രമാകുന്നു. അവനെല്ലാതെ നിങ്ങൾ
അരാധിക്കരുത് അവൻ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. വ്യക്തമായിത്തന്നെ അത് അതത്രെ.
പക്ഷെ മനുഷ്യരിൽ അധികപേരും അന്ധരായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. (വിശു. 12: 40)
അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأَرَادَتْكُمُ الْكَافِرُونَ (المائدة: 44)

“അല്ലാഹു അവതരിപ്പിച്ചതനുസരിച്ച് ആർ വിധിക്കുന്നില്ലയോ
അവർക്കെന്നതാകുന്നു അവിശ്വാസികൾ. (വിശു. 5: 44)

എന്നാൽ ഇസ്ലാമിക നിയമങ്ങൾ ശരിയാണെന്ന് വിശ്വസിക്കുകയും
ദൈവചക്രത്തെ അനുധാരണം ചെയ്തോ സാഹചര്യത്തിന്റെ സന്ദർഭത്തോലോ
അല്ലാഹു അവതരിപ്പിച്ചതുകൊണ്ടല്ലാത്ത വിധിക്കുന്നവൻ അക്രമിയാണ്,
ദ്വീഭാമുദിയാണ്. അവിശ്വാസിയല്ല.

ഇബ്നു അബ്ബാസ്(റ) പറഞ്ഞു: അല്ലാഹു അവതരിപ്പിച്ചതനെ നിഷേധിച്ചവൻ
സത്യ വിരോധിയാണ്. അതിനെ അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ട് എതിർ ചെയ്യുന്നവൻ
അക്രമിയും ദ്വീഭാമുദിയാണ്. ഇബ്നു ജരിദ്(റ) ഇതാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്.
അതാൻ(റ) പറഞ്ഞു: “അത് ചെറിയ നിഷേധമാണ്.”

എന്നാൽ ഇസ്ലാമിക നിയമങ്ങളെ എടുത്തു കളഞ്ഞ് മനുഷ്യനിർമ്മിത
നിയമങ്ങൾ നടപ്പാക്കുക, അവയാണ് ഉത്തമമെന്ന് വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ട് അങ്ങിനെ
ചെയ്യുന്നവൻ സത്യനിഷേധിയും മതഭ്രഷ്ടനാണ് എന്നതിൽ പക്ഷാത്ക്കരമില്ല.

5. അല്ലാഹുവിന്റെ വിധിയെ തുച്ഛപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു വിശ്വാസത്തെ തകർക്കുക. ഇസ്ലാമിക വിധിയെ സംബന്ധിച്ച മനസ്സിൽ വെറുപ്പും പ്രയാസവും ഉണ്ടാകുന്നതും ഈമാനിനു വിരുദ്ധമാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

"ഇല്ല, നിന്റെ മക്ഷിതാവാനെ സത്യാ. അവർക്കിടയിൽ ഭിന്നതയുണ്ടായ കാര്യത്തിൽ അവർ നിന്നെ വിധികർത്താവാക്കുകയും, നീ വിധികൽപിച്ചതിനെപ്പറ്റി പിന്നീടവരുടെ മനസ്സുകളിൽ ഒരു വിഷമവും തോന്നാതിരിക്കുകയും, അത് പൂർണ്ണമായി സമ്മതിച്ച് അനുസരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതുവരെ അവർ വിശ്വാസികളാവുകയില്ല. (വിഖ്. 4: 65)

അല്ലാഹു അവതരിപ്പിച്ച വിധിയെ വെറുക്കുന്നതും വിശ്വാസത്തെ ഹനിക്കുന്നതാണ്.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمْ وَالْغَمُّ لَهِمُ أَغْمًا (محمد : 9-8)

"അവിശ്വസിച്ചവരാരോ അവർക്ക് നാശം, അല്ലാഹു അവരുടെ കർമ്മങ്ങളെ പാഴാക്കി കളയുന്നതുമാണ്. അതെന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അല്ലാഹു അവതരിപ്പിച്ചതിനെ അവർ വെറുത്തു. അപ്പോൾ അവരുടെ കർമ്മങ്ങളെ അല്ലാഹു നിഷ്ഫലങ്ങളാക്കിത്തീർത്തു." (വിഖ്. 47: 8, 9)

വിഭാഗം 3:

അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങൾ, വിശേഷണങ്ങൾ എന്നിവയിൽ പങ്കുചേർക്കുന്നതും അവയെ ആക്ഷേപിക്കുന്നതും വിശ്വാസത്തെ ദുർബ്ബലപ്പെടുത്തും.

1. ഖുർആനിലും പ്രബലമായ ഹദീസുകളിലും സ്മരിക്കപ്പെട്ട അല്ലാഹുവിന്റെ നാമങ്ങളും വിശേഷണങ്ങളും നിഷേധിക്കുന്നത് വിശ്വാസത്തെ ഹനിക്കുന്നതാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ സമ്പൂർണ്ണ ജ്ഞാനം, ശക്തി, ജീവൻ, കേൾവി, കാഴ്ച, സംസാരം, കാര്യവും, സിംഹാസനാഭിമുഖീകരണം, ഒന്നാകാശത്തേക്ക് അവൻ ഇറങ്ങുന്നത്, തുടങ്ങിയവയും അവൻ കണ്ണും, കൈയും, കണങ്കാലും ഉണ്ടെന്നും ഇത്തരം നാമവിശേഷണങ്ങളിൽ പെട്ടതാണ്. അവയെല്ലാം അവന്റെ ഉപദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ചതായതും സൃഷ്ടികളോട് യാതൊരു സാമ്യതയുമില്ലാത്തതുമാണ്. അവയെ നിഷേധിക്കുന്നത് ഈമാനിന് വിരുദ്ധമാണ്.

أَلَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (الشورى : 11)

"അവനു തുല്യമായി യാതൊന്നും ഇല്ല. അവൻ എല്ലാം കേൾക്കുന്നവനും എല്ലാം കാണുന്നവനുമാകുന്നു" (വിഖ്. 42: 11)

ഈ വചനത്തിൽ അല്ലാഹുവിന് തന്റെ സൃഷ്ടികളോട് സാമ്യതയുണ്ടാവുന്നതിനെ അവൻ നിഷേധിക്കുന്നു. അവൻ കേൾവിയും കാഴ്ചയും ഉണ്ടെന്ന് സ്മാപിക്കുകയും ചെയ്തു. അല്ലാഹുവിന്റെ മറ്റൊരു വിശേഷണങ്ങളും ഇപ്രകാരം തന്നെ.

2. അല്ലാഹുവിന് സമീപപ്പെട്ട ഗുണ വിശേഷണങ്ങളെ ബാഹ്യാർത്ഥത്തിൽ നിന്ന് തെറ്റിച്ചു വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത് തെറ്റും മാർഗ്ഗച്യുതിയുമാകുന്നു.

അല്ലാഹുവിന്റെ സിംഹാസനാരോഹണം (إِسْتَوَى) അധികാരമേറ്റെടുക്കലായി (

تَوَلَّى) വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത് ഇതിന് ഉദാഹരണമാണ്. "ഇസ്തിവാഅ്" എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥം ഉയരത്തിലാവുക, ആരോഹിതനാവുക എന്നാക്കയാണു്. പ്രഖ്യാത താബിഇഹ പണ്ഡിതരായ മുജാഹിദും (n) അബൂൽ ആലിയും (n) എന്നിവരുടെ വ്യാഖ്യാനമായി ഇലാം ബുഖാരി ഉദാഹരിച്ചതും അതാണ്. 10

വിശേഷ ഗുണങ്ങളുടെ (സിഫത്തുകൾ) ദുർവ്യാഖ്യാനം അവയുടെ നിരൂപണത്തിലേക്ക് നയിക്കുന്നു. സിംഹാസനാരോഹണത്തെ അധികാരമേറ്റെടുക്കലായി വ്യാഖ്യാനിക്കുമ്പോൾ ഖുർആനിലും ഹദീസിലും സമീപപ്പെട്ട "ഇസ്തിവാഅ്" എന്ന ദിവ്യ ഗുണത്തെ നിരൂപിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى (طه : 5)

"പരമ കാരുണികൻ സിംഹാസനത്തിന്മേൽ ആരോഹിതനായിരിക്കുന്നു." (വി.ഖു. 20: 5)

أَأَمْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخِفَّ بِكُمْ الْأَرْضُ (الملك : 16)

"ആകാശത്തിലുള്ളവൻ നിങ്ങളെ ഭൂമിയിൽ ആഴത്തിക്കളയുന്നതിനെപ്പറ്റി നിങ്ങൾ നിർഭയരായിരിക്കുകയോ?" (വി.ഖു. 67: 16)

നബി(സ) പറഞ്ഞു:

"സൂര്യസിക്ലിക്ല പടക്കുന്നതിനു മുമ്പ് അല്ലാഹു ഒരു വചനം എഴുതി. 'എന്റെ കോപത്തെ എന്റെ കാരുണ്യം കീഴ്പ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു'. അത് അവന്റെയടുക്കൽ സിംഹാസനത്തിനു മുകളിൽ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു." (ബുഖാരി)

അല്ലാഹുവിന്റെ സിഫത്തുകളെ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത്, ശൈഖ് മുഹമ്മദ് അമീൻ ശൻഖിത്തി ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച പോലെ അവയെ വികലമാക്കലാണ്. അദ്ദേഹം പറയുന്നു: "രണ്ടു കാരുണ്യങ്ങൾ കൂടി പറഞ്ഞുകൊണ്ട് ഈ ലേഖനം അവസാനിപ്പിക്കാം. ജുതരോട് അല്ലാഹു "പാപമോചനം" എന്നർത്ഥമുള്ള

"ഹിത്താത്തുൻ" (حَتَّى) എന്നു പറയാൻ കല്പിച്ചു. എന്നാലവർ അതിൽ മെക്ഷരം

കൂട്ടിച്ചേർത്തു 'ഗോരമ്പ്' എന്നർത്ഥമുള്ള "ഹിൻത്താത്തുൻ" (حَنْطَ) എന്നു പറഞ്ഞു. അവരുടെ ഈ പ്രവർത്തനത്തെ 'മാറ്റിമറിക്കല'യാണ് അല്ലാഹു വിശേഷിപ്പിച്ചത്.

قَبَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ
بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ (البقرة : 59)

"എന്നാൽ അക്രമികളായ ആളുകൾ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ട വാക്കിനു പകരം മറ്റൊരു പദമാണ് ഉപയോഗിച്ചത്. അതിനാൽ ആ അക്രമികളുടെമേൽ നാം

ആകാശത്തുനിന്ന് ശിക്ഷയിറക്കി കാണാം അവർ ധിക്കാരം കാണിച്ചിരുന്നത് കൊണ്ടുതന്നെ. (വി.ഖു. 2: 59)

സ്വീമത്തുകളെ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നവരും ഇതുതന്നെയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ആമോഹിതനായി എന്നർത്ഥമുള്ള "ഇസ്തവാ" 'استوى' എന്ന പദത്തിൽ അവർ ഒരു "ലാം" ചേർത്തു. അപ്പേൾ "ഇസ്തവാ" (استوى) എന്നായി. അധികാരമേറ്റു എന്നർത്ഥം. ജ്യോതിഷ ചേർത്ത "നൂനു" മായി ഈ "ലാം" ഏതെ യോജിച്ചിരിക്കുന്നു ! . (ഇബ്നുൽ ഖയ്യിം ഇതു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്)

3. സൂഷ്കീകരിക്കാനിരുന്നിരുന്ന ചില പ്രത്യേക സവിശേഷതകൾ (സ്വീമത്തുകൾ) അല്ലാഹുവിനുണ്ട്. അദ്വൈതജ്ഞാനം അതിനെത്തുളവാക്കുന്നതാണ്.

അല്ലാഹു പറഞ്ഞു: (39: الأَنَامُ) وَعَالِمُ الْغَيْبِ لَا يَمْلِكُ لَهَا وَلَا لَهَا أَتَى "അവന്റെ പക്കലാകുന്നു അദ്വൈതജ്ഞാനത്തിന്റെ താക്കോലുകൾ. അവനല്ലാതെ അവ അറിയുകയില്ല. (വി.ഖു. 39: 99)
ദിവ്യജ്ഞാനത്തിലൂടെ (വഹ്യാ) അദ്വൈതജ്ഞാനം ചിലർ അല്ലാഹു തന്റെ ദൂതർക്ക് താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് അറിയിച്ചുകൊടുത്തേക്കാം.
അല്ലാഹു പറയുന്നു:

عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا إِلَّا لِمَنْ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ . . . . . (الجن 26, 27)

"അവൻ അദ്വൈതം അറിയുന്നവനാണ്. എന്നാൽ അവൻ തന്റെ അദ്വൈതജ്ഞാനം യാതൊരാൾക്കും വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കുകയില്ല. അവൻ തുപ്തിപ്പെട്ട വല്ല ദൂതനുമാണത്രെ. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ (ദൂതന്റെ) മുന്നിലും പിന്നിലും അവൻ കാവൽക്കാരെ ഏർപ്പെടുത്തുക തന്നെ ചെയ്യുന്നതാണ്. (വി.ഖു. 72: 26, 27)

ബുസ്രി നബി(സ)യെക്കുറിച്ച് പറയുന്നു:
"ഐഹിക-പാരത്രിക ലോകങ്ങൾ താങ്കളുടെ ഔദാര്യമാണ്. ദിവ്യ ലിഖിതത്തിലെയും തുലികയിലെയും ജ്ഞാനം താങ്കളുടെ അറിവിൽ പെടുന്നു".
"ബുസ്രി" കാവ്യത്തിലെ ഈ വരികൾ അവിശ്വാസത്തെയും ദുർബ്ബലതയെക്കുറിച്ചാണ് പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നത്. ഐഹിക-പാരത്രിക ലോകങ്ങൾ അല്ലാഹു സൂഷ്കീകരണം അവന്റെ ഔദാര്യവുമാണ്. പ്രവാചകൻ സൂഷ്കീകരണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഔദാര്യമാത്രമാണ്. -

അല്ലാഹു പറയുന്നു: (13: الليل) وَإِنَّا لَنَاصِرُونَ وَالْأَوَّلَى
"നിശ്ചയമായും നമുക്കുള്ളതാകുന്നു പരലോകവും ഇഹലോകവും". (വി.ഖു. 13: 13)

കവി വാദിക്കുന്നപോലെ ദിവ്യലിഖിതത്തി (ലൗഹി) മഹ്മൂദ് ലുള്ളതും അല്ലാഹുവിന്റെ തുലിക രേഖപ്പെടുത്തിയതും നബി(സ) അറിയുന്നില്ല. അവ അല്ലാഹുവിനു മാത്രം അറിയുന്ന അദ്വൈത ജ്ഞാനമാണ്.

ഖർആൽ പറയുന്നു: **قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ (النمل)**

(70)

"അല്ലാഹുവല്ലാത്ത ആകാശങ്ങളിലും ഭൂമിയിലും ഉള്ളവരും അദ്വൈതകാര്യം അറിയാതെ" (ഖിശ്ശ: 27: 65)

ഇത്തരം സമ്പൂർണ്ണമായ അദ്വൈത കാര്യങ്ങൾ അറിയാൻ മഹാത്മാക്കൾ (മൗലിയാക്കൾ) ക്ലേശം അർഹിച്ചിരുന്നു. ദിവ്യ ബോധനത്തിലൂടെ (വഹ്) പ്രവാചകർക്ക് അല്ലാഹു വെളിപ്പെടുത്തിയെടുത്തതായതായുള്ള മറ്റൊരു കാര്യങ്ങളും അവർക്ക് അറിയില്ല. കാരണം മൗലിയാക്കൾക്ക് അല്ലാഹു വഹ് നൽകാറില്ലല്ലോ. അത് നബിമാർക്കും റസൂൽമാർക്കും മാത്രമേ ലഭിക്കുകയുള്ളൂ. അതിനാൽ അദ്വൈത ജ്ഞാനമുണ്ടെന്ന് വാദിക്കുന്നവരും അത് വിശ്വസിക്കുന്നവരും തങ്ങളുടെ വിശ്വാസത്തെ (ഈമാനിനെ) നശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

"ഒരു ജ്യോത്സ്യനെയോ പ്രവചനക്കാരനെയോ സമീപിക്കുകയും അയാൾ പറഞ്ഞത് വിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവൻ മുഹമ്മദിന് അവതരിപ്പിച്ചത് നിഷേധിച്ചിരിക്കുന്നു" (അഹ്-അദ്)

ജ്യോത്സ്യരും ദജ്ജാലുകളും നടത്തുന്ന പ്രവചനങ്ങളെല്ലാം ഊഹങ്ങളെയും, സങ്കല്പങ്ങളെയും, യാദൃശ്ചികതകളെയും, പൈശാചിക മന്ത്രങ്ങളെയും അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളവയാണ്. അവർ സത്യ സന്ധിയാണെങ്കിൽ ജ്യോത്സ്യങ്ങൾ അവർ നമുക്ക് അറിയിച്ചു തരുകയുണ്ടായിരുന്നു. ഭൂമിയിലെ നിധികൾ അവർ പുറത്തെടുക്കുകയും ചെയ്യുകയുണ്ടായിരുന്നു. അന്യായമായി മനുഷ്യരുടെ സമ്പത്ത് തട്ടിയെടുത്ത ജീവികളെ ഗതികേട് അവർക്ക് ഉണ്ടാകുകയുണ്ടായിരുന്നു. നബി(സ) പറഞ്ഞു: "ജ്യോത്സ്യനെ സമീപിച്ച് വല്ല കാര്യവും അന്വേഷിക്കുന്നവന്റെ നാല്പതു ദിവസത്തെ നഷ്ടംകൊണ്ട് സ്വീകാര്യമല്ല" (മുസ്ലിം)

വിഭാഗം 4.

ഒരുവ ദുഷ്ടൻ വിശ്വാസത്തെ തകർക്കുക

പുത്തനിലും ഒരു ദൈവദൂതനെ നിഷേധിക്കുകയോ ആക്ഷേപിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നത് ഈമാനിനെ ഹനിക്കുന്നതാണ്. അത് പല രൂപങ്ങളിലാവാം.

1. മുഹമ്മദ് (സ)യുടെ ദൗത്യം നിഷേധിക്കുക. നബി(സ)യുടെ പ്രവാചകത്വം അംഗീകരിക്കാൻ ഇസ്ലാമിന്റെ സത്താളങ്ങളിലൊന്നാണ്.

2. പ്രവാചക(സ)യുടെ വ്യക്തിത്വം, സത്യസന്ധത, വിശ്വസ്തത, ധർമ്മികത തുടങ്ങിയവയെക്കുറിച്ചെ ആരോപണം ഉന്നയിക്കുക. നബി(സ) യെ ആക്ഷേപിക്കുകയോ, പരിഹസിക്കുകയോ, നിന്ദിക്കുകയോ ചെയ്യുക. അല്ലെങ്കിൽ നബി(സ)യുടെ സ്ഥിരപ്പെട്ട ചര്യകളെ ആക്ഷേപിക്കുക.

3. പ്രബലമായ നബിവിചാരങ്ങളെ ആക്ഷേപിക്കുകയോ തള്ളിപ്പറയുകയോ

ചെയ്യുക. നബി(സ)യിൽ നിന്ന് പ്രബലമായി ഉദ്ധരിച്ച പ്രവചനങ്ങൾ നിരപ്പേയിക്കുക. ദൈവത്തിന്റെ വരവ്, നബി(സ)യുടെ ശരീരത്തെ സംബന്ധിച്ച വിവിധ നടപടികളുള്ള ഈ സാ(അ)യുടെ ആഗമനം തുടങ്ങിയ മുദ്രകളും പ്രബലമായ ഹദീസുകളും അംഗീകരിച്ച കാര്യങ്ങളെ നിരപ്പേയിക്കുന്നത് ഇതിൽ പെടുന്നു.

4. മുഹമ്മദ് (സ)ക്ക് മുമ്പ് അല്ലാഹു നിയോഗിച്ച ഏതെങ്കിലും പ്രവാചകനെ നിരപ്പേയിക്കുക. അല്ലെങ്കിൽ മുദ്രകളിലും സഹിഹായ ഹദീസുകളിലും പ്രസ്താവിച്ച അവരുടെയും ജനതകളുടെയും കഥകൾ തള്ളിക്കളയുക.

5. നബി(സ)യെ ശേഷം പ്രവാചകത്വം വാദിക്കുക. മിർസാ ഗുലാം അഹ്മദ് ഖാദിയാനി ഇതിന് ഉദാഹരണമാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ (الأحزاب: 40)
 "മുഹമ്മദ് നിങ്ങളുടെ പുരുഷന്മാരിൽ ഒരാളുടെയും പിതാവായിട്ടില്ല. പക്ഷെ, അദ്ദേഹം അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനും പ്രവാചകന്മാരിൽ അവസാനത്തെ ആളുമാവുന്നു. അല്ലാഹു എല്ലാ കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും ജ്ഞാനിയാണ്." (ഖി.ഖു. 33: 40)

നബി(സ) പറഞ്ഞു:
 "ഞാൻ അന്ത്യപ്രവാചകനാണ്. എനിക്കു ശേഷം പ്രവാചകനില്ല." (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

മുഹമ്മദ് (സ)ക്ക് ശേഷം പ്രവാചകൻ നിയോഗിക്കുന്നവരെന്ന് വിശ്വസിച്ചവർ സത്യനിരപ്പേയിയാണ്. അവന്റെ ഈമാൽ ഹനിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവൻ ഖാദിയാനിയായാലും അല്ലെങ്കിലും ശരി.

6. അല്ലാഹുവിനു മാത്രം അനുയോജ്യമായ വിശേഷണങ്ങൾ കൊണ്ട് നബി(സ)യെ വർണ്ണിക്കുന്നവർ. സമ്പൂർണ്ണമായ അദ്യശ്യ ജ്ഞാനം നബി(സ)ക്ക് ഉണ്ടെന്ന് വാദിക്കുന്ന സൂഫികൾ ഇതിന് ഉദാഹരണമാണ്.

അവരുടെ ഒരു കവി പറയുന്നു:
 "അല്ലാഹു അദ്യശ്യ ജ്ഞാനമുള്ളവരും
 അങ്ങൾ അറക്കുമ്പോൾ അയ്യം തേടുന്നു
 ഹൃദയങ്ങളുടെ ശാന്തിയെ
 അർക്കം തേടുന്നുണ്ടാവട്ടെ".

7. അല്ലാഹുവിനു മാത്രം സാധിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടി നബി(സ)യോട് പ്രാർത്ഥിക്കുക. ശത്രുവിന്റെ മേൽ വിജയം, സഹായം, രോഗശമനം മുതലായവയ്ക്കുവേണ്ടി നബി(സ)യോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്ന ചില മുസ്ലിംകൾ പ്രത്യേകിച്ച് സൂഫികൾ ഈ ഗണത്തിൽ പെടുന്നു.

അവരുടെ കവി ബുസ്തഃ പറഞ്ഞു:
 ആരെങ്കിലും നബി(സ)യെ സഹായിയാക്കി. എന്തിനവനെ വനത്തിൽ വച്ചു

സംഹാരങ്ങൾ കണ്ടുമുട്ടിയാൽപോലും അവ അവനെ സ്നേഹിക്കും. കാലവിപത്തുകളിൽനിന്ന് രക്ഷതേടിയപ്പോഴെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭയം എനിക്ക് ലഭ്യമാവാതിരുന്നില്ല.

നബി(സ)യെ സംബന്ധിച്ച് കവിയുടെ ഈ പ്രസ്താവനകൾ ശീർക്കാണ്. കാരണം അത് ചുരുങ്ങുന്നിനും നബിവചനങ്ങൾക്കും വിരുദ്ധമാണ്.

അല്ലാഹു പറയുന്നു: وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
 "അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നല്ലാത്ത യാതൊരു സഹായവും ഇല്ല" (വിഖ്യാ. 8: 10)
 നബി(സ) പറഞ്ഞു:
 "നി ചോദിക്കുമ്പോൾ അല്ലാഹുവിനോട് ചോദിക്കുക. സഹായം തേടുമ്പോൾ അവനോട് തേടുക" (രിശ്വദി)

നബി(സ)യെ കുറിച്ച് ഇങ്ങിനെ പറയുന്നത് ശീർക്കാണെങ്കിൽ ഔലിയാക്കൾ അദ്വൈതം അറിയുന്നവരാണെന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നവരുടെ സ്ഥിതി എന്ത്? അവർക്ക് വേണ്ടി നേർച്ചകളും ബലികളും നടത്തുന്നു. അല്ലാഹുവിനോട് മാത്രം ചോദിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ അവരോട് ചോദിക്കുന്നു. അങ്ങിനെ ആഹാര ലബ്ധി, രോഗശമനം, സഹായം മുതലായവക്കായി അവരോട് ചോദിക്കുന്നു. ഇവയൊക്കെ കൊടിയ ശീർക്കാണെന്നതിൽ സന്ദേഹമേ ഇല്ല.

8. നബിമാരുടെ മുൻജിസത്തുകളോ (അമാനുഷിക ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ) ഔലിയാക്കളുടെ കറാമത്തുകളോ (ആദരണീയ സംഭവങ്ങൾ) നാം നിഷേധിക്കുന്നവരല്ല. പ്രത്യേക അവരെ അല്ലാഹുവിന്റെ പങ്കാളികളാക്കുന്നതാണ് നാം അംഗീകരിക്കാത്തത്. അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതുപോലെ അവരോടും പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. അവർക്ക് നേർച്ചകളും ബലികളും അർപ്പിക്കുന്നു. ഒരു ഭാഗത്ത് മെദ്രം ദിനാവശ്യത്തിനുള്ള ആഹാരം ലഭിക്കാതെ ദരിദ്രർ വലയുന്നു. ഒരുഭാഗത്ത് ഔലിയാക്കളെന്ന് പറയപ്പെടുന്നവരുടെ ചെറുകുളിർ ധനം കൂട്ടിത്തുകുടിയിരിക്കുന്നു. അവിടെത്തെ പുജാരികളും സേവകരും ആ നിഷിദ്ധ ധനം ഭാഗംവെച്ചു തിന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

ഒരു കവി പറയുന്നു:
 നമ്മളിലെ ജീവനുള്ളവർക്ക് ഒരു ദീർഘമിന്റെ ഭക്ഷണംപോലും ലഭിക്കുന്നില്ല. മരിച്ചവർക്കോ ലക്ഷങ്ങൾ നൽകപ്പെടുന്നു.

പല ഖബറുകളും ജാറങ്ങളും വ്യാജ നിർമ്മിതങ്ങളാണ്. നേർച്ചപുണ്യം തട്ടിയെടുക്കാനായി ദജ്ജാലുകളും സുത്രക്കാരും പടുത്തുയർത്തിയവയാണവ.

1. എന്റെ ഒരു സഹപാഠി പറഞ്ഞ ഒരു സംഭവമിതാ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതൃഭവനത്തിലേക്ക് ഒരു സൂഫി ശൈഖ് കടന്നുവന്നു. ഒരു പ്രത്യേക റോഡിനു സമീപമുള്ള ഒരു വലിയുടെ ഖബറിൽ പച്ചക്കൊടി നാട്ടാൻ സഹായമുളർത്തിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു അയാളുടെ വരവ്. മാതാവ് അയാൾക്ക് കുറച്ച് പണം നൽകി. അയാൾ പച്ചത്തുണിനാങ്ങി ഒരു മതിലിൽ തൂക്കി.

ഇത് അല്ലാഹുവിന്റെ ഔലിയാക്കളിൽ ഒരാളാണ്. എനിക്ക് സമീപദർശനമുണ്ടായി. അയാൾ ജനങ്ങളോട് പറയാൻ തുടങ്ങി. അയാൾക്ക് ധനാളം ധനം ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഖബർ നീക്കം ചെയ്ത് റോഡു വീതിക്കുവാൻ

അതിനിടെ ഗവൺമെന്റ് തീരുമാനിച്ചു. അപ്പോൾ വ്യാജ ഖബർ നിർമ്മാതാവ് പ്രചരണം തുടങ്ങി. ഖബർ പൊളിക്കാൻ ഉദ്ദേശിച്ച യന്ത്രം പൊട്ടിപ്പോയി. അത് വിശ്വസിക്കാനും ചിലരുണ്ടായി. വാർത്ത നാടുമുഴുവനും പരന്നു. അധികാരികൾ തന്നെ യെപ്പൊൻ തുടങ്ങി.

ആ നാട്ടിലെ മുഹ്തി (മത വിധിനൽകുന്നയാൾ) എന്തോട് പറഞ്ഞു: ഒരു അർദ്ധരാത്രി അധികാരികൾ എന്ന വലിയുണ്ടൻ ഖബറിടത്തിലേക്ക് കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. ചുറ്റുഭാഗവും സൈന്യം വളഞ്ഞിരുന്നു. ബുൾഡോസർ ഉപയോഗിച്ച് ഖബറിടം കുഴിച്ചു. മുഹ്തി ഖബറിലേക്ക് നോക്കി. അവിടെ ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ ഖബർ ഒരു വ്യാജപ്രചരണം മാത്രമായിരുന്നു എന്ന് അപ്പോൾ ബോധ്യമായി.

ഹറമിൽ പാഠിപ്പിച്ചിരുന്ന ഒരു പണ്ഡിതൻ പറഞ്ഞു ഒരു കഥയുണ്ട്. രണ്ടു ദശദശാർ ഒരു വലിയുണ്ടൻ ഖബറിനു സമീപം കണ്ടുമുട്ടി. തങ്ങളുടെ ഭാരിദ്യത്തെക്കുറിച്ച് പരസ്പരം ആവലാതിപ്പെട്ടു. പണം കുമിഞ്ഞുകൂടിയിരുന്ന വലിയുണ്ടൻ ഖബർ അവർ കണ്ടു. അപ്പോൾ അവരിലൊരാൾ പറഞ്ഞു: വരു നമുക്കൊരു ഖബർ കുഴിക്കാം, അതിലൊരു വലിയുണ്ടൻ മരമാടാം. അപ്പോൾ നമുക്ക് സമ്പത്ത് ലക്ഷവും കൂട്ടുകാരനും അതിനോടു യോജിച്ചു. അവർ കുറെ നടന്നപ്പോൾ കരയുന്ന ഒരു കഴുതയെ കണ്ടെത്തി. അതിനെ അവർ കൊന്നു. ഒരു കുഴിയിലിട്ടു മുടി. അവിടെ അവർ ഖബറും കുബ്ബയുള്ള ജാറവും നിർമ്മിച്ചു. അവർ രണ്ടുപേരും ബർക്കെന്ത് ലഭിക്കാമെന്നുവെണ്ണം ഖബറിനേൽ കിടന്നുരുളുകയും ചെയ്തു. അതുവഴി വന്നവർ വിവരങ്ങൾ ചോദിച്ചു. അവർ രണ്ടു പേരും പറഞ്ഞു: ഇത് ഹബീഷ് ബിൽ തൗബീഷ് എന്ന വലിയുണ്ടൻ ഖബറാണ്. അയാൾക്ക് വർണ്ണനാതിതരായ കറാമത്തുകളുണ്ട്. അവരുടെ വാക്ക്കേട്ട് വഞ്ചിതരായ ജനങ്ങൾ നേർച്ചയും വഴിപാടുകളുമായി ഖബറിന്റെയടുക്കൽ വരാൻ തുടങ്ങി. അവർക്ക് രണ്ടു പേർക്കും ധാരാളം സമ്പത്ത് ലക്ഷക്കാൻ തുണങ്ങി.

ഒരിക്കൽ സമ്പത്ത് ഓഹരിവെക്കുന്നതിൽ അവർ തമ്മിൽ തർക്കമായി. ബഹളം മുണ്ടപ്പോൾ ആളുകളും ഒരുമിച്ചു കൂടി. അപ്പോൾ അവരിൽ ഒരാൾ പറഞ്ഞു: ഈ വലിയുണ്ടൻ തന്നെയാണ് സത്യം ഞാൻ നിന്റെ അടുക്കൽനിന്ന് കാൾ വാങ്ങിയിട്ടില്ല. അപ്പോൾ അപരൻ പറഞ്ഞു: എടോ വലിയുണ്ടനെകൊണ്ട് നി സത്യം ചെയ്യുകയോ. ഈ ഖബറിലുള്ളത് നമ്മൾ രണ്ടു പേരും കൂടി കൊന്നു കുഴിച്ചിട്ട ഒരു കഴുതയല്ലെ. അത് നമുക്ക് രണ്ടു പേർക്കും അറിയാവുന്ന കാര്യമല്ലേ?

ഇതു കേട്ടു ജനം ആശ്ചര്യഭരിതരായി, തങ്ങളുടെ നേർച്ചകളുടെ കാര്യം ആലോചിച്ച് അവർ പരിതപിച്ചു. അവരെ രണ്ടുപേരെയും ആക്ഷേപിക്കുകയും അവരുടെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന ധനം ജനങ്ങൾ കൈവശപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

കുഹ്റിലേക്ക് നയിക്കുന്ന അഞ്ചു വിശ്വാസങ്ങൾ:

1. ലോകത്തെ സൃഷ്ടിച്ചത് നബി(സ)ക്ക് വേണ്ടിയാണെന്ന വാദം. അതിനായി അല്ലാഹുവിനേക്കാൾ ചേർത്ത ഒരു വ്യാജ ഹദീസ് അവർ തെളിവായി എഴുതുമുളിക്കുന്നു.

"നി ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ ഞാൻ ലോകത്തെ സൃഷ്ടിക്കുമായിരുന്നുല്ല."

ഈ ഹദീസ് കള്ളമാണെന്ന് പ്രസിദ്ധ ഹദീസ് നിരൂപക പണ്ഡിതൻ ഇബ്നുൽ ജരസി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബുസരിയും തന്റെ കവിതയിൽ ലോകത്തെ സൃഷ്ടിക്കാത്തുള്ള കാരണം നബി(സ)യാണെന്ന് പ്രസ്താവിക്കുന്നു. അതും വ്യാഖ്യാനമാണ്. ഖുർആനിന് വിരുദ്ധവുമാണത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِعِبَادُونَ

"ജിന്നുകളെയും മനുഷ്യരെയും എന്നെ ആരാധിക്കുവാൻ വേണ്ടിയല്ലാതെ ഞാൻ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടില്ല. (വി.ഖു. 51: 56)

മുഹമ്മദ്(സ)യെ സൃഷ്ടിച്ചതും അല്ലാഹുവിനെ ആരാധിക്കാൻ വേണ്ടിയാണ്.

وَأَعِذُّكَ بِكَرْبَةِ النَّبِيِّينَ

"ദുഃഖമായ കാര്യം (മർദ്ദനം) നിനക്ക് വരുന്നതുന്നൽവരെ നീ നിന്റെ രക്ഷിതാവിനെ ആരാധിക്കുകയും ചെയ്യുക" (വി.ഖു. 15: 99)

പ്രവാചകന്മാരെ മുഴുവനും സൃഷ്ടിച്ചതാണ് അല്ലാഹുവിനെ മാത്രം ആരാധിക്കുക എന്ന പ്രബോധനം നിർവ്വഹിക്കാനാണ്.

(وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ) النحل 36

"തീർച്ചയായും ഓരോ ദേശവുമായിലും നാം ദൂതനെ നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ ആരാധിക്കുക. താഗുത്താവിനെ വെടിയുകയും ചെയ്യുക. എന്ന് (പ്രബോധനം ചെയ്യുന്നതിനു വേണ്ടി) (വി.ഖു. 16: 36)

(സമ്പന്നരും അഭിഷിക്തപ്രകാരം ആരാധിക്കപ്പെടുന്നവർക്കെല്ലാം താഗുത്ത് എന്ന് പറയുന്നു)

പരിശുദ്ധ ഖുർആനിലും നബി(സ)യുടെ സന്ദേശത്തിനും വിരുദ്ധമായ ഒരു കാര്യം വിശ്വസിക്കാൻ ഒരു മുസ്ലിമിന് അനുവദനീയമാകുന്നത് എങ്ങിനെ?

2. ആദ്യമായി അല്ലാഹു സൃഷ്ടിച്ചത് നബി(സ)യുടെ പ്രകാശമാണ്. ആ പ്രകാശത്തിൽനിന്ന് ഇതര വസ്തുക്കൾ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു. ഈ വാദം തെളിവുകളുടെ പിൻബലമില്ലാത്ത ഒരു ബാലിശമായ വിശ്വാസമാണ്.

അന്ത്യതകൾക്കെന്നു പറയട്ടെ, ഒരു ചോദ്യത്തിന് ഉത്തരം നൽകിക്കൊണ്ട് ഒരു ഈജിപ്തുകാരൻ ഇതിനെ ന്യായീകരിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു.

ചോദ്യം : ഒരു ഹദീസിൽ ഇപ്രകാരം വന്നിരിക്കുന്നു. ഓബിർ ബിൻ അബ്ദുല്ലാ (റ) നബി(സ) യോട് ചോദിച്ചു. "ആദ്യമായി അല്ലാഹു സൃഷ്ടിച്ചത് എന്ത്?" നബി(സ) പറഞ്ഞു: "നിന്റെ നബിയുടെ പ്രകാശം തന്നെ" ആദ്യസൃഷ്ടി ആദ്യമാണെന്നും, അദ്ദേഹം കളിമണ്ണിൽനിന്ന് സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു എന്നുമുള്ള അല്ലാഹുവിന്റെ വചനത്തോട് ഈ ഹദീസ് എങ്ങിനെ പൊരുത്തപ്പെടും?

ഉത്തരം: "ഏറ്റവും ഉന്നതമായതിനെ പ്രഥമമായി സൃഷ്ടിക്കുക എന്നത്

സമ്പൂർണ്ണതയെ കുറിക്കുന്നു. പ്രകൃതിപരവ്യമാണത്. പിന്നീട് അതിൽനിന്ന് താഴ്ന്നത് നാം സ്വീകരിക്കുന്നു. ആദ്യമായി മണ്ണ് സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുക, അതിൽ നിന്ന് മൂഹമ്മദ് (സ) സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുക എന്നത് ബുദ്ധിപരമല്ല. മനുഷ്യരിൽ ഏറ്റവും ഉന്നതർ നബിമാരാണ്. അവരിൽ ഏറ്റവും മഹത്വമുള്ളവൻ മൂഹമ്മദ് നബി(സ)യുമാണ്. അതിനാൽ ആദ്യം പദാർത്ഥമെന്ന സൃഷ്ടിക്കുക, പിന്നീടതിൽനിന്ന് മൂഹമ്മദ്(സ)യെ സൃഷ്ടിക്കുക. അതൊരിക്കലും സാധ്യവ്യക്തമല്ല. ആദ്യമായി ഉണ്ടായത് നബി(സ)യുടെ പ്രകാശമായിരിക്കൽ അനുവാദമാണ്. അതിൽ നിന്ന് വസ്തുക്കൾ ഉടലെടുത്തു. അതിനാൽ ഓബിറീന്റെ ഹദീസ് ശരിയാണ്.

ശാസ്ത്രം ഈ ആശയം അംഗീകരിക്കുന്നു. പ്രകാശമാണ് തുടക്കം. പിന്നീടതിൽനിന്ന് പദാർത്ഥങ്ങളുണ്ടായി.

“ഈ വാദം നിർഭരതമാണ്. മുർത്തുനും ഹദീസും ഇതിനോട് യോജിക്കുന്നില്ല. ആദ്യ മനുഷ്യനായ ആദമിന്റെ സൃഷ്ടിയിലെ കുറച്ചു അല്ലാഹു പറയുന്നു:

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ طِينٍ

“നിന്റെ കെഴിതാവ് ലലക്കുകളോട് പറഞ്ഞു സന്ദർഭം: തീർച്ചയായും ഞാൻ കളിമണ്ണിൽനിന്നും ഒരു മനുഷ്യനെ സൃഷ്ടിക്കാൻ പോവുകയാണ്.” (ഖി.ഖ. 38: 71)

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نَفْلَةٍ

“മണ്ണിൽനിന്നും പിന്നെ ബീജ കണ്ണിൽ നിന്നും” നിങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ചത് അവനാകുന്നു” (ഖി.ഖ. 40: 64)

ഇബ്നു ജരീറുബ്ബി പറയുന്നു: “നിങ്ങളുടെ പിതാവ് ആദമിനെ അവൻ മണ്ണിൽനിന്ന് സൃഷ്ടിച്ചു. പിന്നീട് നിങ്ങളെ ബീജകണങ്ങളിൽനിന്നും സൃഷ്ടിച്ചു.” നബി(സ) പറഞ്ഞു: “നിങ്ങളെല്ലാം ആദം സന്തതികളാണ്. ആദം മണ്ണിൽ നിന്നാണ് സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടത്” (ബസ്താസ് ഉദ്ധരിച്ചത്, അൽബാനി പ്രബലമാണെന്ന് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്).

“ഏറ്റവും ഉന്നതമായതിനെയാണ് പ്രഥമമായി സൃഷ്ടിക്കുക. അതാണ് പ്രകൃതിപരം. പിന്നീടതിൽനിന്ന് താഴ്ന്നത് നാം സ്വീകരിക്കുന്നു” എന്ന തത്വശാസ്ത്രം മുർത്തുനും തള്ളിക്കളഞ്ഞതാണ്. ആദമിന് സാഷ്ടാംഗം ചെയ്യാൻ വിസമ്മതിച്ച ഇബ്ലീസിന്റെ വാദമാണത്.

قَالَ إِنَّا خَلَقْنَا مِنْ نَارٍ وَخَلَقْنَا مِنْ طِينٍ

“അവൻ (പിശാച്) പറഞ്ഞു: ഞാൻ അവനെ (ആദം) കോൾ ഉത്തമനാണ്. നീ എന്നെ അഗ്നികൊണ്ടു സൃഷ്ടിച്ചു. അവനെ മണ്ണിൽനിന്നും സൃഷ്ടിച്ചു” (ഖി.ഖ. 38: 78)

ഇബ്നു കഥീർ പറയുന്നു: “ഞാൻ തികൊണ്ടു സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു, ആദമിനെ മണ്ണുകൊണ്ടും സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നീ മണ്ണിനെക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാണ്. അതിനാൽ ഞാൻ ആദമിനെക്കാൾ ഉത്തമനാണ് എന്നവൻ വാദിച്ചു” (വാദ്യം 4 പേജ് 42)

ആദ്യം മണ്ണ് സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുക, അതിൽ നിന്ന് മൂഹമ്മദ്(സ) സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുക

എന്നതാണ് ബുദ്ധിയോട് യോജിക്കുന്നത്. ആദ്യം പദാർത്ഥം സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു, ആദ്യത്തെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട മണ്ണാണത്. ആദ്യമിന്റെ സന്താന പരമ്പരയിൽപ്പെട്ടവനത്ര മുഹമ്മദ്(സ)

നബി(സ) പറഞ്ഞു: ഞാൻ ആദ്യം സന്തതികളുടെ നായകനാണ്. (മുസ്ലിം)

എന്നാൽ "അനിവാര്യമായും ആദ്യമായുണ്ടാകേണ്ടത് മുഹമ്മദ്(സ) യുടെ പ്രകാശംതന്നെ" എന്ന് ഈജിപ്തുകാരൻ വാദിക്കുന്നു!

ഇതിനു യാതൊരു രേഖയുമില്ല. ആദ്യമനുഷ്യൻ ആദ്യമാണെന്ന് മുരീആൻ ഖണ്ഡിതമായി പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു. മാത്രമല്ല അല്ലാഹുവിന്റെ സിംഹാസനത്തിന് ശേഷം സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട പ്രഥമ വസ്തു "ദിമ്പു ത്വലിക്" യാണ്.

നബി(സ) പറഞ്ഞു: "പേനയാണ് അല്ലാഹു ആദ്യമായി സൃഷ്ടിച്ചത്" (തർമിദി ഈ ഹദീസ് പ്രബലമാണെന്ന് അൽ-ബാനി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.) നബി(സ)യുടെ പ്രകാശത്തിന് ബുദ്ധിപരമോ, മതപരമോ ആയ ഒരു തെളിവുമില്ല. നബി(സ)യോട് പ്രഖ്യാപിക്കാൻ അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ إِنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌ وَاحِدٌ)

"പറയുക, ഞാൻ നിങ്ങളെപ്പോലുള്ള ഒരു മനുഷ്യൻ മാത്രമാണ്. നിങ്ങളുടെ ദൈവം ഏകദൈവം മാത്രമാണെന്ന് എനിക്ക് ബോധനം നൽകപ്പെടുന്നു" (വി.ഖു. 18: 110)

നബി (സ) പറയുന്നു: "പറയുക ഞാൻ നിങ്ങളെപ്പോലുള്ള ഒരു മനുഷ്യൻ മാത്രമാണ്..." (അഹ്മദ്. ഈ ഹദീസ് പ്രമാണീകരിക്കുന്നത് അൽബാനി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്).

മുഹമ്മദ്(സ) തന്റെ മാതാപിതാക്കളിൽനിന്ന് സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു എന്നതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം. അബ്ദുള്ളയും ആമിനയുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാതാപിതാക്കൾ. ആദ്യം പിതാമഹനും പിന്നീട് പിതൃവ്യൻ അബൂ താലിബും അദ്ദേഹത്തെ സംരക്ഷിച്ചു.

അങ്ങിനെ ആദ്യ മനുഷ്യൻ ആദ്യം, ആദ്യമായി സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട വസ്തു "മലത്ത്" ആണെന്ന് സ്ഥിരപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. മുഹമ്മദ് (സ)യാണ് പ്രഥമ സൃഷ്ടി എന്ന ജാപനത്തെ ഇത് നശീകരിക്കുന്നു. മുമ്പ് ഉദ്ധരിച്ച മുരീആനിക വചനങ്ങൾക്കും പ്രബലമായ ഹദീസുകൾക്കും വിരുദ്ധമാണ് ആ വാദം.

എന്നാൽ ആദ്യത്തെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനു മുമ്പെ നബി(സ) അന്ത്യ പ്രവാചകനാണ് എന്ന് അല്ലാഹുവിൽ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടതായി ഒരു നബി വചനത്തിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്. "ഞാൻ അല്ലാഹുവിൽ അന്ത്യപ്രവാചകനായി രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ആദ്യം അന്ന് മണ്ണിൽ ലയിച്ചു കിടക്കുകയായിരുന്നു." (ഹാക്കിം. അൽബാനിയും ദഹബിയും ഈ ഹദീസിന്റെ പ്രാമാണികത അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്)

ഹദീസിൽ, 'രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടവൻ' (كُتِبَ) എന്നാണ് പറഞ്ഞത്. 'സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടവൻ' (خُلِقَ) എന്നല്ല. അപ്രകാരം തന്നെയാണ് "ആദ്യം ആത്മാവിനും ദേഹത്തിനുമിടയിലായിരുന്നപ്പോൾ ഞാൻ നബിയായിരുന്നു"

എന്ന വചനവും. (അഹ്മദ്. അൽബാനി പ്രബലമാണെന്ന് അംഗീകരിച്ചു)

എന്നാൽ "സൂപ്പിപ്പിൻ്റെ ഞാൻ ഒന്നാമത്തെ പ്രവാചകനാണ്. നിയോഗത്തിൽ അവസാനത്തെയാളും" എന്ന ഹദീസ് ബലഹീനമാണ്. ഇബ്നു കഥീറും, മതാവിയും, അൽബാനിയും ഇത് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മാത്രമല്ല ഉപരിസൂചിതമായ ചുരുക്കത്തിൽ വചനങ്ങളോടും പ്രബലമായ ഹദീസുകളോടും അത് വിരുദ്ധമായും ചെയ്യുന്നു. ബുദ്ധിയോടും യാഥാർത്ഥ്യത്തോടും നിരക്കാത്തതുമാണ് അത്. ആദ്യമിന് മുമ്പ് ഒരു മനുഷ്യനും ജനിച്ചിട്ടില്ല.

"മുഹമ്മദിന്റെ പ്രകാശത്തിൽ നിന്നാണ് വസ്തുക്കൾ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടത്" എന്നതാണ് മറ്റൊരു വാദം. മറ്റു വസ്തുക്കൾ എന്നതിൽ ആദ്യം, പിശാചും, മനുഷ്യനും, ജിന്നും, മൃഗങ്ങളും, പ്രാണികളും, അണുക്കളുമെല്ലാം ഉൾപ്പെടുന്നു. ഇത് ചുരുക്കത്തിനോട് യോജിക്കാത്ത വാദമാണ്. ആദ്യം മണ്ണിൽനിന്നും, പിശാച് അഗ്നിയിൽനിന്നും, മനുഷ്യർ ബീജത്തിൽനിന്നും സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടുവെന്നാണ് ചുരുക്കത്തിന് പ്രസ്താവിക്കുന്നത്.

മുഹമ്മദ് (സ)യുടെ വചനത്തിനോടും ഈ വാദം യോജിക്കുന്നില്ല. അവിടുന്ന് പറഞ്ഞത്: "മലക്കുകൾ പ്രകാശത്താൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ജിന്നുകൾ അഗ്നി ജാലയിൽ നിന്നാണ് സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടത്. ആദ്യമിനെ നിങ്ങളോടു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വസ്തുവിൽ നിന്നും സൃഷ്ടിച്ചു. (മുസല്ലിം)

മാത്രമല്ല ഈ വാദം ബുദ്ധിയോടൊ, അനുഭവത്തോടൊ യോജിക്കുന്നതുമല്ല. മനുഷ്യരും ജന്തുക്കളും സന്താനോല്പാദനത്തിലൂടെയാണ് സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നത്. ക്ഷുദ്ര പ്രാണികളും ജന്തുക്കളും നബി(സ)യുടെ പ്രകാശത്തിൽ നിന്ന് സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടവയാണെങ്കിൽ അറിയ കൊല്ലാൻ അനുവദനീയമാകുമോ? സർപ്പം, പാമ്പ്, ഈച്ച, കൊതുക്, പല്ലി തുടങ്ങിയ ഉപദ്രവങ്ങളായ ജീവികളെ കൊല്ലാൻ നമ്മോട് ആജ്ഞാപിക്കപ്പെട്ടത് എങ്ങനെ?

"ഓ ജാബീർ, ആദ്യമായി സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടത് നിന്റെ നബിയുടെ പ്രകാശമാണ്" എന്ന ഹദീസ് സത്യമാകാം എന്ന പ്രസ്താവനയും അസംഗതമാണ്. കാരണം ആ ഹദീസ് നബി(സ)യുടെ മേൽ കെട്ടിച്ചമയ്ക്കയാണ്. ആദ്യമായി സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട മനുഷ്യർ ആദ്യമാണെന്നും, ആദ്യം സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട വസ്തു "ഖലാ" എന്നതും നാം മുമ്പ് വാദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മുഹമ്മദ് (സ)ആദ്യമിന്റെ സന്തതിയാണ്. പ്രകാശസൃഷ്ടിയല്ല. നമ്മെപ്പോലുള്ള ഒരു മനുഷ്യനാണ് അദ്ദേഹം. എന്ന് ചുരുക്കത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തിന് വഹിയും (ദിവ്യബോധനം) പ്രവാചകത്വവും നൽകി, അദ്ദേഹത്തെ ഒരു പ്രകാശമായല്ല ജനങ്ങൾ ദർശിച്ചത്. ഒരു മനുഷ്യനായാണ് അദ്ദേഹം കാണപ്പെട്ടത്. അതിനാൽ ഈജിപ്തുകാരൻ ശരിയാണെന്ന് പറഞ്ഞ ഹദീസ് വ്യാജമാണെന്ന് പണ്ഡിതർ പ്രസ്താവിച്ചു.

3. അല്ലാഹു തന്റെ സ്വന്തം പ്രകാശത്തിൽനിന്ന് വസ്തുക്കളെ സൃഷ്ടിച്ചു എന്നവദാവും നിരീർത്ഥകമാണ്. ചില സൂഫികൾ ഈ വാദം ഉന്നയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശരണാവി തന്റെ ഒരു കൃതിയിൽ എഴുതുന്നു. "തന്റെ പ്രഭയിൽ നിന്ന് അല്ലാഹു വസ്തുക്കളെ സൃഷ്ടിച്ചു എന്ന് നാം ഗ്രഹിച്ചാൽ അത് ശരിയാണ്. അല്ലാഹു അവന്റെ പ്രകാശത്തിൽ നിന്ന് വസ്തുക്കളെ സൃഷ്ടിച്ചു. അഥവാ

അവന്റെ പ്രകാശത്തിൽ നിന്നാണ് പദാർത്ഥങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടത്.

ഈ വാദത്തിന് ഖുർആനിന്റെയോ, ഹദീസിന്റെയോ ബുദ്ധിയുടെയോ പിൻബലമില്ല. അവയിലെല്ലാം പറഞ്ഞത് നേരത്തെ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആദമിനെ കളങ്കത്തിൽ നിന്ന് ആല്ലാഹു സൃഷ്ടിച്ചു. പിശാചിനെ അഗ്നിയിൽനിന്നും, മനുഷ്യനെ ഇന്ദ്രിയ സഖലിതത്തിൽ നിന്നുമാണ് സൃഷ്ടിച്ചത്. ഇതെല്ലാം ശഅ്റാവിയുടെ വാദത്തെ നിരാകരിക്കുന്നു.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാദമനുസരിച്ച് എല്ലാം സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടത് ആല്ലാഹുവിന്റെ പ്രഭയിൽനിന്നാണ്. അപ്പോൾ അതിൽ വാനരരും, പന്നികളും, സർപ്പങ്ങളും, തേളുകളും, രോഗ്യണുക്കളും ഇതര ക്ഷുദ്ര ജീവികളും ഉണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ! എങ്കിൽ അവയെ നാം എന്തിനു നശിപ്പിക്കുന്നു?

സ്ഥികളുടെ ഈദ്യശ്യ വികല വിശ്വാസങ്ങളിൽനിന്ന് ആല്ലാഹു നമ്മെ കാത്തുരക്ഷിക്കട്ടെ. അവ ഖുർആനിനും പ്രവാചക പുംഗവന്റെ(സ) വചനങ്ങൾക്കും വിരുദ്ധമാണ്. ബുദ്ധിയോടും അനുഭവത്തോടും അവയോജിക്കുന്നവയുമല്ല. അവ മനുഷ്യനെ അവിശ്വാസത്തിലേക്കാണ് നയിക്കുക.

നാഥാ, നീ ഞങ്ങൾക്ക് സത്യം മനസ്സിലാക്കിത്തരികയും അതിനെ പിന്തുടരാൻ അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യേണമേ. തിന്മയെ നീ ഞങ്ങൾക്ക് ബോധ്യപ്പെടുത്തി തരികയും അതിനെ ഉപേക്ഷിക്കാൻ ഞങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണമേ.

ഞങ്ങളെ നബി(സ)യുടെ ചര്യയെ അനുധാവനം ചെയ്യുന്നവരാക്കേണമേ.

أركان الإسلام والإيمان

من الكتاب والسنة الصحيحة

إعداد :

محمد بن جميل زينو

(المدرس في دار الحديث الخيرية بمكة المكرمة)

ترجمة إلى اللغة المليبارية

محمد علي إبراهيم السلمي

تشرف بإعداد هذا الكتاب وترجمته

المكتب التعاوني للدعوة والإرشاد وتوعية

الجاليات بسلطنة بالرياض

تحت إشراف وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف

والدعوة والإرشاد - الرياض - شارع السويدي العام

ص.ب ٩٢٦٧٥ الرياض ١١٦٦٣

هاتف : ٤٢٤٠٠٧٧ - فاكس : ٤٢٥١٠٠٥

يسمح بطبع هذا الكتاب بإذن خطي مسبق من المكتب

إذا كان لديك أي ملحوظات يرجى الاتصال بالمكتب

أركان الإسلام والإيمان

من الكتاب والسنة الصحيحة

إعداد

محمد بن جميل زينو

(المدرس في دار الحديث الخيرية بمكة المكرمة)

سبتمبر - ٢٧٣

قام بترجمته إلى اللغة المليالم

شعبة دعوة وتوعية الجاليات بمحافظة الخرج

ردمك : ٧-١٠-٨٢٨-٩٩٦٠

المكتبة التعاونية للدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بسلطنة

تحت إشراف وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
E-mail : Sultanah22@hotmail.com بريد إلكتروني ١٩٦٦٤
ص.ب ٩٢٦٧٥ الرياض ١١٦٦٤

